

EL

EL

EL

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 27.10.2010
COM(2010) 608 τελικό

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

Προς μια Πράξη για την Ενιαία αγορά

**Για μια κοινωνική οικονομία της αγοράς με υψηλό βαθμό
ανταγωνιστικότητας**

**50 προτάσεις για βελτίωση της συνεργασίας, της από κοινού ανάληψης επιχειρηματικών
δραστηριοτήτων και των συναλλαγών**

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Προς μια Πράξη για την Ενιαία αγορά

Για μια κοινωνική οικονομία της αγοράς με υψηλό βαθμό
ανταγωνιστικότητας

50 προτάσεις για βελτίωση της συνεργασίας, της από κοινού ανάληψης επιχειρηματικών
δραστηριοτήτων και των συναλλαγών

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η οικοδόμηση μιας μεγάλης αγοράς βρίσκεται στο επίκεντρο του ευρωπαϊκού σχεδίου των ιδρυτών, οι οποίοι είχαν κατανοήσει πόσο σημαντικό είναι να συναντώνται, να συναλλάσσονται, να συνεργάζονται από κοινού, οργανώνοντας μια πλουσιότερη, δημιουργικότερη, εξυπνότερη, δικαιότερη και ισχυρότερη κοινωνία στον κόσμο. Η από κοινού συμβίωση σε έναν κοινό οικονομικό και κοινωνικό χώρο με σεβασμό στη διαφορετικότητά μας, **η επιθυμία συνύπαρξης** η οποία τρέφεται και **παγιώνεται από τα πλεονεκτήματα της κοινής διαβίωσης**: αυτή ήταν και παραμένει ακόμη σήμερα η φιλοδοξία της **μεγάλης ευρωπαϊκής αγοράς**.

Κοινή Αγορά, Ενιαία Αγορά, Εσωτερική Αγορά, οι εξελίξεις της ονομασίας με την πάροδο των ετών αντανακλούν ένα διπλό φαινόμενο εμβάθυνσης και εμπλουτισμού της μεγάλης ευρωπαϊκής αγοράς. Ενώ με τις **τέσσερις θεμελιώδεις ελευθερίες** της κυκλοφορίας των προσώπων, των εμπορευμάτων, των υπηρεσιών και των κεφαλαίων πραγματοποιήθηκε η εμβάθυνση της αγοράς, συμπληρώθηκε και εμπλουτίστηκε επίσης, ιδίως, με την εδραίωση της **οικονομικής ολοκλήρωσης**, τη δημιουργία ενός **ενιαίου νομίσματος** και την ανάπτυξη της **πολιτικής συνοχής**. Μια πολιτική συνοχής που συνοδεύει την ενιαία αγορά είναι απαραίτητη για να διασφαλιστεί ότι όλοι οι πολίτες, ανεξαρτήτως του γεωγραφικού τους τόπου, μπορούν να επωφεληθούν από αυτήν και να συμβάλουν στην επίτευξή της.

Περίπου 60 χρόνια μετά τη δημιουργία της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα, **τα οφέλη της ενιαίας αγοράς είναι αναμφισβήτητα**. Κατά την τελευταία εικοσαετία, η καθιέρωση της ενιαίας αγοράς και το άνοιγμα των συνόρων συγκαταλέγονται μεταξύ των κύριων μοχλών ανάπτυξης στην Ευρώπη. Οι συνδυασμένες επιπτώσεις της ολοκλήρωσης της εσωτερικής αγοράς, ιδίως με την ελευθέρωση των βιομηχανιών δικτύου, και της διεύρυνσης είχαν ως αποτέλεσμα, σύμφωνα με εκτιμήσεις της Επιτροπής, να δημιουργηθούν 2,75 εκατ. πρόσθετες θέσεις απασχόλησης και ανάπτυξη 1,85% για την περίοδο 1992-2009.

Η Ευρώπη κατέστη η μεγαλύτερη οικονομία του κόσμου. Ακόμη και αν αποκλείσουμε το ενδοευρωπαϊκό εμπόριο, είμαστε επίσης οι μεγαλύτεροι εισαγωγείς και οι μεγαλύτεροι εξαγωγείς. Η ενιαία αγορά αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την ενίσχυση της διεθνούς

ανταγωνιστικότητάς μας. Χωρίς αυτήν, δεν θα διαδραματίζαμε αυτόν τον ρόλο στην παγκόσμια ισορροπία των οικονομικών δυνάμεων, τη στιγμή μάλιστα που νέοι φορείς κάνουν την εμφάνισή τους.

Αλλά πρώτα απ' όλα η ενιαία αγορά παρέχει καθημερινά οφέλη στις επιχειρήσεις και στους πολίτες στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων τους. Το ενδοευρωπαϊκό εμπόριο αντιπροσωπεύει σήμερα το 17% και το 28% αντίστοιχα του παγκόσμιου εμπορίου των αγαθών και των υπηρεσιών. Η μείωση κατά 70% του κόστους των κλήσεων στην κινητή τηλεφωνία ή κατά 40% των τιμών των αεροπορικών εισιτηρίων αποτελούν συγκεκριμένα παραδείγματα.

Μέσω των «**εκ των πραγμάτων δεσμών αλληλεγγύης**» που αναπτύσσονται μεταξύ των Ευρωπαίων και χάρη στην ικανότητά της να ανανεώνεται, να εμβαθύνει και να εμπλουτίζεται με την πάροδο των ετών, η μεγάλη ευρωπαϊκή αγορά μας παρέμεινε κατά τη διάρκεια αυτών των εξήντα περίπου ετών ο ακρογωνιαίος λίθος του ευρωπαϊκού σχεδίου.

Ο κόσμος όμως δεν είναι πια αυτός του 1985 όταν η Επιτροπή πρότεινε την εις βάθος αναμόρφωση η οποία οδήγησε στη δημιουργία της Ενιαίας αγοράς την 1^η Ιανουαρίου 1993.

Ο κόσμος έχει αλλάξει. Η παγκοσμιοποίηση επιτάχυνε τις συναλλαγές και τις τεχνολογικές εξελίξεις και επέτρεψε την ανάδυση νέων φορέων που έρχονται να μας ανταγωνιστούν ακόμη και στους βασικούς τομείς ειδικευσής μας: στα προϊόντα και τις υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας. Αυτό αποτελεί διπλή πρόκληση για την Ευρώπη: πρέπει να αναπτυχθούν με ακόμη μεγαλύτερη αποφασιστικότητα οι ικανότητές μας στους τομείς με υψηλή προστιθέμενη αξία και να χαραχθεί πολιτική η οποία διευκολύνει τη συμμετοχή ευρωπαϊκών επιχειρήσεων και ιδιαίτερα των ΜΜΕ στις θαυμάσιες δυνατότητες που παρέχουν αυτοί οι νέοι πόλοι ανάπτυξης.

Η ίδια η Ευρώπη έχει αλλάξει. Έχει ενωθεί εκ νέου, διευρυνθεί και αναπτυχθεί σε βάθος.

Οι επιπτώσεις της χρηματοπιστωτικής και της οικονομικής κρίσης έπληξαν όλες τις οικονομίες μας και όλους τους τομείς. Η κρίση αυτή αποδυνάμωσε τους επιχειρηματίες και τους εργαζόμενους και μείωσε την αγοραστική δύναμη εκατομμυρίων ευρωπαίων καταναλωτών. Η Ενιαία αγορά αποτελεί ένα από τα πλεονεκτήματά μας για την αντιμετώπιση αυτής της κρίσης. Επέτρεψε να αμβλυνθούν οι επιπτώσεις της. Θα μας βοηθήσει επίσης να βγούμε πιο δυνατοί από την κρίση, και αποτελεί βασικό πλεονέκτημα για το μέλλον.

Για όλους αυτούς τους λόγους, ο Πρόεδρος Barroso ζήτησε από τον **Mario Monti** να υποβάλει έκθεση σχετικά με την ανάκαμψη της Ενιαίας αγοράς. Όπως αναφέρει ο **Mario Monti** στην έκθεσή του: «η επίτευξη μιας βαθιάς και αποτελεσματικής ενιαίας αγοράς είναι βασικός παράγοντας που καθορίζει τις συνολικές μακροοικονομικές επιδόσεις της ΕΕ»¹. Προσθέτει ότι η ενιαία αγορά «είναι λιγότερο δημοφιλής από ποτέ, αλλά παρόλα αυτά πιο αναγκαία από ποτέ»². Ως εκ τούτου, η έκθεση προτείνει «μια νέα στρατηγική προστασίας της ενιαίας αγοράς από τον κίνδυνο του οικονομικού εθνικισμού, για να επεκταθεί σε νέους τομείς βασικούς για την ανάπτυξη της Ευρώπης και για τη δημιουργία επαρκούς βαθμού συναίνεσης γύρω από αυτήν»³.

¹ Έκθεση του Mario Monti προς τον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής: «Μια νέα στρατηγική για την ενιαία αγορά» της 9ης Μαΐου 2010, σ. 9.

² Προαναφερόμενη έκθεση του Mario Monti, σ. 24.

³ Προαναφερόμενη έκθεση του Mario Monti, σ. 9.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τονίζει στην έκθεσή του του 2010 τα εξής: «**η ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς δεν αποτελεί μη αναστρέψιμη διεργασία και η διατήρηση της εσωτερικής αγοράς δεν πρέπει να θεωρείται δεδομένη**».

Αυτή η διαπίστωση αιτιολογεί **σήμερα μια νέα φιλοδοξία** για τις πολιτικές της ενιαίας αγοράς στην υπηρεσία μιας «κοινωνικής οικονομίας της αγοράς με υψηλό βαθμό ανταγωνιστικότητας». Για την ανάκαμψη της ανολοκλήρωτης διαδικασίας ολοκλήρωσης και την αξιοποίηση του αναπτυξιακού δυναμικού μας στην υπηρεσία της ανθρώπινης προόδου. Για την από κοινού ανάκτηση της εμπιστοσύνης, στο μοντέλο μας της κοινωνικής οικονομίας της αγοράς τοποθετώντας εκ νέου τους Ευρωπαίους στο επίκεντρο της αγοράς. Για την πρόταση μιας νέας σφαιρικής προσέγγισης για την ενιαία αγορά που αφορά όλους τους φορείς αυτής της αγοράς. Για την καλύτερη διασφάλιση της κατανόησης και της τήρησης των κανόνων της στην Ένωση και την εφαρμογή τους στις καθημερινές μας δραστηριότητες.

Αυτή η προσέγγιση είναι μια προσέγγιση κοινωνικής οικονομίας της αγοράς. Ξεκινά από τη διαπίστωση ότι μια ενιαία αγορά πρέπει να στηρίζεται σε όλους τους φορείς της αγοράς: τις επιχειρήσεις, τους καταναλωτές και τους εργαζόμενους. Κατ' αυτόν τον τρόπο η ενιαία αγορά θα επιτρέψει στην Ευρώπη να καταστεί συλλογικά ανταγωνιστική.

Διότι η ενιαία αγορά μπορεί να προσφέρει ακόμη μεγαλύτερη ανάπτυξη και περισσότερες θέσεις απασχόλησης. Το δυναμικό της δεν έχει αξιοποιηθεί πλήρως. Οι διασυνοριακές δημόσιες αγορές αποτέλεσαν μόνο περίπου το 1,5% όλων των αναθέσεων δημοσίων συμβάσεων το 2009. Παρά τη σημαντική πρόοδο που σημειώθηκε στην ενιαία αγορά των υπηρεσιών, οι διασυνοριακές υπηρεσίες αντιπροσωπεύουν μόνο το 5% του ΑΕΠ της Ένωσης, σε σύγκριση με 17% για τα μεταποιημένα αγαθά που αποτέλεσαν αντικείμενο συναλλαγών στο εσωτερικό της ενιαίας αγοράς. Μόνο 7% των καταναλωτών προέβη σε διασυνοριακές αγορές μέσω διαδικτύου το 2008⁴.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις της Επιτροπής⁵, η ολοκλήρωση, η εμβάθυνση και η πλήρης αξιοποίηση της ενιαίας αγοράς, ιδίως μέσω των μέτρων που προτείνονται στην παρούσα ανακοίνωση, θα οδηγούσε σε δυναμική ανάπτυξη της τάξεως του 4% του ΑΕΠ κατά την προσεχή δεκαετία⁶.

Εξάλλου, η ενιαία αγορά δεν αποτελεί αφεαυτή στόχο. Είναι ένα εργαλείο στην υπηρεσία των άλλων πολιτικών. Όλες οι δημόσιες και ιδιωτικές δράσεις, οι απαντήσεις στις προκλήσεις της ανάπτυξης, της κοινωνικής συνοχής και της απασχόλησης, της ασφάλειας και της κλιματικής αλλαγής, θα έχουν μεγαλύτερη δυνατότητα να επιτύχουν εάν η ενιαία αγορά λειτουργεί ορθά.

Έτσι, η ανάκαμψη της ενιαίας αγοράς παρουσιάζεται ως το απαραίτητο εργαλείο της **στρατηγικής ΕΕ 2020**. Η **στρατηγική ΕΕ 2020** προτείνει 7 εμβληματικές πρωτοβουλίες: (i) Ένωση καινοτομίας, (ii) Νεολαία σε κίνηση, (iii) Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη, (iv) Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους, (v) Μια βιομηχανική πολιτική

⁴ Πηγές: υπηρεσίες της Επιτροπής.

⁵ Με βάση το υπόδειγμα «QUEST».

⁶ Πηγές: υπηρεσίες της Επιτροπής. Η εκτίμηση αυτή επικεντρώνεται σε ορισμένο αριθμό μέτρων εκ των οποίων ορισμένα αποτελούν αντικείμενο της παρούσας ανακοίνωσης (ιδίως μέτρα για τη μείωση του διοικητικού και κανονιστικού φόρτου και για την προώθηση των ανοικτών δημόσιων συμβάσεων). Στο μέτρο που ένα σημαντικό μέρος αυτού του αντικτύπου απορρέει από την εφαρμογή της οδηγίας για τις υπηρεσίες, και είναι δύσκολο, και μάλιστα αδύνατο, να μετρηθεί ο αντίκτυπος ενός καθόλου αμελητέου αριθμού μέτρων, και τα οποία δεν περιέχονται συνεπώς σ' αυτή την εκτίμηση, το ποσοστό του 4% μπορεί να θεωρηθεί συντηρητική εκτίμηση.

για την εποχή της παγκοσμιοποίησης, (vi) Στρατηγική για τις νέες δεξιότητες και τις νέες θέσεις απασχόλησης, (vii) Ευρωπαϊκή πλατφόρμα για την καταπολέμηση της φτώχειας. Μια εκσυγχρονισμένη ενιαία αγορά είναι τα κοινά θεμέλια καθενός από αυτά τα οικοδομήματα. Είναι ο μοχλός που θα συνδράμει στη δημιουργία της ανάπτυξης και των θέσεων απασχόλησης παρέχοντας μια δυναμική για την έξυπνη, αειφόρο και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη ενισχύοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τις συνέργειες μεταξύ των διαφορετικών εμβληματικών πρωτοβουλιών. Ορισμένα στοιχεία των εν λόγω εμβληματικών πρωτοβουλιών είναι διαρθρωτικά για τη λειτουργία της ενιαίας αγοράς και αποτελούν συνεπώς μέτρα για την ανάκαμψή της. Τα μέτρα αυτά αναφέρονται επομένως τόσο στην παρούσα ανακοίνωση όσο και στις εμβληματικές πρωτοβουλίες και ιδίως στο ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη, στην Ένωση καινοτομίας και στη βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης.

Η νέα αυτή ανάκαμψη πρέπει να διαμορφώσει έναν χώρο ευκαιριών χωρίς να επιβάλει νέους περιορισμούς. Μέσω της κατάρτισης και της αποτελεσματικής εφαρμογής κοινών κανόνων, η ενιαία αγορά πρέπει να χρησιμεύσει ως μέσο για διαρθρωτική ανάπτυξη. Αυτός ο ανταγωνιστικός χώρος αποτελεί την πραγματική βάση των Ευρωπαίων στην παγκοσμιοποίηση. Πρέπει να παραμείνει ανοικτός στον κόσμο χωρίς αφέλεια, να ευνοεί τη συνεργασία με τους εμπορικούς εταίρους μας, ιδίως για να διασφαλίζει μια καλύτερη σύγκλιση των ισχυόντων κανόνων και προτύπων στις διάφορες παγκόσμιες αγορές με αποτέλεσμα αμοιβαία οφέλη. Στο πλαίσιο αυτό, είναι σημαντικό να θυμόμαστε ότι η επιτυχία του ευρωπαϊκού μοντέλου βασίζεται στην ικανότητά του να συνδυάζει οικονομική επίδοση και κοινωνική δικαιοσύνη και να κινητοποιεί, ενόψει της υλοποίησης αυτού του στόχου, όλους τους οικονομικούς φορείς και τους κοινωνικούς εταίρους.

Οι προσπάθειές μας πρέπει συνεπώς να επικεντρώνονται κατά προτεραιότητα στην κινητήρια δύναμη της ευρωπαϊκής οικονομίας: στα 20 εκατ. επιχειρήσεις στην Ευρώπη, ιδίως στις μικρομεσαίες, οι οποίες στηρίζονται στους δημιουργούς, τους εργαζόμενους, τους φοιτητές, τους τεχνίτες και τους επιχειρηματίες οι οποίοι είναι όλοι φορείς στην ενιαία αγορά και οι οποίοι χρειάζονται χρηματοδοτήσεις για να καινοτομούν, να αυξάνουν την ανταγωνιστικότητά τους και να δημιουργούν θέσεις απασχόλησης.

Για την ανάκτηση της εμπιστοσύνης, πρέπει επίσης **να απευθυνθούμε στους πολίτες καταναλωτές ως φορείς της ενιαίας αγοράς** και να τους δώσουμε τη δυνατότητα να αγοράζουν, να επενδύουν, να λαμβάνουν ιατρική περίθαλψη ή να αποκτούν εκπαίδευση παντού στην Ευρώπη. Σε όλους τους ευρωπαίους καταναλωτές πρέπει να διασφαλιστεί η πρόσβαση σε ασφαλή και αξιόπιστα προϊόντα τα οποία ανταποκρίνονται σε πρότυπα, σε ανταγωνιστικές τιμές. Αυτό ήδη συμβαίνει για τα γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα καθώς και για τα μεταποιημένα προϊόντα. Αυτό πρέπει να συμβαίνει —και να γίνει αντιληπτό— σε πολλούς άλλους τομείς δραστηριότητας, ιδίως στις υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος και των λιανικών χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

Για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων, για την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης, για την ανάκαμψη τόσο της διατηρήσιμης όσο και της ισότιμης ανάπτυξης, η Ευρώπη πρέπει να είναι σε θέση να αναλαμβάνει δεσμεύσεις με δύναμη και αποφασιστικότητα. **Απαιτείται μια ευρωπαϊκή συλλογική δέσμευση**, μια ιδιοποίηση των στόχων και των μέσων απ' όλους τους φορείς, ευρωπαϊκούς, εθνικούς ή περιφερειακούς, δημόσιους και ιδιωτικούς, οικονομικούς και κοινωνικούς.

Αυτό είναι το νόημα αυτής της Πράξης που η Επιτροπή υποβάλλει σήμερα σε δημόσια συζήτηση. Η εφαρμογή της θα επιτρέψει, αφενός, να αξιοποιηθούν οι σημαντικές δυνατότητες ανάπτυξης που προσφέρουν η ψηφιακή οικονομία, ο τομέας των υπηρεσιών καθώς και οι αλλαγές που συνδέονται με το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή, και, αφετέρου, να επιτευχθεί συναίνεση προς όφελός τους αντιδρώντας στις ανησυχίες που διατυπώθηκαν από τον Mario Monti⁷. Η Επιτροπή εκφράζει την επιθυμία να διεξαχθεί ευρεία δημόσια συζήτηση για διάστημα τεσσάρων μηνών σε ολόκληρη την Ευρώπη για την ανάκαμψη της ενιαίας αγοράς. **Μετά το τέλος αυτής της συζήτησης, η Επιτροπή θα προτείνει στα άλλα θεσμικά όργανα να σφραγίσουν τη δέσμευσή τους για την οριστική έκδοση της Πράξης.**

Η υλοποίηση αυτής της Πράξης για την Ενιαία αγορά θα επιτρέψει να χαρακτηριστεί δυναμικά η 20ή επέτειος της ενιαίας αγοράς στο τέλος του 2012.

Η Πράξη αυτή εκδίδεται παράλληλα με την «Έκθεση 2010 για την ευρωπαϊκή ιθαγένεια: άρση των εμποδίων για την άσκηση των δικαιωμάτων των ευρωπαϊών πολιτών», η οποία επικεντρώνεται στην εξάλειψη των εμποδίων που αντιμετωπίζουν οι ευρωπαίοι πολίτες στην καθημερινότητά τους, για παράδειγμα όταν ταξιδεύουν, σπουδάζουν, παντρεύονται, παίρνουν τη σύνταξή τους, αγοράζουν ή κληρονομούν ένα αγαθό ή ακόμη ψηφίζουν σε άλλο κράτος μέλος.

Η Πράξη για την Ενιαία αγορά και η έκθεση για την ιθαγένεια αποτελούν συμπληρωματικές πρωτοβουλίες, οι οποίες αποσκοπούν στην υπέρβαση του συνεχούς κατακερματισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν πρόκειται για θέματα που αφορούν άμεσα τους πολίτες, καθώς και στη συγκεκριμενοποίηση της δέσμευσης να δημιουργηθούν μια Ευρώπη των πολιτών και μια αποτελεσματική Ενιαία αγορά για την ικανοποίηση των αναγκών και των προσδοκιών των πολιτών και των επιχειρήσεων.

2. ΙΣΧΥΡΗ, ΔΙΑΤΗΡΗΣΙΜΗ ΚΑΙ ΙΣΟΤΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Στην ΕΕ υπάρχουν 20 εκατομμύρια επιχειρήσεις οι οποίες δημιουργούν 175 εκατομμύρια θέσεις απασχόλησης και τροφοδοτούν τα 500 εκατομμύρια καταναλωτές της ΕΕ καθώς και πολλούς άλλους στον κόσμο με αγαθά και υπηρεσίες. **Η ενιαία αγορά αποτελεί αποφασιστικό παράγοντα της ανταγωνιστικότητας των εν λόγω επιχειρήσεων.** Στόχος της είναι να τους παρέχει ένα ευνοϊκό περιβάλλον και κίνητρα για να αναπτύσσονται, να αγοράζουν, να πωλούν και να επενδύουν ελεύθερα σε ολόκληρη την Ευρώπη και πέρα από αυτήν. **Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις προσφέρουν το μεγαλύτερο δυναμικό απασχόλησης· ο ρόλος τους στην ενιαία αγορά χρήζει ιδιαίτερης προσοχής και ανάληψης στοχοθετημένων δράσεων για την κάλυψη των ανησυχιών τους.**

Η ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών και υπηρεσιών αποτελούν δύο θεμελιώδεις ελευθερίες που εγγράφονται στις συνθήκες. Η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων είναι μία από τις πρώτες επιτυχίες της ενιαίας αγοράς. Ενισχυμένη με την κατάργηση των συνόρων στην ενιαία αγορά το 1993, αύξησε σημαντικά την επιλογή των παρεχόμενων προϊόντων στους καταναλωτές της ΕΕ με τις χαμηλότερες τιμές. Για να διατηρηθεί η προσφορά αυτή, οι πολιτικές της ΕΕ αποσκοπούν να διασφαλίσουν ότι κανένας αδικαιολόγητος φραγμός δεν θα παρεμποδίζει την κυκλοφορία των εμπορευμάτων. Παράλληλα, αποσκοπούν στο να διασφαλίσουν ότι τα εμπορεύματα που κυκλοφορούν στην ενιαία αγορά δεν θα είναι

⁷ Προαναφερόμενη έκθεση, σ. 38.

επικίνδυνα για την κατανάλωση. Αυτός ο τελευταίος στόχος απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή σε θέματα εποπτείας των αγορών και καταπολέμησης της πειρατείας και της παραποίησης/απομίμησης.

Ο κατακερματισμός της ενιαίας αγοράς συχνά αναφέρεται από τις επιχειρήσεις ως μειονέκτημα για την ανταγωνιστικότητά τους. **Η ποικιλία των εθνικών ρυθμίσεων συνιστά πράγματι σημαντικό βάρος για τις επιχειρήσεις**, επιβραδύνει τις επενδύσεις, περιορίζει τις οικονομίες κλίμακας και τις συνέργειες και εισάγει φραγμούς εισόδου στις αγορές. Οι αγορές πρέπει συνεπώς να ολοκληρωθούν καλύτερα και να καταργήσουν τα εμπόδια εντοπίζοντας με ακρίβεια τους τομείς όπου η έλλειψη συντονισμού και εναρμόνισης βλάπτει την εύρυθμη λειτουργία της ενιαίας αγοράς.

Ο παγκόσμιος ανταγωνισμός εντείνεται. Η ευρωπαϊκή οικονομία πρέπει να αντιμετωπίσει νέες προκλήσεις και να χρησιμοποιήσει νέες ευκαιρίες στην προοπτική μιας διατηρήσιμης ανάπτυξης. **Τα πλεονεκτήματά της πρέπει να εδραιωθούν και πρέπει να μπορεί να αντιμετωπίζει τις προκλήσεις αυτές επί ίσοις όροις.**

Οι βιομηχανικές πολιτικές χρειάζονται καλύτερη οικοδόμηση της αγοράς και ένα κατάλληλο πλαίσιο για τη δημιουργία και την ανάπτυξη ευρωπαϊκών προσφορών. Η Ευρώπη πρέπει να μπορεί να διατηρεί ζωτικές θέσεις στον παγκόσμιο ανταγωνισμό. Για την επίτευξη της εδραίωσης των βιομηχανιών αυτών και της ευρωπαϊκής προσφοράς εν γένει, σε όλη την αλυσίδα αξίας, η οικοδόμηση της αγοράς, η στήριξη της έρευνας και της καινοτομίας, η ανάπτυξη του ψηφιακού θεματολογίου, το επιγραμμικό εμπόριο και τα χρηματοδοτικά μέσα αποτελούν σημαντικές προϋποθέσεις.

Από την αρχή της κρίσης η Ευρωπαϊκή Ένωση έλαβε επείγοντα μέτρα για την αποκατάσταση της λειτουργίας και της σταθερότητας των χρηματοοικονομικών αγορών. Ωστόσο, πρέπει να ληφθούν πρόσθετα μέτρα τα οποία θα διασφαλίζουν ότι το χρηματοοικονομικό σύστημα δεν θα είναι μόνο πιο σταθερό, **αλλά θα λειτουργεί επίσης προς όφελος της πραγματικής οικονομίας και θα ενθαρρύνει τη διατηρήσιμη οικονομική ανάπτυξη.** Πολλά είναι σήμερα τα μέτρα που πρόκειται να θεσπιστούν ή να συζητηθούν όσον αφορά τη διαφάνεια των αγορών, την εποπτεία, την χρηματοοικονομική σταθερότητα, την ευθύνη και την προστασία των καταναλωτών από χρηματοπιστωτικά προϊόντα ή ακόμη την πρόληψη των κρίσεων. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεσμεύτηκε να υιοθετήσει ένα σύνολο προτάσεων μεταρρύθμισης σχετικά με το θέμα αυτό έως το τέλος του 2012. Θα πρέπει να δημιουργηθεί ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο για την ανάπτυξη των μακροπρόθεσμων επενδύσεων και θα δημιουργηθούν πρόσθετα μέσα για να κατευθύνουν τα ιδιωτικά κεφάλαια προς τις επενδύσεις αυτές.

Για την υλοποίηση των στόχων της στρατηγικής Ευρωπαϊκή Ένωση 2020 για τον εκσυγχρονισμό της ευρωπαϊκής οικονομίας θα απαιτηθούν σημαντικές επενδύσεις. Η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί από τώρα και στο εξής να στηρίζει τα έργα αυτά, παρέχοντας συνεκτικούς στρατηγικούς προσανατολισμούς στους επενδυτές που λαμβάνουν αποφάσεις επί πολλές δεκαετίες, και καθιερώνοντας το κατάλληλο κανονιστικό πλαίσιο. Ο προϋπολογισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων μπορούν να βοηθήσουν στην προσέλκυση ιδιωτικών χρηματοδοτήσεων για τα έργα αυτά.

Σε αυτό τον σύνθετο και μεταβαλλόμενο κόσμο, **η Ευρώπη είναι το κατάλληλο πεδίο για την ανάπτυξη προβληματισμού και δράσεων στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης.** Οι αγορές έχουν μια παγκόσμια διάσταση: η Ευρώπη πρέπει να προασπίζεται τα συμφέροντα και τις αξίες της με μεγαλύτερη βεβαιότητα και σε ένα πνεύμα αμοιβαιότητας και αμοιβαίου οφέλους. Η ευρωπαϊκή πολιτική πρέπει να αποσκοπεί στην προαγωγή της σύγκλισης των κανόνων και των προτύπων σε διεθνές επίπεδο. Και για να ανταποκριθεί στην επιταγή της

παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας, η ενιαία αγορά πρέπει πράγματι να αποτελεί για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις έναν «βασικό σταθμό» στον οποίο μπορούν να αναπτύξουν τις δραστηριότητές τους και από τον οποίο μπορούν να συναλλάσσονται με ολόκληρο τον κόσμο.

Η ενιαία αγορά πρέπει να καταστεί πραγματικότητα για να παρέχει στους δημιουργούς, τους παραγωγούς και τους καταναλωτές την ηπειρωτική κλίμακα που έχουν ανάγκη για να διασφαλίσουν την ανάπτυξη της οικονομίας. Μόνο η βιώσιμη ανάπτυξη εγγυάται τη δημιουργία βιώσιμων θέσεων απασχόλησης. Η ελεύθερη κυκλοφορία και ένας υγιής και ανοιχτός ανταγωνισμός αποτελούν επίσης απαραίτητα εργαλεία για την ανάπτυξη και την πρόοδο και καθιστούν δυνατή την αντιμετώπιση των δημογραφικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικών προκλήσεων.

1.1. Προώθηση και προστασία της δημιουργίας

Για την καλύτερη αντιμετώπιση του διεθνούς ανταγωνισμού, είναι ζωτικής σημασίας οι επιχειρήσεις μας, οι εφευρέτες μας, οι δημιουργοί μας να μπορούν να αναπτύσσονται, στο επίπεδο της ενιαίας αγοράς, σε ένα πλαίσιο το οποίο θα είναι όσο το δυνατόν πιο ευνοϊκό στην καινοτομία και τη δημιουργία.

Το πλαίσιο αυτό πρέπει να δίνει πρόσβαση σε αποτελεσματικά εργαλεία προστασίας ιδίως για την καταπολέμηση της παραποίησης/απομίμησης και της πειρατείας.

Πρόταση αριθ. 1: Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο θα πρέπει να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για την έγκριση των προτάσεων για το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το γλωσσικό καθεστώς του και το ενιαίο σύστημα για την επίλυση των διαφορών. Στόχος είναι τα πρώτα διπλώματα ευρεσιτεχνίας της ΕΕ να απονεμηθούν το 2014.

Ο συνεχής κατακερματισμός του συστήματος των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας δυσχεραίνει σημαντικά την καινοτομία και την πρόσβαση στην προστασία που παρέχεται από τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας στις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις και ιδίως στις ΜΜΕ, τα ερευνητικά κέντρα και τους εφευρέτες. Ένα τέτοιο σύστημα προστασίας των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, το οποίο είναι αδικαιολόγητα πολύπλοκο και δαπανηρό, συμβάλει στις καθυστερήσεις της έρευνας και της καινοτομίας στην Ευρώπη σε σχέση με άλλα μέρη του κόσμου όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες ή η Ιαπωνία. Η έλλειψη ενιαίας προστασίας στο εσωτερικό της ενιαίας αγοράς και το υψηλό κόστος προστασίας των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας οδηγούν σε ένα κατακερματισμένο σύστημα προστασίας. Το υψηλό κόστος των πολλαπλών διαφορών σε πολλά κράτη μέλη δυσχεραίνει την πρόσβαση στη δικαιοσύνη. Ενδεχόμενες διαφορετικές αποφάσεις, σε πολλά κράτη μέλη, προκαλούν έλλειψη ασφάλειας δικαίου, γεγονός που καθιστά το διασυνοριακό εμπόριο δυσχερέστερο και δαπανηρό. Η καθιέρωση ενωσιακού διπλώματος ευρεσιτεχνίας και ενός ενοποιημένου δικαστικού συστήματος διπλώματος ευρεσιτεχνίας είναι ζωτικής σημασίας για την ώθηση της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας και την προαγωγή της έρευνας και της καινοτομίας στην Ευρώπη· έτσι θα μειωνόταν το κόστος και η πολυπλοκότητα του συστήματος, τόσο για την απόκτηση όσο και για τη διεκδίκηση των σχετικών δικαιωμάτων στην Ευρώπη.

Πρόταση αριθ. 2: Η Επιτροπή θα προτείνει οδηγία-πλαίσιο για τη διαχείριση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας το 2011, ώστε να ανοίξει την πρόσβαση στα επιγραμμικά περιεχόμενα βελτιώνοντας τη διακυβέρνηση, τη διαφάνεια και την ηλεκτρονική διαχείριση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Η Επιτροπή θα προτείνει επίσης οδηγία για τα ορφανά έργα.

Η απουσία ενός ευρωπαϊκού πλαισίου για την αποτελεσματική διαχείριση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας στο εσωτερικό της Ένωσης περιπλέκει σημαντικά την επιγραμμική διάθεση της γνώσης και των πολιτιστικών αγαθών. Η δημιουργία μιας ευρωπαϊκής ψηφιακής ενιαίας αγοράς απαιτεί αποτελεσματική χρήση του δυναμικού της επιγραμμικής διανομής, ενισχύοντας τη διαθεσιμότητα του δημιουργικού περιεχομένου και διασφαλίζοντας παράλληλα ότι οι κάτοχοι των δικαιωμάτων θα λαμβάνουν κατάλληλη αμοιβή και προστασία για τα έργα τους. Η Επιτροπή έχει επίγνωση του γεγονότος ότι τα διάφορα εθνικά καθεστώτα όσον αφορά τα τέλη για αντίγραφα ιδιωτικής χρήσης επηρεάζουν τις υπηρεσίες διασυνοριακών πωλήσεων και την παραγωγή των μέσων υποστήριξης. Η Επιτροπή θα λάβει υπόψη το διάλογο μεταξύ των διαφόρων ενδιαφερομένων μερών ώστε να εντοπίσει στοιχεία για την εξεύρεση εποικοδομητικής λύσης.

Είναι επίσης σημαντικό να δημιουργηθεί μια πραγματική ενιαία αγορά για εκείνους τους Ευρωπαίους οι οποίοι είθισται να διασκεδάζουν και να πραγματοποιούν τις αγορές τους επιγραμμικά. Οι γενιές που έχουν μεγαλώσει με το Διαδίκτυο δεν θα μας το συγχωρούσαν εάν τα οφέλη της ενιαίας αγοράς περιορίζονταν μόνο στα φυσικά αγαθά. Πρέπει συνεπώς να επεκταθούν οι ελευθερίες της ενιαίας αγοράς στις επιγραμμικές υπηρεσίες διασφαλίζοντας υψηλή προστασία για τη δημιουργία και τη διανοητική ιδιοκτησία.

Πρόταση αριθ. 3: Η Επιτροπή θα προτείνει το 2010 σχέδιο δράσης κατά της παραποίησης/απομίμησης και της πειρατείας, το οποίο θα περιέχει νομοθετικά και μη νομοθετικά μέτρα. Επιπλέον, το 2011 θα υποβάλει νομοθετικές προτάσεις, ιδίως για την προσαρμογή του νομοθετικού πλαισίου στις ανάγκες που δημιουργούνται από την ανάπτυξη του διαδικτύου καθώς και για την ενίσχυση της δράσης των τελωνείων στον τομέα αυτό και θα επανεξετάσει τη στρατηγική της για την εφαρμογή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας στα τρίτα κράτη.

Η παραποίηση/απομίμηση και η πειρατεία στοιχίζουν κάθε χρόνο στην ευρωπαϊκή οικονομία δισεκατ. ευρώ και χιλιάδες θέσεις απασχόλησης. Σύμφωνα με εκτιμήσεις του ΟΟΣΑ, το εμπόριο αγαθών παραποίησης/απομίμησης εκτιμάται ότι το 2007 ανήλθε σε 188 δισεκατ. ευρώ⁸. Μελέτη του Ευρωβαρόμετρου η οποία δημοσιεύθηκε τον Ιούνιο του 2009 κατέδειξε ότι μεταξύ ενός τετάρτου και ενός τρίτου των ευρωπαίων πολιτών θεωρούν ότι είναι δικαιολογημένο, για διάφορους λόγους, να αγοράζουν προϊόντα παραποίησης/απομίμησης⁹. Παρά ορισμένες βελτιώσεις, η έλλειψη αρκετά ισχυρών και συντονισμένων μέσων εφαρμογής προστασίας των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας παρεμπόδισε την καταπολέμηση της παραποίησης/απομίμησης και της πειρατείας.

⁸ ΟΟΣΑ (2007), The Economic Impact of Counterfeiting and Piracy (Οικονομικές επιπτώσεις της παραποίησης/απομίμησης και της πειρατείας), Παρίσι.

⁹ http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_263_en.pdf

1.2. Προώθηση νέων προσεγγίσεων για τη διατηρήσιμη ανάπτυξη

Μείζονος σημασίας κοινωνιακές προκλήσεις, όπως η κλιματική αλλαγή, η ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού ή οι δημογραφικές αλλαγές αντιπροσωπεύουν σημαντικές ευκαιρίες ανάπτυξης για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις λόγω της μελλοντικής ζήτησης, στο παγκόσμιο επίπεδο, τεχνολογιών και λύσεων για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων. Η Πράξη για την Ενιαία αγορά θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί ως μοχλός για την αξιοποίηση αυτών των ευκαιριών. Σχετικά με αυτό, πρωτοβουλίες οι οποίες θα επιτρέπουν την καθιέρωση ενός αποτελεσματικότερου μηχανισμού τυποποίησης, μια πιο συνεκτική φορολογία της ενέργειας στο σύνολο της αγοράς, τη συνέχιση της ανάπτυξης της ενιαίας αγοράς των υπηρεσιών ή της άμυνας, ή την ανάπτυξη της προσφοράς προϊόντων υψηλής οικολογικής ποιότητας, φαίνονται πολλά υποσχόμενες. Η εφαρμογή των δράσεων αυτών θα μπορεί να ενταχθεί στο συνολικότερο πλαίσιο της πρωτοβουλίας για τη βιομηχανική πολιτική, εμβληματική πρωτοβουλία της ατζέντας ΕΕ2020, η οποία θα υιοθετηθεί σύντομα από την Επιτροπή. Η διαδικασία «αμοιβαίας αξιολόγησης» της οδηγίας για τις υπηρεσίες θα πρέπει επίσης να συνεχιστεί ώστε να αναπτυχθεί ακόμη περισσότερο αυτός ο κρίσιμος τομέας για την ευρωπαϊκή οικονομία. Επιπλέον, η έκθεση σχετικά με τον τομέα της υπηρεσίας της διανομής αποκάλυψε σημαντικές πληροφορίες για τη λειτουργία της αγοράς των υπηρεσιών¹⁰. **Επιπλέον, όπως τονίστηκε στο «ψηφιακό θεματολόγιο» της Επιτροπής, πρέπει να μπορούν να αξιοποιούνται πλήρως το αναπτυξιακό δυναμικό και η ευρεία προσφορά αγαθών και υπηρεσιών που μπορεί να παρέχει η ψηφιακή αγορά. Τέλος, αυτό που αληθεύει για την οδηγία για τις υπηρεσίες ως γενικό νομικό μέσο ισχύει επίσης και για άλλους συγκεκριμένους τομείς όπως οι υπηρεσίες μεταφορών, που συνιστούν το πραγματικό «νευρικό σύστημα» της ενιαίας αγοράς.**

Πρόταση αριθ. 4: Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα συνεργαστούν για να συνεχιστεί η ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς των υπηρεσιών βάσει της διαδικασίας «αμοιβαίας αξιολόγησης» της οδηγίας για τις υπηρεσίες, η οποία εφαρμόζεται επί του παρόντος από τα κράτη μέλη και την Επιτροπή. Η Επιτροπή θα υποδείξει το 2011 τα συγκεκριμένα μέτρα προς τον σκοπό αυτό, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων στον τομέα των υπηρεσιών στις επιχειρήσεις.

Η οικονομία των υπηρεσιών είναι ένας κρίσιμος τομέας για την οικονομική ανάκαμψη της Ευρώπης. Αντιπροσωπεύει πάνω από το 70% όλων των θέσεων απασχόλησης και όλης της καθαρής δημιουργίας θέσεων απασχόλησης στην ενιαία αγορά. Μία ενιαία αγορά υπηρεσιών η οποία λειτουργεί ορθά θα βοηθήσει τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, και ιδίως τις ΜΜΕ, να επωφεληθούν από τα πλεονεκτήματά της, παρέχοντάς τους υπηρεσίες καλύτερης ποιότητας σε ανταγωνιστικότερες τιμές και αγορές. Η οδηγία για τις υπηρεσίες έχει αποτελέσει ένα σημαντικό βήμα προς τη δημιουργία μιας πραγματικής ενιαίας αγοράς υπηρεσιών. Σύμφωνα με πρόσφατη μελέτη, τα κέρδη στο πλαίσιο της οδηγίας, σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα μπορούσαν να ανέρχονται μεταξύ 60 και 140 δισεκατ. ευρώ, ποσό που αντιπροσωπεύει δυναμικό ανάπτυξης από 0,6 έως 1,5% του ΑΕΠ, βάσει συντηρητικών εκτιμήσεων¹¹.

¹⁰ http://ec.europa.eu/internal_market/retail/docs/monitoring_report_en.pdf

¹¹ «Expected economic benefits of the European Services Directive» (Αναμενόμενα οικονομικά οφέλη από την ευρωπαϊκή οδηγία για τις υπηρεσίες), Γραφείο Αναλύσεων Οικονομικής Πολιτικής των Κάτω Χωρών (CPB), Νοέμβριος 2007.

Τα αποτελέσματα της διαδικασίας αμοιβαίας αξιολόγησης παρέχουν για πρώτη φορά μία ακτινογραφία της λειτουργίας σημαντικού μέρους της εσωτερικής αγοράς των υπηρεσιών (η οδηγία που καλύπτει δραστηριότητες οι οποίες αντιπροσωπεύουν το 40% του ΑΕΠ και της ευρωπαϊκής απασχόλησης). Αυτό το τεράστιο εγχείρημα κατέδειξε την ανάγκη για την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εξετάσουν από κοινού και εκ του σύνεγγυς την πρακτική λειτουργία του κανονιστικού πλαισίου που εφαρμόζεται σε ορισμένους βασικούς τομείς. Είναι σκόπιμο να προβούν από κοινού σε μια «δοκιμή επιδόσεων της εσωτερικής αγοράς» για να διασφαλιστεί ότι η ενιαία αγορά παρέχει όλα όσα πρέπει όσον αφορά την ανάπτυξη, την απασχόληση και την καινοτομία. Τα εργαλεία διαφάνειας και διαλόγου με τα κράτη μέλη τα οποία έχουν καθιερωθεί στην οδηγία για τις υπηρεσίες θα πρέπει επίσης να χρησιμοποιούνται προς αυτή την κατεύθυνση. Πρέπει επίσης να αξιολογηθεί η ανάγκη ανάληψης ειδικής πρωτοβουλίας για τη διασφάλιση μιας αποτελεσματικότερης και πλησιέστερης στην πράξη εφαρμογής των δικαιωμάτων των παρόχων και παραληπτών υπηρεσιών στην ενιαία αγορά. Ένα άλλο παράδειγμα τομέα που πρέπει να εξεταστεί είναι εκείνο του τομέα των υπηρεσιών στις επιχειρήσεις που αποτελεί μείζονα παράγοντα της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας.

Πρόταση αριθ. 5: Η Επιτροπή θα αναλάβει έως το τέλος του 2011 πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στην ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου στην εσωτερική αγορά. Οι πρωτοβουλίες αυτές θα επικεντρωθούν κυρίως στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι καταναλωτές στην ψηφιακή οικονομία. Θα περιέχουν ανακοίνωση για τη λειτουργία του ηλεκτρονικού εμπορίου και, επιπλέον, κατευθυντήριες γραμμές στα κράτη μέλη για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή της διάταξης της οδηγίας για τις υπηρεσίες η οποία αποσκοπεί στην καταπολέμηση των διακρίσεων έναντι των παραληπτών των υπηρεσιών λόγω της υπηκοότητάς τους ή του τόπου κατοικίας τους.

Για την οικοδόμηση μιας εσωτερικής αγοράς που αξιοποιεί πλήρως το αναπτυξιακό δυναμικό της και παράλληλα ανταποκρίνεται στις προσδοκίες των πολιτών, είναι σημαντικό να θιγεί το πρόβλημα της ανεπαρκούς ανάπτυξης του ηλεκτρονικού εμπορίου. Πράγματι, σήμερα το ηλεκτρονικό εμπόριο αντιπροσωπεύει μόνο μεταξύ 2 και 4% του εμπορίου, ενώ το διασυνοριακό ηλεκτρονικό εμπόριο αντιπροσωπεύει μόνο ένα μικρό μέρος αυτού. Η ενιαία ψηφιακή αγορά είναι ένας από τους τομείς όπου η εμπιστοσύνη – και οι αγορές – των καταναλωτών παραμένουν σε χαμηλά επίπεδα. Πολύ συχνά οι καταναλωτές οι οποίοι επιχειρούν να αγοράσουν προϊόντα ή υπηρεσίες που παρέχονται επιγραμματικά από οικονομικούς φορείς σε άλλα κράτη μέλη παρεμποδίζονται ή υφίστανται διακρίσεις λόγω υπηκοότητας ή τόπου διαμονής. Η κατάσταση αυτή δεν αποτελεί μόνο το σύμπτωμα μιας κακής λειτουργίας της αγοράς. Ακόμη πιο σημαντικό είναι ότι αποτελεί αιτία απογοήτευσης και έλλειψης εμπιστοσύνης των πολιτών στις ευκαιρίες που παρέχονται από την ενιαία αγορά. Η οδηγία για τις υπηρεσίες απαγορεύει στους εμπόρους λιανικής να εφαρμόζουν διαφορετική μεταχείριση μεταξύ των καταναλωτών ανάλογα με την υπηκοότητά τους ή τον τόπο διαμονής τους, συμπεριλαμβανομένου του επιγραμματικού περιβάλλοντος, εκτός και αν αυτοί είναι «αντικειμενικά δικαιολογημένοι», για παράδειγμα λόγω του διαφορετικού κόστους μεταφοράς. Νέες κατευθυντήριες γραμμές που θα βοηθήσουν τις εθνικές αρχές να εφαρμόσουν την εν λόγω ρήτρα της μη διάκρισης στην οδηγία για τις υπηρεσίες (άρθρο 20) θα θεσπιστούν το δεύτερο εξάμηνο του 2011 και θα εξετάσουν λεπτομερώς τον τρόπο με τον οποίο θα μπορούν να επικαλούνται οι εν λόγω αντικειμενικοί λόγοι. Αλλά το ζήτημα της ισότιμης πρόσβασης των ευρωπαίων καταναλωτών στο ηλεκτρονικό εμπόριο άλλου κράτους μέλους πρέπει να είναι πράγματι μόνο μια πτυχή μιας ευρύτερης πολιτικής για την ανάπτυξη

του ηλεκτρονικού εμπορίου ώστε οι πολίτες να έχουν μεγαλύτερη πρόσβαση εν γένει στο εμπόριο. Η Επιτροπή θα εκδώσει το πρώτο εξάμηνο του 2011 ανακοίνωση η οποία αποσκοπεί στη μελέτη των εμποδίων για την ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην υποβολή προτάσεων για προσεγγίσεις δράσεων και στην αξιολόγηση της οδηγίας για το ηλεκτρονικό εμπόριο. Παράλληλα, η Επιτροπή θα περιγράψει λεπτομερώς με κατανοητό τρόπο τα δικαιώματα των χρηστών επιγραμμικών υπηρεσιών, με την έκδοση έως το 2012 κώδικα επιγραμμικών δικαιωμάτων στην ΕΕ¹².

Πρόταση αριθ. 6: Η Επιτροπή θα προτείνει το 2011 τροποποίηση του κανονιστικού πλαισίου για την τυποποίηση, ώστε να καταστούν οι διαδικασίες τυποποίησης πιο αποτελεσματικές, αποδοτικές και συμμετοχικές και να επεκταθεί η εφαρμογή των διαδικασιών αυτών στις υπηρεσίες.

Η καθιέρωση ευρωπαϊκών προτύπων για τα προϊόντα αποτέλεσε σημαντικό εργαλείο το οποίο εγγυάται στους πολίτες αγαθά και υπηρεσίες καλής ποιότητας, χωρίς κίνδυνο για την υγεία, και επιτρέπει στις επιχειρήσεις να χρησιμοποιούν εύκολα καινοτόμα και διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα. Αλλά υπάρχει ακόμη ένα περιθώριο ανάπτυξης του σημερινού πλαισίου τυποποίησης σε διαβούλευση με τους εθνικούς οργανισμούς τυποποίησης ώστε να επιτραπεί ένας ταχύτερος καθορισμός των προτύπων σε ευθυγράμμιση με τις τεχνολογικές εξελίξεις καθιστώντας δυνατό για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη (επιχειρήσεις, καταναλωτές, δημόσια πρόσωπα) να συμμετέχουν πλήρως στην κατάρτιση των προτύπων. Ένα πιο σαφές πλαίσιο θα μπορούσε επίσης να είναι αναγκαίο για την τυποποίηση στον τομέα των υπηρεσιών, ώστε να διασφαλιστεί μια συνεκτική προσέγγιση στον τομέα αυτό στην ενιαία αγορά.

Πρόταση αριθ. 7: Η Επιτροπή θα εκδώσει το 2011 λευκή βίβλο για την πολιτική των μεταφορών, η οποία θα προτείνει σειρά δράσεων που προορίζονται συγκεκριμένα στην άρση των υπόλοιπων εμποδίων που έχουν εντοπιστεί μεταξύ των τρόπων μεταφοράς και μεταξύ των εθνικών συστημάτων μεταφοράς.

Οι μεταφορές είναι το νευραλγικό σημείο κάθε οικονομίας. Ένα τέλειο παράδειγμα αυτού είναι η έκρηξη του ηφαιστείου Eyjafjallajökull τον περασμένο Απρίλιο, που υπενθύμισε τον ευάλωτο χαρακτήρα της οικονομίας εν γένει στο μεταφορικό σύστημα. Ένας από τους πιο σημαντικούς πυλώνες της σύγχρονης οικονομίας είναι πράγματι η ικανότητα του συστήματος μεταφορών της να μεταφέρει όσο πιο ομαλά γίνεται τα αγαθά και τα πρόσωπα εκεί όπου έχουν ανάγκη ή επιθυμία να μεταβούν ανά πάσα στιγμή. Έτσι, σήμερα παρά ποτέ, οι μεταφορικές υπηρεσίες, λόγω της στρατηγικής τους σημασίας στην προσέγγιση της προσφοράς και της ζήτησης, διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στην υπηρεσία της οικονομικής ανάπτυξης και της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης. Παράλληλα, βελτιώνοντας την πρόσβαση σε ορισμένες περιοχές και ενώνοντας τους ανθρώπους, αποτελούν βασικό παράγοντα μιας καλύτερης ποιότητας ζωής. Η υλοποίηση ενός ενιαίου, διασυνδεδεμένου και αποτελεσματικού ευρωπαϊκού συστήματος μεταφορών είναι συνεπώς ζωτικής σημασίας για να διασφαλιστεί η ομαλή μεταφορά των αγαθών, των προσώπων και των υπηρεσιών, ουσιαστικές και θεμελιώδεις ελευθερίες της εσωτερικής αγοράς. Μέχρι

¹² Όπως αναφέρεται στο Ψηφιακό Θεματολόγιο για την Ευρώπη και στη έκθεση για την ιθαγένεια 2010.

σήμερα, η υλοποίηση ενός ενιαίου συστήματος έχει καθυστερήσει λόγω τεχνικών, διοικητικών και κανονιστικών εμποδίων που παρεμποδίζουν την ανταγωνιστικότητα της εσωτερικής αγοράς των διατροφικών μεταφορών συγκεκριμένα και την οικονομική ανάπτυξη στην Ευρώπη εν γένει.

Πρόταση αριθ. 8: Η Επιτροπή θα θεσπίσει το 2011 πρόταση η οποία αποσκοπεί στην αναθεώρηση της οδηγίας για την ενεργειακή φορολογία, ώστε να αντικατοπτρίζει καλύτερα τους κλιματικούς και ενεργειακούς στόχους της ΕΕ στο φορολογικό πλαίσιο, λαμβάνοντας ως βάση τους ελάχιστους συντελεστές ειδικών φόρων κατανάλωσης για τις εκπομπές CO₂ και το ενεργειακό περιεχόμενο.

Η οδηγία 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27^{ης} Οκτωβρίου 2003, καθορίζει το ευρωπαϊκό πλαίσιο φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας και αποσκοπεί κυρίως στη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και συνεπώς της αποφυγής των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού μεταξύ των καταναλωτών ενέργειας. Ωστόσο, δεν ανταποκρίνεται επαρκώς στους στόχους της ΕΕ όσον αφορά την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και την αποτελεσματικότερη χρήση της ενέργειας. Δεν καθιστά συνεπώς δυνατό για τα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν κατά το βέλτιστο δυνατό τρόπο την φορολογία ως εργαλείο. Η πρόταση θα αποσκοπεί, πιο συγκεκριμένα, να διασφαλίσει συνεπή μεταχείριση των πηγών ενέργειας στην οδηγία και συνεπώς μια γνήσια ίση μεταχείριση μεταξύ των καταναλωτών ενέργειας, ανεξαρτήτως της πηγής ενέργειας που χρησιμοποιείται. Κατ' αυτόν τον τρόπο, θα διασφαλίσει επίσης μια κατάλληλη ισορροπία μεταξύ, αφενός, της φορολογίας της ενέργειας και, αφετέρου, του συστήματος ανταλλαγής ποσοστώσεων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της ΕΕ αποφεύγοντας την αλληλεπικάλυψη των δύο συστημάτων.

Πρόταση αριθ. 9: Η Επιτροπή θα προτείνει πρωτοβουλία η οποία αποσκοπεί στη σύσταση ομάδας υψηλού επιπέδου για τις υπηρεσίες στις επιχειρήσεις με σκοπό τη μελέτη των αδυναμιών της αγοράς και των θεμάτων τυποποίησης, καινοτομίας και διεθνούς εμπορίου στους τομείς όπως η υλικοτεχνική υποστήριξη, η διαχείριση των εγκαταστάσεων, το μάρκετινγκ και η διαφήμιση¹³.

Η δημιουργία μιας ενιαίας αγοράς για τις υπηρεσίες στις επιχειρήσεις παραμένει πρόκληση παρά την οδηγία για τις υπηρεσίες. Αυτό απεικονίζει η έκθεση «Προς μια πιο αποτελεσματική και πιο δίκαιη εσωτερική αγορά εμπορίου και διανομής για το 2020»¹⁴. Στο πλαίσιο αυτό η συνύπαρξη πολλών αποκλινόντων εθνικών κανόνων που αποσκοπούν να ρυθμίσουν τον τομέα αυτό, ιδίως σε σχέση με τις αθέμιτες πρακτικές, μπορούν να δημιουργήσουν σοβαρά προβλήματα στην εύρυθμη λειτουργία της αγοράς εμπορίου και διανομής. Μία πρωτοβουλία η οποία αποσκοπεί στην πλαισίωση των σχέσεων μεταξύ των επαγγελματιών («business to business») θα επέτρεπε να προστατεύονται οι διάφοροι φορείς της αλυσίδας εφοδιασμού, επιτρέποντας παράλληλα τη σταδιακή δημιουργία μιας πιο αποτελεσματικής και πιο ισότιμης ενιαίας αγοράς εμπορίου και διανομής που σέβεται τις προσδοκίες των καταναλωτών και των παραγωγών για ανταγωνιστικές τιμές. Οι εργασίες της

¹³ Ανακοίνωση για τη βιομηχανική πολιτική COM(2010) 614 της 27.10.2010.

¹⁴ Έκθεση της 5.7.2010. Βλέπε http://ec.europa.eu/internal_market/retail/docs/monitoring_report_fr.pdf.

Επιτροπής σχετικά με την ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας γεωργικών τροφίμων κατέδειξαν την ανάγκη ανάληψης δράσεων επί του θέματος.

Πρόταση αριθ. 10: Η Επιτροπή θα εξετάσει, πριν από το 2012, τη δυνατότητα ανάληψης πρωτοβουλίας σχετικά με το οικολογικό αποτύπωμα των προϊόντων, η οποία αποσκοπεί στην επίλυση του προβλήματος των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων των εκπομπών CO₂. Η πρωτοβουλία θα εξετάζει τα μέσα για τον καθορισμό μιας κοινής ευρωπαϊκής μεθοδολογίας για την αξιολόγηση και την ένδειξή τους.

Ορισμένοι βιομηχανικοί τομείς και ορισμένα κράτη μέλη έχουν αναπτύξει δικά τους πρότυπα για τη μέτρηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα πληθώρα διαφορετικών και ασυμβίβαστων προτύπων στην ΕΕ, που ενέχει τον κίνδυνο να δημιουργηθούν εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών και υπηρεσιών στην εσωτερική αγορά επιβάλλοντας πολλές απαιτήσεις στις επιχειρήσεις, με υψηλό κόστος.

Πρόταση αριθ. 11: Η Επιτροπή θα υποβάλει, στις αρχές του 2011, σχέδιο ενεργειακής απόδοσης για την αξιοποίηση του δυναμικού για σημαντική εξοικονόμηση ενέργειας συμπληρώνοντας τις υφιστάμενες πολιτικές σε όλους τους τομείς κατανάλωσης ενέργειας.

Είναι πιθανό να αναθεωρηθεί το πλαίσιο οικολογικού σχεδιασμού ώστε οι απαιτήσεις της ενιαίας αγοράς των προϊόντων να εφαρμόζονται σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Προσεγγίσεις για μια καλύτερη στοχοθέτηση και για μια καλύτερη χρησιμοποίηση των δημόσιων πόρων καθώς και διαδικασίες αγοράς, οι οποίες θα παροτρύνουν την ανάπτυξη των αγορών της ενεργειακής απόδοσης στην ΕΕ, ιδίως για τις ανακαινίσεις κτιρίων και την αειφόρο αστική κινητικότητα, θα πρέπει επίσης να αναπτυχθούν. Το σχέδιο θα επικεντρωθεί επίσης στην ανάγκη ενός κοινού ευρωπαϊκού πλαισίου το οποίο θα καθορίσει τον ενεργό ρόλο των παρόχων ενέργειας όσον αφορά την υλοποίηση εξοικονόμησης ενέργειας των πελατών τους και θα στηρίζει την ανάπτυξη των ευρωπαϊκών αγορών παροχής ενεργειακών υπηρεσιών. Θα μπορεί επίσης να προτείνει την ενίσχυση των ευρωπαϊκών πολιτικών για τη στήριξη αειφόρων λύσεων εφοδιασμού σε ενέργεια (συμπαράγωγή θερμότητας και ηλεκτρισμού, θέρμανση και ψύξη).

1.3. Για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις

Πηγή καινοτομίας και κοίτασμα θέσεων απασχόλησης, οι ευρωπαϊκές ΜΜΕ είναι οι μεγάλες επιχειρήσεις του μέλλοντος. Για τον λόγο αυτό η ενιαία αγορά οφείλει να μεριμνήσει ιδιαίτερα για τη δημιουργία ενός νομικού περιβάλλοντος το οποίο θα είναι ευνοϊκό για τη σύσταση και την ανάπτυξή τους. Στο πλαίσιο αυτό, το ζήτημα της πρόσβασης στη χρηματοδότηση φαίνεται σημαντικό.

Πρόταση αριθ. 12: Η Επιτροπή θα εγκρίνει το 2011 σχέδιο δράσης για τη βελτίωση της πρόσβασης των ΜΜΕ στις κεφαλαιαγορές. Θα περιέχει μέτρα που αποσκοπούν στη βελτίωση της προβολής των ΜΜΕ έναντι των επενδυτών, στην ανάπτυξη ενός αποτελεσματικού δικτύου χρηματιστηρίων ή ρυθμιζόμενων αγορών ειδικά για τις ΜΜΕ, και στο να προσαρμοστούν

περισσότερο οι απαιτήσεις εισαγωγής στο χρηματιστήριο και οι υποχρεώσεις δημοσιότητας στις ΜΜΕ.

Ένα από τα κύρια προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ΜΜΕ ως προς την ανάπτυξή τους είναι η δυσκολία πρόσβασης στο κεφάλαιο. Πρόκειται για αποφασιστικό παράγοντα που παρεμποδίζει τις επιχειρήσεις να διαθέτουν νέα προϊόντα στην αγορά, να επενδύουν σε νέα εργαλεία παραγωγής ή να προβαίνουν σε προσλήψεις. Ωστόσο, το μετοχικό κεφάλαιο συγκεντρώνεται συχνά σε πολύ μεγάλες αγορές, εις βάρος των πολύ μικρών επιχειρήσεων που επιδιώκουν την άντληση κεφαλαίων. Οι λόγοι είναι διάφοροι: συχνά η προβολή των ΜΜΕ δεν είναι ικανοποιητική για τους δυνητικούς επενδυτές, ή οι απαιτήσεις εισαγωγής στις κεφαλαιαγορές είναι δυσανάλογα πολύπλοκες. Η βελτίωση της πρόσβασης των ΜΜΕ στη χρηματοδότηση αποτελεί πολιτική προτεραιότητα μείζονος σημασίας. Ο δυναμισμός του τμήματος των ΜΜΕ στις χρηματοπιστωτικές αγορές είναι κεντρικό στοιχείο αυτής. Η πρωτοβουλία αυτή θα αναπτυχθεί σε στενή συνεργασία με το φόρουμ για τη χρηματοδότηση των ΜΜΕ.

Πρόταση αριθ. 13: Η Επιτροπή θα αξιολογήσει την πρωτοβουλία σχετικά με τις ΜΜΕ («Small Business Act» – νόμος περί μικρών επιχειρήσεων) έως το τέλος του 2010, ώστε να διασφαλιστεί, μεταξύ άλλων, η εφαρμογή της αρχής «Think Small First» (σκέψου πρώτα σε μικρή κλίμακα) στην πολιτική και τη νομοθετική διαδικασία, για να συνδεθεί στενά η «Small Business Act» με τη στρατηγική Ευρώπη 2020.

Η ευρωπαϊκή «Small Business Act» αποτελεί το βασικό όργανο για την προαγωγή της ανταγωνιστικότητας και του επιχειρηματικού πνεύματος των ΜΜΕ στην ενιαία αγορά και πέρα από αυτή. Η επανεξέτασή της θα ενισχύσει την εφαρμογή των δράσεών της (ιδίως της αρχής «σκέψου πρώτα σε μικρή κλίμακα») και θα την ευθυγραμμίσει με τη στρατηγική Ευρώπη 2020, προτείνοντας νέες δράσεις σε τομείς όπως η διεθνοποίηση των ΜΜΕ.

Πρόταση αριθ. 14: Η Επιτροπή θα προτείνει το 2011 αναθεώρηση των οδηγιών για τα λογιστικά πρότυπα προκειμένου να απλουστευθούν οι υποχρεώσεις χρηματοοικονομικής ενημέρωσης και να μειωθούν τα διοικητικά εμπόδια, ιδίως αυτά που αφορούν τις ΜΜΕ.

Οι σημερινοί κανόνες λογιστικής είναι ξεπερασμένοι και περιέχουν απαιτήσεις που συνιστούν άχρηστο διοικητικό φόρτο, ιδίως για τις ΜΜΕ και τις πολύ μικρές επιχειρήσεις.

1.4. Χρηματοδότηση της καινοτομίας και των μακροπρόθεσμων επενδύσεων

Η πρόσβαση στη χρηματοδότηση είναι σημαντική για την καινοτομία και τη διατηρήσιμη ανάπτυξη. Είναι επίσης ευκαίριο οι επιχειρήσεις να είναι σε θέση να χαράσσουν μακροπρόθεσμες στρατηγικές. Τέλος, οι ιδιωτικές αποταμιεύσεις πρέπει να μπορούν να μεταφέρονται αποτελεσματικά – ενδεχομένως σε συνεργασία με τις δημόσιες επενδύσεις – στις μαζικές επενδύσεις σε ορισμένες υποδομές, οι οποίες απαιτούνται για την επιτυχία της στρατηγικής Ευρώπη 2020. Οι χρηματοπιστωτικές αγορές διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο σ' αυτό και το ρυθμιστικό περιβάλλον δεν πρέπει να έχει αξιοσημείωτο αρνητικό αντίκτυπο στις επενδύσεις μακροπρόθεσμα. Η εφαρμογή της ανακοίνωσης της Επιτροπής, της 2^{ας}

Ιουνίου 2010, για τη ρύθμιση των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών για διατηρήσιμη ανάπτυξη¹⁵ θα πρέπει να επιτρέψει να εδραιωθεί ο ρόλος των αγορών αυτών στην υπηρεσία της πραγματικής οικονομίας. Είναι, ωστόσο, σκόπιμο να αναζητηθούν νέες προσεγγίσεις που θα επιτρέπουν την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών εταιρικής διακυβέρνησης, καινοτόμων μορφών παροχής κινήτρων σε ορισμένα είδη επενδύσεων ή ακόμη αποτελεσματικών τρόπων συνεργασίας μεταξύ του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα που θα συμβάλουν στη διεύρυνση, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, του ορίζοντα των πολιτικών επένδυσης.

Πρόταση αριθ. 15: Η Επιτροπή θα εξετάσει τη δυνατότητα προώθησης της έκδοσης ιδιωτικών ομολογιακών δανείων για τη χρηματοδότηση ευρωπαϊκών έργων («ομόλογα έργου»).

Ένα σημαντικό μέσο για την κινητοποίηση της ιδιωτικής επένδυσης υπέρ των στόχων της στρατηγικής Ευρώπη 2020 θα ήταν να καλυφθούν τα κενά των ιδιωτικών χρηματοδοτήσεων από τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης ακόμη περισσότερο απ' ό,τι συμβαίνει σήμερα. Η δημοσιονομική αναθεώρηση πρότεινε μέσα με τα οποία μπορούν να αυξηθούν οι επιπτώσεις του προϋπολογισμού. Με καινοτόμα χρηματοοικονομικά μέσα, οι ευρωπαϊκοί πόροι μπορούν να χρησιμοποιούνται σε συνεργασία με τον τραπεζικό και ιδιωτικό τομέα, ιδίως μέσω της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ). Θα καταστούν το πρότυπο για έργα με εμπορικό δυναμικό μακροπρόθεσμα. Μια σημαντική πρωτοβουλία είναι τα «ομόλογα έργου» τα οποία θα εκδοθούν από τον ιδιωτικό τομέα και για τα οποία θα χρησιμοποιηθεί ο ευρωπαϊκός προϋπολογισμός για την ενίσχυσή τους, ώστε να προσελκύσουν χρηματοδοτήσεις από την ΕΤΕπ, άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και ιδιώτες επενδυτές στις κεφαλαιαγορές, όπως τα ταμεία συντάξεων και οι ασφαλίσεις.

Πρόταση αριθ. 16: Η Επιτροπή θα αναζητήσει μέτρα τα οποία θα μπορούν να ενθαρρύνουν τις ιδιωτικές επενδύσεις —ιδίως μακροπρόθεσμα— ώστε να συμβάλουν πιο ενεργά στην υλοποίηση των στόχων της στρατηγικής Ευρώπη 2020. Τα μέτρα αυτά θα μπορούν να αποσκοπούν στη μεταρρύθμιση της εταιρικής διακυβέρνησης και να δημιουργήσουν κίνητρα για τη μακροπρόθεσμη, διατηρήσιμη και δεοντολογική επένδυση που απαιτεί μια έξυπνη, πράσινη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Επιπλέον, έως το 2012, η Επιτροπή θα μεριμνήσει ώστε τα ταμεία επιχειρηματικού κεφαλαίου που εδρεύουν σε κάθε κράτος μέλος να μπορούν να λειτουργούν και να επενδύουν ελεύθερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ενδεχομένως με τη θέσπιση νέου νομοθετικού καθεστώτος). Θα καταβάλει προσπάθειες για την εξάλειψη κάθε δυσμενούς φορολογικής μεταχείρισης στις διασυνοριακές δραστηριότητες.

Είναι ευκαταίω να δημιουργηθούν οι συνθήκες πιο ενεργού κινητοποίησης των ιδιωτικών αποταμιεύσεων για τη στήριξη της επένδυσης και ιδίως των επενδύσεων οι οποίες, βάσει των κριτηρίων που πληρούν, συμβάλλουν αποτελεσματικότερα στην υλοποίηση των στόχων της στρατηγικής Ευρώπη 2020. Η έλλειψη πρόσβασης στη χρηματοδότηση είναι ένας από τους πιο σημαντικούς λόγους που αναφέρονται συχνά από τις επιχειρήσεις ότι αποτελεί εμπόδιο στην ανάπτυξή τους και στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης. Είναι επιτακτική ανάγκη να βελτιωθεί η πρόσβαση στη χρηματοδότηση των ΜΜΕ, αλλά επίσης να δημιουργηθούν

¹⁵ COM(2010)301.

μηχανισμοί παρότρυνσης που θα ενθαρρύνουν κάθε μορφή διατηρήσιμης επένδυσης ή επένδυσης που στηρίζει μια μακροπρόθεσμη στρατηγική. Η κατάλληλη χρηματοδότηση των ευρωπαϊκών υποδομών, η οποία αποτελεί προϋπόθεση για την επιτυχία της στρατηγικής Ευρώπη 2020, είναι επίσης επιτακτική ανάγκη. Προς τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή θα αναζητήσει σε ποιο βαθμό η μεταρρύθμιση της εταιρικής διακυβέρνησης, η ανάπτυξη σημάτων επένδυσης ή μεθόδων ανεξάρτητης αξιολόγησης των επενδύσεων μπορούν να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων αυτών.

Τα επιχειρηματικά κεφάλαια αποτελούν ουσιαστική πηγή χρηματοδότησης, ιδίως για τις καινοτόμες νεοσυσταθείσες επιχειρήσεις. Ωστόσο, η πρόσβαση στα επιχειρηματικά κεφάλαια στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι πολύπλοκη λόγω των κατακερματισμένων και μη αποδοτικών αγορών επιχειρηματικών κεφαλαίων. Είναι ανάγκη να διαμορφωθεί ένα ρυθμιστικό πλαίσιο το οποίο θα επιτρέπει στα ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων να λειτουργούν σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και να υπάρχει συντονισμός των φορολογικών κανόνων για να αποφεύγονται οι κίνδυνοι διπλής φορολόγησης.

Πρόταση αριθ. 17: Μετά την τρέχουσα αξιολόγηση της ευρωπαϊκής νομοθεσίας των δημοσίων συμβάσεων, και βάσει ευρείας διαβούλευσης, η Επιτροπή θα υποβάλει, το αργότερο το 2012, νομοθετικές προτάσεις που αποσκοπούν στην απλοποίηση και στον εκσυγχρονισμό των ευρωπαϊκών κανόνων ώστε να καταστεί πιο ευέλικτη η ανάθεση συμβάσεων και να καταστεί δυνατή μια καλύτερη χρήση των δημοσίων συμβάσεων για τη στήριξη άλλων πολιτικών.

Τα αγαθά και οι υπηρεσίες που αγοράζουν δημόσιοι οργανισμοί συνιστούν σχεδόν το 17% του ΑΕΠ της ΕΕ. Το ευρωπαϊκό δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων έχει ως στόχο τη δημιουργία μιας ανοικτής και ανταγωνιστικής διευρωπαϊκής αγοράς για τις μεγάλες δημόσιες συμβάσεις, εξοικονομώντας έτσι στον φορολογούμενο πολλά δισεκατ. ευρώ ετησίως. Παράλληλα, οι δημόσιες προμήθειες μπορούν να αποτελούν σημαντική πηγή στήριξης όπως για παράδειγμα, για την καινοτομία, την προστασία του περιβάλλοντος ή την απασχόληση. Η πολύπλοκη αλληλεπίδραση μεταξύ των ευρωπαϊκών και εθνικών κανόνων καθιστούν συχνά ιδιαίτερα επαχθείς τις διοικητικές διαδικασίες δημοσίων αγορών. Η συμμετοχή των επιχειρήσεων σε άλλα κράτη μέλη στις προκλήσεις υποβολής προσφορών παραμένουν σε ιδιαίτερα χαμηλό επίπεδο¹⁶.

Πρόταση αριθ. 18: Η Επιτροπή θα εγκρίνει το 2011 νομοθετική πρωτοβουλία σχετικά με τις συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών. Σαφείς και ανάλογοι κανόνες θα επιτρέψουν τη βελτίωση της πρόσβασης στην αγορά για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, διασφαλίζοντας τη διαφάνεια, την ίση μεταχείριση και ισότιμους όρους ανταγωνισμού για τους οικονομικούς φορείς. Θα προωθήσουν τις συμπράξεις δημοσίου-ιδιωτικού τομέα και θα αναπτύξουν το δυναμικό μιας καλύτερης σχέσης ποιότητας-τιμής για τους χρήστες των υπηρεσιών και για τις αναθέτουσες αρχές.

¹⁶ Οι διασυνοριακές δημόσιες προμήθειες αποτέλεσαν μόνο το 1,5% όλων των αναθέσεων δημοσίων συμβάσεων το 2009. Η ένταση των συναλλαγών στις δημόσιες συμβάσεις είναι πολύ χαμηλότερη από ό,τι στις ιδιωτικές προμήθειες, γεγονός που αφήνει να υποθεθεί ότι δεν έχουν αξιοποιηθεί πλήρως τα οφέλη του διασυνοριακού εμπορίου και του ανταγωνισμού.

Οι συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών αντιπροσωπεύουν το 60% των συμβάσεων δημοσίων και ιδιωτικών συμπράξεων (που υπολογίζονται σε 118,8 δισεκατ. ευρώ το 2006). Η βελτίωση των όρων ανταγωνιστικής ανάθεσης των συμβάσεων παραχωρήσεων υπηρεσιών και η μείωση της νομικής αβεβαιότητας θα ευνοήσουν την αποτελεσματική λειτουργία των υποδομών. Οι συμπράξεις μεταξύ δημοσίου-ιδιωτικού τομέα και ιδίως οι συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών καθιστούν δυνατή την κινητοποίηση των μακροπρόθεσμων επενδύσεων σε τομείς όπως η ενέργεια, η διαχείριση αποβλήτων και οι υποδομές μεταφορών. Η Επιτροπή θα προτείνει νομοθεσία η οποία αποσκοπεί στη δημιουργία ενός ευνοϊκού ευρωπαϊκού πλαισίου γι' αυτό το είδος σύμπραξης μεταξύ ιδιωτικού-δημοσίου τομέα, χωρίς τη δημιουργία πρόσθετων υπερβολικών επιβαρύνσεων για τις τοπικές αρχές.

1.5. Δημιουργία ευνοϊκού νομικού και φορολογικού πλαισίου για τις επιχειρήσεις

Για να μπορούν οι επιχειρήσεις μας να επωφελούνται από κάθε ευκαιρία που παρέχει η ενιαία αγορά, συμπεριλαμβανομένης της ελευθερίας εγκατάστασης, οι κανόνες στους οποίους στηρίζεται πρέπει να είναι απλοί, προσαρμοσμένοι και να ανταποκρίνονται στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν στην καθημερινή δραστηριότητά τους. Τα μέτρα που προτείνονται σε αυτό το τμήμα προβλέπουν, μεταξύ άλλων, τη μείωση του διοικητικού και κανονιστικού φόρτου, με θετικές συνέπειες στην ανάπτυξη και στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης¹⁷. Στο πλαίσιο αυτό, θα ληφθούν πολύ συγκεκριμένες πρωτοβουλίες για να διασφαλιστεί η διασύνδεση των μητρώων εταιρειών και η αμοιβαία αναγνώριση της ηλεκτρονικής ταυτοποίησης και της ηλεκτρονικής επαλήθευσης της ταυτότητας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα φορολογικά θέματα είναι επίσης σημαντικά. Πρωτοβουλίες σε θέματα φορολογικής βάσης των εταιρειών ή ΦΠΑ θα αποσκοπούν στον περιορισμό του διοικητικού φόρτου των επιχειρήσεων και στην προώθηση της διασυννοριακής δραστηριότητάς τους. Επίσης, οι τομείς της άμυνας και της ασφάλειας χρήζουν προσοχής διότι προάγουν την ανάπτυξη και την οικονομική μεγέθυνση στο σύνολο της οικονομίας χάρη στην υψηλή τεχνολογία, την καινοτομία και την τεχνογνωσία τους.

Πρόταση αριθ. 19: Η Επιτροπή θα λάβει πρωτοβουλίες για τη βελτίωση του συντονισμού των εθνικών φορολογικών πολιτικών, ιδίως με την υποβολή πρότασης οδηγίας για τη θέσπιση κοινής ενοποιημένης φορολογικής βάσης για τις εταιρείες (ΚΕΦΒΕ) το 2011.

Η πολύ μεγάλη διαφορά που υπάρχει επί του παρόντος μεταξύ 27 εθνικών συστημάτων φορολογίας των εταιρειών στην ΕΕ δημιουργεί σημαντικά φορολογικά εμπόδια τα οποία αποθαρρύνουν, και μάλιστα παρεμποδίζουν τις διασυννοριακές δραστηριότητες των επιχειρήσεων. Ο κατακερματισμός αυτός του τοπίου προκαλεί ιδιαίτερες στρεβλώσεις στην αγορά και σημαντικό κόστος συμμόρφωσης. Αυτό θίγει ιδιαίτερα τις ΜΜΕ, οι οποίες συχνά έχουν έλλειψη των απαιτούμενων πόρων για την υπέρβαση των αδυναμιών αυτών και μπορεί να τις αποτρέψει από κάθε ανάπτυξη στην ενιαία αγορά. Η καθιέρωση μιας ενοποιημένης φορολογικής βάσης των εταιρειών αποσκοπεί στην αντιμετώπιση των φορολογικών εμποδίων για την ανάπτυξη. Οι όμιλοι εταιρειών θα πρέπει να τηρούν ένα σύνολο κανόνων σε θέματα φορολογίας και θα απευθύνονται σε μία μόνο φορολογική διοίκηση σε όλη την ΕΕ (μονοαπευθυντική θυρίδα). Συνεπώς, ο κύκλος εργασιών θα είναι ενοποιημένος στο επίπεδο του ομίλου και οι ζημίες θα αφαιρούνται από τα κέρδη χωρίς φραγμούς που συνδέονται με τα

¹⁷ Μείωση κατά 10% του διοικητικού φόρτου των επιχειρήσεων θα είχε ως αποτέλεσμα αύξηση κατά 0,6% του ΑΕΠ.

σύνορα. Επιπλέον, οι επιχειρήσεις δεν θα υπόκεινται πλέον στην ανάγκη τήρησης των κανόνων όσον αφορά τις τιμές διαβίβασης στις συναλλαγές εντός των ομίλων (δηλαδή την προσαρμογή των τιμών ανά συναλλαγή μεταξύ εταιρειών του ιδίου ομίλου). Οι περιπτώσεις διπλής φορολόγησης ή διπλής φοροαπαλλαγής λόγω της ανομοιογένειας ή της ασυμβατότητας μεταξύ των εθνικών φορολογικών νομοθεσιών θα εξαλειφθούν εντός του ομίλου. Μια μη συντονισμένη δράση σε εθνικό επίπεδο θα αναπαρήγαγε τη σημερινή κατάσταση, διότι οι εταιρείες θα εξακολουθούσαν να είναι αντιμέτωπες με τόσα φορολογικά συστήματα όσα και ο αριθμός των κρατών στα οποία δραστηριοποιούνται. Οι πρωτοβουλίες που θα προταθούν από την Επιτροπή δεν θα έχουν ως στόχο την εναρμόνιση των συντελεστών φορολογίας εισοδήματος εταιρειών.

Πρόταση αριθ. 20: Η Επιτροπή θα δημοσιεύσει νέα στρατηγική για τον ΦΠΑ το 2011, βάσει πράσινης βίβλου η οποία επιχειρεί εις βάθος επανεξέταση του συστήματος ΦΠΑ, που προβλέπεται για το 2010.

Το σημερινό πλαίσιο για τον ΦΠΑ περιλαμβάνει πολλούς περιορισμούς, οι οποίοι δημιουργούν ιδίως δυσανάλογο διοικητικό φόρτο για τις επιχειρήσεις. Το σύνθετο σύστημα συντελεστών και απαλλαγών, οι παρεκκλίσεις και οι εναλλακτικές επιλογές που παρέχονται στα κράτη μέλη, καθώς και οι ειδικοί κανόνες για τις διασυνοριακές συναλλαγές παρακωλύουν την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και την ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων, διότι συνεπάγονται σημαντικό κόστος συμμόρφωσης, ιδίως για τις επιχειρήσεις οι οποίες δραστηριοποιούνται σε πολλά κράτη μέλη. Παρά τις σημαντικές εξελίξεις του τεχνολογικού και οικονομικού περιβάλλοντος που σημειώθηκαν από τη δημιουργία του ΦΠΑ, το σύστημα παρέμεινε σε μεγάλο βαθμό αμετάβλητο, ιδίως όσον αφορά τις υποχρεώσεις αναφοράς των επιχειρήσεων και τους τρόπους είσπραξης του ΦΠΑ. Επιπλέον, το σημερινό σύστημα ευνοεί την απάτη: περίπου 12% του ΦΠΑ δεν εισπράττεται λόγω φοροδιαφυγής, φοροαποφυγής, διαφυγόντων δασμών ή πτωχεύσεων. Η μελλοντική στρατηγική σε θέματα ΦΠΑ θα τονίσει τις προτεραιότητες που πρέπει να τεθούν μέσω νομοθετικών προτάσεων, κατά τρόπον ώστε να δημιουργηθεί ένα στερεότερο και αποτελεσματικότερο πλαίσιο για τον ΦΠΑ για την ενιαία αγορά.

Πρόταση αριθ. 21: Η Επιτροπή θα προτείνει το 2011 νομοθεσία για την καθιέρωση διασύνδεσης μεταξύ των μητρώων εταιρειών.

Η απουσία δικτύου που συνδέει τα εθνικά μητρώα εταιρειών περιπλέκει την πρόσβαση στην πληροφόρηση σχετικά με τις επιχειρήσεις άλλων κρατών μελών, με συνέπεια τη δημιουργία μεγάλου διοικητικού βάρους και σημαντικού κόστους για τις επιχειρήσεις οι οποίες αναπτύσσουν διασυνοριακές δραστηριότητες, καθώς και την έλλειψη διαφάνειας για τις άλλες επιχειρήσεις, τους καταναλωτές και τις δημόσιες αρχές.

Πρόταση αριθ. 22: Η Επιτροπή θα προτείνει έως το 2012 απόφαση για τη διασφάλιση της αμοιβαίας αναγνώρισης της ηλεκτρονικής ταυτοποίησης και της ηλεκτρονικής επαλήθευσης της ταυτότητας σε όλη την ΕΕ με βάση επιγραμμικές υπηρεσίες επαλήθευσης ταυτότητας οι οποίες θα πρέπει να διατίθενται σε όλα τα κράτη μέλη. Το 2011, η Επιτροπή θα προτείνει αναθεώρηση της οδηγίας για τις ηλ-υπογραφές με σκοπό την παροχή νομικού πλαισίου για διασυνοριακή αναγνώριση και διαλειτουργικότητα των συστημάτων ασφαλούς ηλ-επαλήθευσης ταυτότητας.

Όπως αυτό τονίστηκε στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με το ψηφιακό θεματολόγιο, για την εύρυθμη λειτουργία της ενιαίας αγοράς, μέσα όπως η οδηγία για τις υπηρεσίες ή το σχέδιο δράσης για τις ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις απαιτούν να μπορούν οι επιχειρήσεις να συνεργάζονται με τις διοικήσεις με ηλεκτρονικά μέσα, καθώς και πέραν των συνόρων. Η διαλειτουργικότητα και η αμοιβαία αναγνώριση των εθνικών μέσων ηλεκτρονικής ταυτοποίησης και ελέγχου ταυτότητας αποτελούν ουσιαστικές προϋποθέσεις για την χρήση δημοσίων επιγραμμικών υπηρεσιών χωρίς προβλήματα πέρα από το εθνικό πλαίσιο.

1.6. Ανταγωνιστική στις διεθνείς αγορές

Οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις πωλούν τα αγαθά και τις υπηρεσίες τους σε ολόκληρο τον κόσμο, επωφελούμενες κατ' αυτόν τον τρόπο από το άνοιγμα και την ολοκλήρωση του παγκόσμιου εμπορίου. Η ενιαία αγορά συνιστά έναν ουσιαστικό «βασικό σταθμό» που επιτρέπει στις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις να προετοιμαστούν καλύτερα για τον διεθνή ανταγωνισμό και να κατακτήσουν νέες αγορές. Αυτό καθιστά ακόμη σημαντικότερη την ανάγκη να διασφαλιστεί η συνοχή και η συμπληρωματικότητα της εσωτερικής και εξωτερικής πολιτικής μας.

Η ΕΕ είναι ο σημαντικότερος εξαγωγέας αγαθών και υπηρεσιών στον κόσμο και ένας από τους μεγαλύτερους αποδέκτες άμεσων επενδύσεων στο εξωτερικό. Αλλά ας μην είμαστε αφελείς. Η Ευρώπη θα πρέπει να προασπίζεται τα συμφέροντά της και τις αξίες της με περισσότερη βεβαιότητα και σε ένα πνεύμα αμοιβαιότητας και αμοιβαίων οφελών. Οι συμφωνίες ελευθέρων συναλλαγών μπορούν να εγγυηθούν πρόσβαση στις σημαντικότερες αγορές για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις και να ενισχύσουν την κανονιστική συνεργασία με τους κύριους εμπορικούς εταίρους μας. Εξάλλου, οι εμπορικοί εταίροι πρέπει να βασίζονται σε αμοιβαία συμφέροντα και πλεονεκτήματα, καθώς και να αναγνωρίζουν ότι τόσο η ΕΕ όσο και οι εταίροι της έχουν δικαιώματα καθώς και υποχρεώσεις. Η Επιτροπή θα εξακολουθεί να επαγρυπνεί όσον αφορά την προάσπιση των ευρωπαϊκών συμφερόντων και θέσεων απασχόλησης, και θα καταπολεμήσει τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές με όλα τα κατάλληλα μέσα.

Μια μεγαλύτερη σύγκλιση των διεθνών κανόνων μπορεί μόνο να ωφελήσει τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, ιδίως μειώνοντας το κόστος που προκαλείται από την ανάγκη προσαρμογής σε διαφορετικούς κανόνες ή πρότυπα από εκείνα που εφαρμόζονται στην Ευρώπη. Επιπλέον, είναι σημαντικό να διασφαλισθεί ότι οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις έχουν πρόσβαση στις εξωτερικές αγορές, ιδίως στις δημόσιες συμβάσεις, επί ίσοις όροις.

Η ενιαία αγορά πρέπει επίσης να παραμείνει πόλος έλξης για τις υπονήφιες χώρες και τις δυνάμει χώρες προσχώρησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση και για τις γειτονικές χώρες. Η Επιτροπή θα εξετάσει τη συνέχιση της επέκτασης των κανόνων της ενιαίας αγοράς λαμβάνοντας υπόψη τον βαθμό κανονιστικής σύγκλισης και την ικανότητα των ενδιαφερόμενων χωρών να εφαρμόσουν αποτελεσματικά στους σχετικούς κανόνες.

Πρόταση αριθ. 23: Η Επιτροπή θα συνεχίσει την ανάπτυξη της κανονιστικής συνεργασίας της με τους βασικούς εμπορικούς εταίρους (τόσο σε διμερές επίπεδο —κανονιστικοί διάλογοι— όσο και σε πολυμερές επίπεδο, για παράδειγμα στο πλαίσιο του G20), με τον διπλό στόχο να προωθήσει την κανονιστική σύγκλιση, ιδίως ενθαρρύνοντας, εφόσον είναι δυνατό, την ισοδυναμία των καθεστώτων τρίτων χωρών, και να ταχθεί υπέρ της ευρύτερης θέσπισης διεθνών προτύπων. Σε αυτή τη βάση, θα διαπραγματευθεί συμφωνίες διεθνούς εμπορίου (τόσο πολυμερείς όσο και διμερείς) δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση τόσο στην πρόσβαση στην αγορά όσο

και στην κανονιστική σύγκλιση, ιδίως για τις υπηρεσίες, τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας και τις επιδοτήσεις.

Η έλλειψη κανονιστικής σύγκλισης σε διεθνές επίπεδο αποτελεί σημαντική τροχοπέδη στο διεθνές εμπόριο. Για την πρόληψη των τριβών και την αποφυγή της καταχρηστικής επιλογής του ευνοϊκότερου καθεστώτος εποπτείας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συμμετέχει ενεργά στην κανονιστική συνεργασία τόσο σε πολυμερές όσο και σε διμερές επίπεδο. Η διαδικασία του G20 είναι θεμελιώδους σημασίας στο πλαίσιο αυτό και η ΕΕ θα συνεχίσει να διαδραματίζει πρωτεύοντα ρόλο στην εν λόγω συνεργασία για την προώθηση των χρηματοπιστωτικών μεταρρυθμίσεων σε παγκόσμιο επίπεδο, την επιδίωξη υψηλής ποιότητας ρύθμισης και την ώθηση για τη θέσπιση διεθνών προτύπων. Παράλληλα, η ΕΕ συμμετέχει επίσης στη διεξαγωγή διαλόγων κανονιστικών ρυθμίσεων με ορισμένους στρατηγικούς εταίρους, ιδίως στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, την Ιαπωνία, την Κίνα, τη Ρωσία, την Ινδία και τη Βραζιλία, αλλά είναι ανάγκη να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες για την εμπάθυνση και την επέκταση αυτών των διαλόγων. Με την οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση, οι τάσεις προστατευτισμού είναι λανθάνουσες. Οι διαπραγματεύσεις αυτές αποσκοπούν στην προώθηση της κανονιστικής σύγκλισης, συμπεριλαμβανομένων και ευαίσθητων θεμάτων όπως η προστασία των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας ή οι επιδοτήσεις, και στην παροχή ενός φάσματος νέων δυνατοτήτων για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις.

Πρόταση αριθ. 24: Η Επιτροπή θα παρουσιάσει το 2011 νομοθετική πρόταση για κοινοτικό μέσο που στηρίζεται στην εφαρμογή των διεθνών δεσμεύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για να ενισχύσει την ικανότητά της να διασφαλίζει ενισχυμένη συμμετρία στην πρόσβαση στις δημόσιες συμβάσεις στις βιομηχανικές χώρες και στις μεγάλες αναδιδόμενες χώρες.

Υπάρχει διαφορά μεταξύ του σχετικού ανοίγματος των δημοσίων συμβάσεων στην ΕΕ και της έλλειψης πρόσβασης στις δημόσιες συμβάσεις των εμπορικών εταίρων μας. Οι διεθνείς δεσμεύσεις της ΕΕ όσον αφορά την πρόσβαση στις συμβάσεις (συμφωνία για τις δημόσιες συμβάσεις —ΣΔΣ— συμφωνίες ελευθέρων συναλλαγών) δεν εφαρμόζονται ομοιόμορφα στην Ένωση. Αυτό έχει ως συνέπεια άνισους όρους ανταγωνισμού για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις τόσο στο εσωτερικό της Ένωσης όσο και στο εξωτερικό, καθώς και άνισο ανταγωνισμό μεταξύ των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων τρίτων κρατών. Στο διεθνές επίπεδο, η ΕΕ συναντά δυσκολίες για την απόκτηση καλύτερης πρόσβασης στις αγορές, δεδομένου ότι έχει περιορισμένη χρήση μόχλευσης στις εμπορικές διαπραγματεύσεις με τις χώρες μέλη της ΣΔΣ ή/και στις διαπραγματεύσεις διμερών συμφωνιών ελευθέρων συναλλαγών.

2. ΟΙ ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ ΣΤΟ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΓΟΡΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΣ

«Συμφιλίωση αγοράς και κοινωνικής διάστασης»: ο Mario Monti προτείνει μια πραγματική πιθανή οδό ανάκαμψης για την ενιαία αγορά και για την ίδια την Ευρώπη. Παρότι έχει αποδείξει ότι μπορεί να ανταπεξέλθει στην κρίση, αποτελεί πάντοτε αντικείμενο ανησυχίας. **Πρέπει να θέσουμε εκ νέου τους Ευρωπαίους στο επίκεντρο αυτής της μεγάλης αγοράς και να επανεπενδύσουμε στην «οικονομία της αγοράς με υψηλό βαθμό ανταγωνιστικότητας».**

Ένα καλό κοινωνικό σύστημα, ένα αποτελεσματικό εκπαιδευτικό σύστημα και μια αποτελεσματική επαγγελματική κατάρτιση, ποιοτικές θέσεις απασχόλησης και μια απαιτητική πολιτική σε θέματα υγείας και ασφάλειας στην εργασία συμβάλλουν στην εύρυθμη λειτουργία των αγορών και είναι παράγοντες πλούτου και ανάπτυξης. Αυξάνουν την ελκυστικότητα μιας χώρας, δημιουργούν κοινωνικό ιστό και όπως άλλοι διαρθρωτικοί παράγοντες, όπως η ποιότητα και η πυκνότητα των υποδομών, αποτελούν αποφασιστικούς παράγοντες της συνολικής ανταγωνιστικότητας.

Αντίθετα, η φτώχεια, η ανεργία, ο αποκλεισμός, ο φόβος για το μέλλον αποτελούν οικονομικό κόστος και μειονέκτημα για την κοινωνία. Αυτό έχει γίνει ιδιαίτερα κατανοητό στις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις οι οποίες, παντού στην Ευρώπη και στον κόσμο, συμμετέχουν στην ανάπτυξη του περιβάλλοντός τους, επενδύοντας σε ιδρύματα, στην κοινωνία των πολιτών, στους εκλεγμένους αντιπροσώπους τους, στους προμηθευτές ή πελάτες τους, σε συμπράξεις που επιδιώκουν τη διασφάλιση αιεφόρου και αλληλέγγυας ανάπτυξης για όλους.

Η ενιαία αγορά συμμετέχει επίσης στην οικοδόμηση της ταυτότητας κάθε πολίτη: η εκμάθηση γλωσσών στο σχολείο, τα ταξίδια, οι σπουδές στο εξωτερικό, η χρήση του ευρώ, η ποικιλία των προτεινόμενων προϊόντων... όλα αυτά είναι καθημερινές πτυχές που σημαίνουν ότι όλοι μας, ανεξάρτητα αν είμαστε καταναλωτές, εργαζόμενοι, φοιτητές, αποταμιευτές, επιχειρηματίες, χρήστες δημοσίων υπηρεσιών, ασθενείς, συνταξιούχοι... είμαστε επίσης ευρωπαίοι! Ωστόσο, οι Ευρωπαίοι όσο μεγαλώνουν βλέπουν αυτόν τον χώρο να συρρικνώνεται: στην επαγγελματική ζωή, στις καταναλωτικές συνήθειες ή σε θέματα υγείας και συνταξιοδότησης, οι ευρωπαϊκές ευκαιρίες καθίστανται λιγότερο προσβάσιμες.

Τηρώντας τα συστήματα κοινωνικής προστασίας για τα οποία την ευθύνη φέρουν τα κράτη μέλη, πολλά είναι τα πεδία όπου η ανθρώπινη διάσταση της «κοινωνικής» οικονομίας της αγοράς πρέπει να συμβάλει στην **αποτελεσματικότερη οικοδόμηση της εμπιστοσύνης και να διασφαλίσει καλή απόδοση εντός της μεγάλης εσωτερικής αγοράς.** Πρέπει επίσης να τονιστεί η σημασία του ρόλου των κοινωνικών εταίρων τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο της Ένωσης, όπου ο ρόλος τους είναι αναγνωρισμένος στο μέτρο που μεταφέρουν τις προσδοκίες των διαφόρων τομέων της οικονομίας, ενώ ο διάλογος μπορεί να καταλήξει πολλές φορές σε συμφωνία ευρωπαϊκής εμβέλειας.

Πολλές είναι επίσης οι νομικές πράξεις που εξουσιοδοτούν πιο ρητά τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα να επενδύσουν εκ νέου στην εν λόγω κοινωνική διάσταση και να ενσωματώσουν τις κοινωνικές επενδύσεις και τις επενδύσεις γενικού συμφέροντος στην οικονομική και χρηματοπιστωτική ανάκαμψη.

Ο Χάρτης των θεμελιωδών δικαιωμάτων επιβεβαιώνει ένα σύνολο οικονομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων, στα οποία παρέχει μεγαλύτερη προβολή. Δυνάμει της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η Ένωση αναγνωρίζει τα δικαιώματα, τις ελευθερίες και τις αρχές που αναφέρονται στον Χάρτη ο οποίος έχει την ίδια νομική αξία με τις συνθήκες. Η Επιτροπή δεσμεύεται να διασφαλίσει ότι ο Χάρτης θα ληφθεί υπόψη κατά τη χάραξη των πολιτικών της Ένωσης¹⁸. Η «οριζόντια κοινωνική ρήτρα»¹⁹ η οποία περιέχεται εφεξής στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και επιτρέπει να αξιολογηθεί η καταλληλότητα όλων των πολιτικών μέτρων βάσει των κοινωνικών τους επιπτώσεων, πρέπει να αναβιώσει και να συνοδεύει όλους τους συλλογικούς προβληματισμούς μας.

¹⁸ «Στρατηγική για την αποτελεσματική εφαρμογή του Χάρτη των θεμελιωδών δικαιωμάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση», COM(2010) 573 τελικό της 19.10.2010.

¹⁹ Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άρθρο 9.

Μια νέα φιλοδοξία θα αποσκοπεί στο να τεθούν αποτελεσματικές αγορές στην υπηρεσία της δημιουργικότητας και του δυναμισμού των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων και, παράλληλα, στο να συμφιλιωθούν οι Ευρωπαίοι με την ενιαία αγορά τους. Θα πρέπει να ενσωματώσει τις ευρωπαϊκές πολιτικές σε πιο αειφόρες προοπτικές, προβλέποντας και αντιμετωπίζοντας αποτελεσματικότερα τις κρίσεις και εδραιώνοντας την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή της Ένωσης. Η ενίσχυση της συνοχής και κυρίως της εδαφικής διάστασής της παραμένει απαραίτητη προϋπόθεση για την εύρυθμη λειτουργία της ενιαίας αγοράς. Σε αυτό το πλαίσιο, η Επιτροπή θα παρουσιάσει προσεχώς τις προτάσεις της για τη βελτίωση των επιπτώσεων της πολιτικής για τη συνοχή, για την ενίσχυση του προσανατολισμού της προς τα αποτελέσματα και την επίδοση, για να καταστήσει την εφαρμογή της πιο απαιτητική και για να συγκεντρώσει τους πόρους της Ένωσης στις μεγάλες προτεραιότητες. Θα εξετάσει επίσης τις δυνατότητες βελτίωσης των υποδομών της ενιαίας αγοράς, ενθαρρύνοντας επίσης την προσφυγή στις συμπράξεις μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού τομέα.

Η εν λόγω Πράξη για την Ενιαία αγορά ενδιαφέρει τους πολίτες ως φορείς της οικονομίας. Τα θέματα που συνδέονται με τα δικαιώματα μη οικονομικής φύσης που απολαμβάνουν οι πολίτες στην καθημερινότητά τους εξετάζονται παράλληλα στην «Έκθεση 2010 για την ιθαγένεια της Ένωσης: άρση των εμποδίων κατά την άσκηση των δικαιωμάτων των πολιτών της ΕΕ», η οποία εγκρίθηκε παράλληλα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

2.1. Βελτίωση των δημοσίων υπηρεσιών και των βασικών υποδομών

Ενώ το ευρωπαϊκό σχέδιο βασίζεται στις δυνάμεις της αγοράς, που διασφαλίζει ότι οι πολίτες έχουν πρόσβαση στη μεγαλύτερη δυνατή επιλογή αγαθών και υπηρεσιών, με τη χαμηλότερη δυνατή τιμή, και ενθαρρύνει την καινοτομία, θέτει ωστόσο στο επίκεντρο των προβληματισμών του την κοινωνική και εδαφική συνοχή της Ένωσης και αναγνωρίζει ότι μόνο οι δυνάμεις της αγοράς δεν μπορούν να ικανοποιήσουν όλες τις συλλογικές ανάγκες που εκφράζονται.

Για τον λόγο αυτό η Ένωση αναγνωρίζει, ιδίως στο άρθρο 14 της ΣΛΕΕ και στο πρωτόκολλο αριθ. 26 που επισυνάπτεται στις συνθήκες, την κοινωνική χρησιμότητα και την οικονομική αξία των υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος και επιβεβαιώνει, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, τη δυνατότητα για τις δημόσιες αρχές να παρέχουν, να εκτελούν και να οργανώνουν τις υπηρεσίες αυτές κατά τρόπο που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των χρηστών. Για τον λόγο αυτό επίσης η Ένωση συνδύασε τη σταδιακή ελευθέρωση των μεγάλων βιομηχανιών δικτύου, εγγυήτρια μιας αυξημένης ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής οικονομίας, με τον καθορισμό αυστηρών υποχρεώσεων δημοσίων υπηρεσιών έναντι όλων των πολιτών. Τέλος, αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η Ένωση δραστηριοποιείται για την ανάπτυξη κατάλληλων διευρωπαϊκών υποδομών, εντοπίζοντας τους συνδέσμους που λείπουν στους διάφορους τομείς και ενθαρρύνοντας την ανάπτυξή τους με την παροχή κινήτρων.

Πολλές δραστηριότητες που ασκούνται καθημερινά από τις δημόσιες υπηρεσίες υπόκεινται σε οικονομική δραστηριότητα και, ως εκ τούτου, στο πεδίο εφαρμογής του ενωσιακού δικαίου. Ειδικότερα, εναπόκειται στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 106 της ΣΛΕΕ, να μεριμνά ώστε οι αντισταθμίσεις αυτές, εφόσον συνιστούν κρατική ενίσχυση, να συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά. Η Επιτροπή θα συνεχίσει την αξιολόγηση και θα δεσμευτεί στην ενδεχόμενη αναθεώρηση της απόφασης και του πλαισίου όσον αφορά τις αντισταθμίσεις για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας (συχνά αναφερόμενη ως «δέσμη μέτρων Altmark»).

Η εφαρμογή των ευρωπαϊκών κανόνων σε θέματα δημοσίων υπηρεσιών εγείρει πολλά ερωτήματα πρακτικής φύσης για τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και ορισμένους φορείς του τομέα, ιδίως στον τομέα των κοινωνικών υπηρεσιών. Η Ένωση και τα κράτη μέλη πρέπει συνεπώς να διασφαλίζουν την ύπαρξη ενός ρυθμιστικού πλαισίου που επιτρέπει στις δημόσιες υπηρεσίες να ολοκληρώνουν τις αποστολές τους και να ανταποκρίνονται αποτελεσματικά στις ανάγκες όλων των πολιτών. Η Ένωση πρέπει επίσης να καθορίσει μια νέα φιλοδοξία εντοπίζοντας και συμβάλλοντας στην ταχεία υλοποίηση των σημαντικότερων υποδομών για την εύρυθμη λειτουργία της ενιαίας αγοράς και την ανάπτυξη νέων υπηρεσιών για τους Ευρωπαίους. Ειδικότερα, η στρατηγική Ευρώπη 2020 προβλέπει την ανάπτυξη υποδομών που καθιστούν δυνατή την ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο για όλους το 2013. Στόχος της στρατηγικής αυτής είναι να έχουν όλοι οι Ευρωπαίοι έως το 2020 πρόσβαση σε πολύ υψηλότερες ταχύτητες σύνδεσης στο διαδίκτυο, 30 Mbps ή μεγαλύτερες, και τουλάχιστον 50% των νοικοκυριών να έχει συνδρομή σε συνδέσεις του διαδικτύου άνω των 100 Mbps.

Πρόταση αριθ. 25: Η Επιτροπή δεσμεύεται να εκδώσει έως το 2011 ανακοίνωση συνοδευόμενη από σύνολο δράσεων για τις υπηρεσίες γενικού συμφέροντος.

Η Ένωση και τα κράτη μέλη της πρέπει να μεριμνούν ώστε οι δημόσιες υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών υπηρεσιών, οι οποίες ανταποκρίνονται στις ανάγκες των Ευρωπαίων να λειτουργούν ευκολότερα στο κατάλληλο επίπεδο, να υπάγονται σε σαφείς κανόνες χρηματοδότησης, να είναι πολύ υψηλής ποιότητας και πράγματι προσβάσιμες σε όλους. Σε αυτήν την προοπτική, οι πρωτοβουλίες της Επιτροπής θα καταρτισθούν γύρω από τρεις άξονες.

Πρώτον, θα παρέχουν στις δημόσιες διοικήσεις ένα «κουτί με εργαλεία» εύκολο και αποτελεσματικό στη χρήση, το οποίο θα καλύπτει όλα τα σχετικά θέματα (όπως τη χρηματοδότηση, τις δημόσιες συμβάσεις ή τη συνεργασία μεταξύ δημόσιων αρχών), και θα τους επιτρέπει να παρέχουν, στο πλαίσιο των αντίστοιχων τομέων αρμοδιοτήτων τους και με έναν σημαντικό βαθμό αυτονομίας, τοπικές δημόσιες υπηρεσίες ποιότητας που ανταποκρίνονται στις ανάγκες των πολιτών. Θα πρέπει επίσης να τους βοηθήσει να αξιολογούν καλύτερα την ποιότητα των υπηρεσιών αυτών και να προβαίνουν σε τομεακές και διεθνικές συγκρίσεις.

Δεύτερον, θα επιτρέψουν στους Ευρωπαίους να κρίνουν την εξέλιξη της ποιότητας των υπηρεσιών που τους παρέχονται στο πλαίσιο των μεταρρυθμίσεων ελευθέρωσης των μεγάλων βιομηχανιών δικτύων (υπηρεσίες μεταφορών, ταχυδρομικές υπηρεσίες, ενέργεια).

Τέλος, θα ανταποκρίνονται καλύτερα στην απαίτηση καθολικής πρόσβασης στις υπηρεσίες τις οποίες οι Ευρωπαίοι θεωρούν σημαντικές για την καθημερινότητά τους (για παράδειγμα τις ταχυδρομικές υπηρεσίες), υπό τον όρο ότι η ποιότητα των δημόσιων υπηρεσιών συνεπάγεται επίσης την προσβασιμότητά τους, συμπεριλαμβανομένων και των τιμών. Τα ενδεχόμενα εμπόδια σε καθολικές υπηρεσίες ποιότητας θα πρέπει να αποτελέσουν το αντικείμενο εις βάθος ανάλυσης, βασιζόμενης στην εμπειρία επιτόπου. Αυτή η μέριμνα για την ικανοποίηση των αναγκών όλων θα πρέπει επίσης να στηρίζεται σε μια δυναμική εξέλιξη των αναγκών των Ευρωπαίων, οι οποίες μεταβάλλονται σύμφωνα με την ταχεία εξέλιξη της κοινωνίας και των κοινωνικών πρακτικών.

Η Επιτροπή δεσμεύεται κυρίως:

- να συνεχίσει τη διασφάλιση της επικαιροποίησης των απαντήσεων σε πρακτικές ερωτήσεις που τίθενται από τους πολίτες και τις δημόσιες αρχές σχετικά με την εφαρμογή του ενωσιακού δικαίου (κρατικές ενισχύσεις και δημόσιες συμβάσεις) στις υπηρεσίες γενικού συμφέροντος·
- να λάβει μέτρα που αποσκοπούν στην καλύτερη αξιολόγηση και στην καλύτερη σύγκριση, σε ευρωπαϊκή κλίμακα, της ποιότητας της προσφοράς των υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος, ιδίως βάσει της εμπειρίας που αποκτήθηκε επιτόπου· και
- να προβεί στην εξέταση της σκοπιμότητας και της δυνατότητας επέκτασης των υποχρεώσεων παροχής καθολικής υπηρεσίας σε νέους τομείς λαμβάνοντας υπόψη την εξέλιξη των σημαντικών αναγκών των ευρωπαίων πολιτών, ενδεχομένως βάσει του άρθρου 14 της ΣΛΕΕ.

Οι προτάσεις που αφορούν την αξιολόγηση και την αναθεώρηση των κανόνων που εφαρμόζονται στις δημόσιες συμβάσεις —συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας μεταξύ των δημόσιων αρχών— και μια οδηγία για τις συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών έχουν την ίδια λογική βάση, δεδομένου ότι προτίθενται επίσης να συμπληρώσουν το «κουτί με τα εργαλεία» το οποίο βρίσκεται στη διάθεση των δημόσιων αρχών σχετικά με το θέμα αυτό. Επιπλέον, είναι σκόπιμο να τονιστεί ότι οι πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στον εκσυγχρονισμό των υποδομών των μεγάλων βιομηχανιών δικτύου οι οποίες αναφέρονται ανωτέρω (ενέργεια, μεταφορές και ηλεκτρονικές επικοινωνίες) αντανακλούν επίσης τη φιλοδοξία της Ένωσης να ανταποκριθεί στην πρόκληση του εκσυγχρονισμού των υποδομών μας γενικού συμφέροντος.

Πρόταση αριθ. 26: Η Επιτροπή θα εγκρίνει το 2011 αναθεώρηση των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών για την ανάπτυξη του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών, καθώς και πρόταση σχετικά με το συνολικό πλαίσιο χρηματοδότησης των υποδομών μεταφοράς.

Σήμερα, και παρά τις σημαντικές επενδύσεις που έχουν υλοποιηθεί, η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν διαθέτει αρκετά διασυνδεδεμένο, διαλειτουργικό και αποτελεσματικό δίκτυο διασυνοριακών υποδομών μεταφοράς. Όμως, οι υποδομές μεταφοράς είναι ουσιαστικής σημασίας για τη διασφάλιση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και πρέπει να προωθούν τη μεγέθυνση και την αιεφόρο ανάπτυξη. Εκτός από την έλλειψη συντονισμού μεταξύ των κρατών μελών σε θέματα σχεδιασμού, χρηματοδότησης και διαχείρισης έργων, η απουσία συνολικού πλαισίου χρηματοδότησης σε ευρωπαϊκό επίπεδο το οποίο θα επιτρέπει να στοχοθετηθούν τα πιο σημαντικά κενά στην ενιαία αγορά αποτελεί σημαντική τροχοπέδη. Το εν λόγω πλαίσιο χρηματοδότησης θα καθοριστεί βάσει του επόμενου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου που προβλέπεται για τα μέσα του 2011.

Πρόταση αριθ. 27: Η Επιτροπή θα εκδώσει ανακοίνωση σχετικά με τις προτεραιότητες των ενεργειακών υποδομών έως το 2020-2030, ώστε να συμβάλει στην υλοποίηση μιας πλήρως λειτουργικής εσωτερικής αγοράς ενέργειας, ανταποκρινόμενη στο πρόβλημα των συνδέσεων που λείπουν και διευκολύνοντας την ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Τα απαιτούμενα εργαλεία για την εφαρμογή των εν λόγω προτεραιοτήτων θα

προταθούν το 2011 σε ένα νέο μέσο για την ασφάλεια και τις ευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές.

Η δημιουργία ευρωπαϊκής αγοράς ενέργειας απαιτεί σύγχρονες υποδομές. Οι βασικοί στόχοι της ενεργειακής πολιτικής εφοδιασμού της Ένωσης ενδημούν στον ανταγωνιστικό, βιώσιμο και ασφαλή χαρακτήρα της. Αυτό απαιτεί ενεργειακές υποδομές καλύτερα διασυνδεδεμένες με τα εθνικά ενεργειακά δίκτυα, ικανές να ενσωματώσουν αυξημένο μερίδιο ανανεώσιμης ενέργειας και καθιστώντας δυνατή τη διαφοροποίηση των πηγών. Για να ανταποκριθούν στις προκλήσεις αυτές, οι υφιστάμενες υποδομές χρήζουν ταχέως εκσυγχρονισμού, αναβάθμισης και ενοποίησης. Μια νέα ευρωπαϊκή πολιτική για τις ενεργειακές υποδομές είναι απαραίτητη ώστε να αλλάξει ο τρόπος σχεδιασμού και ανάπτυξης των δικτύων στην ΕΕ. Πρέπει να αναζητηθούν λύσεις για σημαντικούς συνδέσμους που λείπουν, όπως τα ενεργειακά δίκτυα στη Βόρεια Θάλασσα ή ο νότιος διάδρομος μεταφοράς φυσικού αερίου. Τα δίκτυα πρέπει να καταστούν πιο ευφυή ώστε η ενέργεια να χρησιμοποιείται και να μεταφέρεται αποτελεσματικότερα. Η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών χορήγησης αδειών πρέπει να ενισχυθεί και να καταστεί διαφανέστερη και πρέπει να αναζητηθούν νέες λύσεις χρηματοδότησης που θα επιτρέψουν την υλοποίηση γιγάντιων επενδύσεων άνω των 200 δισεκατ. ευρώ²⁰ κατά την προσεχή δεκαετία για τα μεγάλα ευρωπαϊκά δίκτυα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, στα οποία θα προστεθούν περίπου 400 δισεκατ. ευρώ για τη συντήρηση, τον εκσυγχρονισμό και την επέκταση των εθνικών δικτύων διανομής.

Πρόταση αριθ. 28: Το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο θα πρέπει να εκδώσουν την πρόταση απόφασης σχετικά με την εκπόνηση προγράμματος δράσεων για το ευρωπαϊκό ραδιοφάσμα, για μια αποτελεσματικότερη διαχείριση και χρήση του ευρωπαϊκού ραδιοφάσματος.

Το ευρωπαϊκό ραδιοφάσμα πρέπει να χρησιμοποιείται αποτελεσματικότερα και με τρόπο πιο εναρμονισμένο και συντονισμένο, ώστε να υπάρχει σε ικανοποιητικό βαθμό διαθέσιμο φάσμα για την ικανοποίηση των αναγκών των πολιτών και των επιχειρήσεων. Εάν οι ίδιες ζώνες φάσματος είναι προσβάσιμες υπό ευέλικτους τεχνικούς όρους σε όλη την ΕΕ, οι οικονομίες κλίμακας που θα υλοποιηθούν θα καταστήσουν δυνατή τη μείωση των τιμών των επικοινωνιών για όλους τους χρήστες.

2.2. Ενίσχυση της αλληλεγγύης στην ενιαία αγορά

Σύμφωνα με τον Mario Monti, το αίσθημα κόπωσης που παρατηρείται από ορισμένους σε σχέση με την εσωτερική αγορά εξηγείται, επίσης, από την αντίληψη ότι οι διαδοχικές ελευθερώσεις πραγματοποιούνται εις βάρος των κεκτημένων κοινωνικών δικαιωμάτων διαφόρων οικονομικών φορέων. Η συνθήκη της Λισαβόνας και η επιβεβαίωση της έννοιας της «κοινωνικής οικονομίας της αγοράς με υψηλό βαθμό ανταγωνιστικότητας» ως ένας από τους βασικούς στόχους απαιτούν από εμάς να υιοθετήσουμε μια πληρέστερη θεώρηση για την ενιαία αγορά. Οι οικονομικές ελευθερίες και οι ελευθερίες συλλογικών δράσεων πρέπει να είναι «εναρμονισμένες». Η αναζωογόνηση του διαλόγου μεταξύ κοινωνικών εταίρων είναι ουσιαστική και θα μπορεί να καταλήξει επιπλέον σε νομοθεσίες «από και για» τους κοινωνικούς εταίρους όπως προβλέπεται ρητά στη συνθήκη της Λισαβόνας.

²⁰

Πηγή: ΓΔ ENER.

Οι ελευθερίες μιας ενιαίας αγοράς πρέπει να αποβαίνουν προς όφελος των ισχυρότερων και των ασθενέστερων. Καθένας πρέπει να μπορεί να επωφελείται από τις ευκαιρίες που παρέχει η ενιαία αγορά, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία και των ηλικιωμένων. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην προσβασιμότητα των ατόμων με σοβαρά προβλήματα όρασης και ακοής στα προϊόντα και τις υπηρεσίες, ιδιαίτερα στα πολιτιστικά, παραδείγματος χάρι με την ανάπτυξη κατάλληλων τεχνολογικών εργαλείων (αυτόματος υποτιτλισμός ή ειδικές εκπομπές στα κρατικά κανάλια).

Πρόταση αριθ. 29: Βάσει της νέας στρατηγικής της για την αποτελεσματική εφαρμογή του Χάρτη των θεμελιωδών δικαιωμάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση²¹, η Επιτροπή θα μεριμνήσει ώστε τα δικαιώματα που εγγυάται ο Χάρτης, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος ανάληψης συλλογικών δράσεων, να λαμβάνονται υπόψη. Η Επιτροπή θα αναλύσει προηγουμένως και εις βάθος τις κοινωνικές επιπτώσεις όλων των νομοθετικών προτάσεων για την ενιαία αγορά.

Πρόταση αριθ. 30: Η Επιτροπή θα θεσπίσει νομοθετική πρόταση το 2011 που αποσκοπεί στη βελτίωση της εφαρμογής της οδηγίας σχετικά με την απόσπαση των εργαζομένων, η οποία θα μπορεί να συμπεριλάβει ή να συμπληρωθεί από διευκρίνιση της άσκησης των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων στο πλαίσιο των οικονομικών ελευθεριών της ενιαίας αγοράς.

Η άσκηση της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών συνεπάγεται τη δυνατότητα αποστολής προσωπικού σε άλλο κράτος μέλος. Η απόσπαση των εργαζομένων συνιστά επομένως σημαντικό στοιχείο της εσωτερικής αγοράς υπηρεσιών. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, προκειμένου να διασφαλιστούν με κατάλληλο τρόπο τα σχετικά δικαιώματα των εργαζομένων, η οδηγία για την απόσπαση των εργαζομένων προβλέπει έναν βασικό πυρήνα προστατευτικών διατάξεων του κράτους υποδοχής οι οποίες πρέπει επίσης να εφαρμόζονται στους αποσπασμένους εργαζόμενους. Επιπλέον, πολύπλοκες εθνικές διοικητικές διαδικασίες καθώς και δυσκολίες διπλής φορολόγησης εξακολουθούν να περιπλέκουν την απόσπαση των εργαζομένων, καθιστώντας δυσχερέστερη την άσκηση της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών. Η εφαρμογή, η επιβολή και οι όροι τήρησης της εν λόγω οδηγίας μπορούν να βελτιωθούν και να διευκρινιστεί η ερμηνεία της.

Πρόταση αριθ. 31: Η Επιτροπή θα επανεξετάσει την οδηγία για τις δραστηριότητες και την εποπτεία των ιδρυμάτων επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών (ταμεία συντάξεων) το 2011 και θα εκπονήσει άλλες προτάσεις βάσει της πράσινης βίβλου του Ιουλίου 2010 σχετικά με τις συντάξεις, μεταξύ άλλων για την άρση των εμποδίων που αντιμετωπίζουν οι μετακινούμενοι εργαζόμενοι για την οργάνωση της σύνταξής τους.

Οι εργαζόμενοι θα πρέπει επίσης να μπορούν να απολαμβάνουν τα συνταξιοδοτικά τους δικαιώματα ενόψει της σύνταξής τους. Στον τομέα αυτό πρέπει να αναληφθούν δράσεις λόγω της γήρανσης του πληθυσμού και των επιπτώσεων της οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης στα δημόσια οικονομικά και την οικονομική σταθερότητα. Η πράσινη βίβλος του

²¹ «Στρατηγική για την αποτελεσματική εφαρμογή του Χάρτη των θεμελιωδών δικαιωμάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση», COM(2010)573 τελικό της 19.10.2010.

Ιουλίου 2010 ξεκίνησε τη συζήτηση όσον αφορά τις προκλήσεις στις οποίες θα πρέπει να δοθούν απαντήσεις ώστε οι Ευρωπαίοι να μπορούν να επωφελούνται από κατάλληλες και εγγυημένες συντάξεις μακροπρόθεσμα.

Πρόταση αριθ. 32: Η Επιτροπή θα ξεκινήσει διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους ώστε να δημιουργηθεί ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο για την πρόβλεψη της βιομηχανικής αναδιάρθρωσης.

Πέρα από την καθαρά αντιδραστική προσέγγιση για την αντιμετώπιση της οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης, οι στρατηγικές πρόβλεψης επέτρεψαν στις επιχειρήσεις την πρόληψη των κοινωνικών συγκρούσεων μέσω προορατικής διαχείρισης των αναδιαρθρώσεων κατόπιν διαπραγματεύσεων. Αυτό αποτελεί προϋπόθεση της οικονομικής επιτυχίας και κοινωνική επιταγή, δεδομένου ότι καθιστά δυνατή νέα ανακατανομή πόρων προς αναδύομενους τομείς, και παρέχει στους εργαζόμενους νέες ευκαιρίες όταν οι θέσεις εργασίας τους βρίσκονται σε κίνδυνο. Ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο για την αναδιάρθρωση θα επέτρεπε να οικοδομηθεί ένα στέρεο περιβάλλον βασιζόμενο στην αμοιβαία εμπιστοσύνη.

2.3. Πρόσβαση στην απασχόληση και στη δια βίου μάθηση

Η απασχόληση βρίσκεται, δικαίως, στο επίκεντρο των προβληματισμών των Ευρωπαίων. Η ενιαία αγορά αποτελεί μια θαυμάσια ευκαιρία η οποία παραμένει ακόμη εν μέρει ανεκμετάλλευτη, αξιοποίησης της κατάρτισης ή των προσόντων και ανταπόκρισης σε προσφορές απασχόλησης σε άλλα κράτη μέλη. Πρέπει να προταθούν συγκεκριμένα εργαλεία για την προώθηση και τη διευκόλυνση της ροής των ικανοτήτων στο εσωτερικό της ενιαίας αγοράς.

Η κατάρτιση στην Ευρώπη είναι μία από τις πιο ελκυστικές πτυχές των ελευθεριών και των ευκαιριών που παρέχονται στην ενιαία αγορά. Ωστόσο, η δυνατότητα σπουδών και κατάρτισης σε άλλο κράτος μέλος δεν αποτελεί μόνο υπόθεση προσωπικής εξέλιξης, αλλά επιτρέπει τη δια βίου απόκτηση νέων ικανοτήτων που θα συμβάλουν στην οικοδόμηση της οικονομίας της γνώσης του αύριο.

Πρόταση αριθ. 33: Η Επιτροπή θα προτείνει το 2012 νομοθετική πρωτοβουλία για τη μεταρρύθμιση των συστημάτων αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων, βάσει αξιολόγησης του κεκτημένου του 2011, ώστε να διευκολυνθεί η κινητικότητα των εργαζομένων και να προσαρμοστεί η κατάρτιση στις σημερινές ανάγκες της αγοράς εργασίας. Στο πλαίσιο αυτό θα αξιολογηθεί η δυνατότητα επαγγελματικής ταυτότητας.

Το δικαίωμα άσκησης επαγγέλματος σε άλλο κράτος μέλος αποτελεί μία από τις θεμελιώδεις ελευθερίες που εγγυάται η Συνθήκη. Η σημασία του είναι ουσιαστική για τους πολίτες και για την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων, την ελεύθερη εγκατάσταση και την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, οι οποίες μπορούν να παρεμποδίζονται από απαιτήσεις που αφορούν την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων που αποκτώνται σε άλλο κράτος μέλος. Στην Ένωση υπάρχουν 4.600 νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα. Πολλοί επαγγελματίες βρίσκονται ακόμη σήμερα αντιμέτωποι με μακρές και δεσμευτικές διαδικασίες πριν από την αναγνώριση των προσόντων τους· τα θέματα αναγνώρισης πτυχίων αφορούν 20% των υποθέσεων SOLVIT. Οδηγία του 2005 επέφερε απλοποιήσεις, ιδίως για τη διευκόλυνση της προσωρινής κινητικότητας των επαγγελματιών. Το σημερινό σύστημα πρέπει να αξιολογηθεί

ώστε να διαπιστωθεί εάν έχουν πλήρως αξιοποιηθεί όλες οι δυνατότητες που παρέχει η εν λόγω οδηγία. Για παράδειγμα, η οδηγία πρότεινε τη χρησιμοποίηση επαγγελματικής ταυτότητας χωρίς να δώσει πραγματικά αποτελέσματα σε αυτήν. Μια τέτοια ταυτότητα θα μπορούσε να αποτελέσει προστιθέμενη αξία για ορισμένα επαγγέλματα και τους ενδιαφερόμενους πολίτες. Ομοίως, υπάρχουν αυξανόμενες ανάγκες σε ειδικευμένο εργατικό δυναμικό, οι οποίες θα είναι όλο και πιο δύσκολο να ικανοποιηθούν στο μέλλον με τη μείωση του πληθυσμού σε ηλικία απασχόλησης. Το σύστημα πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη σημαντικές αλλαγές που επήλθαν στα εκπαιδευτικά συστήματα και στα συστήματα κατάρτισης των κρατών μελών με στόχο τη διευκόλυνση της πρόσβασης και την επιστροφή στην απασχόληση. Για τον λόγο αυτό η Επιτροπή έχει αρχίσει εργασίες αξιολόγησης της οδηγίας του 2005 οι οποίες θα καταλήξουν στην εκπόνηση πράσινης βίβλου το 2011 και σε αναθεώρηση της οδηγίας το 2012.

Πρόταση αριθ. 34: Η Επιτροπή θα δημιουργήσει σε συνεργασία με τα κράτη μέλη μια «κάρτα νέων σε κίνηση», η οποία θα διευκολύνει την κινητικότητα όλων των νέων να μεταβούν σε άλλο κράτος μέλος για σπουδές. Θα ενισχύσει τον διαδικτυακό τόπο της που είναι αφιερωμένος στη «Νεολαία σε κίνηση», παρέχοντας πληροφορίες για την εκπαίδευση εξ αποστάσεως και τις δυνατότητες σπουδών και κατάρτισης στην Ευρώπη.

Η κινητικότητα θα πρέπει να καταστεί ένα κανονικό στάδιο στην κατάρτιση κάθε νέου Ευρωπαίου που θα του επιτρέψει στη συνέχεια να έχει πρόσβαση σε ένα καταξιωμένο επάγγελμα αφού αποκτήσει νέες ικανότητες και ιδιαίτερα γλωσσικές. Στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», η Επιτροπή πρότεινε σειρά μέτρων στην ανακοίνωσή της «Νεολαία σε κίνηση» η οποία αποσκοπεί στο να βοηθήσει τους νέους να αποκτήσουν τις γνώσεις, τις ικανότητες και την εμπειρία που έχουν ανάγκη για να βρουν μια πρώτη απασχόληση. Μεταξύ αυτών των μέτρων, η Επιτροπή αξιολογεί επί του παρόντος τη δυνατότητα καθιέρωσης ευρωπαϊκών φοιτητικών δανείων κινητικότητας ώστε να παρέχεται η ευκαιρία σε περισσότερους νέους ευρωπαίους, ιδίως αυτούς που βρίσκονται σε μειονεκτικότερη θέση, να αποκτήσουν την εμπειρία μιας περιόδου σπουδών, κατάρτισης ή θέσης σε επιχείρηση σε άλλη χώρα.

Πρόταση αριθ. 35: Η Επιτροπή θα διασφαλίσει την εφαρμογή του ευρωπαϊκού πλαισίου προσόντων σε σύμπραξη με τα κράτη μέλη. Θα προτείνει σύσταση του Συμβουλίου για να προωθήσει και να επικυρώσει την κατάρτιση εκτός σχολείου («μη τυπική και άτυπη εκπαίδευση»). Θα προτείνει επίσης τη δημιουργία ενός «ευρωπαϊκού διαβατηρίου δεξιοτήτων» το οποίο θα επιτρέπει στον καθένα να καταγράφει τις γνώσεις του και τις δεξιότητες που απόκτησε καθόλη τη διάρκεια της ζωής του. Θα γεφυρώσει το κενό μεταξύ του ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων και της ονοματολογίας των επαγγελματιών στην Ευρώπη.

Παρά την επιτυχία προγραμμάτων όπως το Erasmus, η ακαδημαϊκή αναγνώριση πτυχίων και περιόδων κατάρτισης σε ένα άλλο κράτος μέλος παραμένει ακόμη προβληματική²². Για την

²² Στο πλαίσιο του προγράμματός της «Νεολαία σε κίνηση» η Επιτροπή ενέκρινε πρόταση σύστασης του Συμβουλίου (COM(2010) 478 της 15.9.2010 – για την εξάλειψη αυτών των εμποδίων.

προώθηση της κινητικότητας πρέπει να διασφαλιστεί η δυνατότητα μεταφοράς δεξιοτήτων και γνώσεων.

2.4. Νέα μέσα για την κοινωνική οικονομία της αγοράς

Το κεφάλαιο αυτό για την κοινωνική οικονομία της αγοράς παρουσιάζει τρεις προτάσεις για μία ενιαία αγορά στηριζόμενη σε μια «κοινωνική οικονομία της αγοράς με υψηλό βαθμό ανταγωνιστικότητας». Πρώτον, η πρωτοβουλία για την κοινωνική επιχειρηματικότητα πρέπει να καταστήσει δυνατή την ελευθέρωση των αποθεμάτων ταλέντων και χρηματοδοτικών πόρων που υφίστανται στα κράτη μέλη, συμφιλιώνοντας τους επαγγελματίες της διαχείρισης και της χρηματοδότησης με τους επιχειρηματίες που είναι κάτοχοι καινοτόμων σχεδίων στο κοινωνικό επίπεδο και φορείς ανάπτυξης. Η δεύτερη πτυχή σχετικά με τους νομικούς τύπους προτείνει πρωτοβουλίες για τη βελτίωση του νομικού περιβάλλοντος στο οποίο διαμορφώνεται ένα μέρος των δραστηριοτήτων της κοινωνικής οικονομίας. Τέλος, η τελευταία πτυχή σχετικά με την εταιρική διακυβέρνηση και την κοινωνική ευθύνη των επιχειρήσεων προτείνει πρωτοβουλία για τον επαναπροσδιορισμό του ρόλου της επιχείρησης στη σύγχρονη οικονομία.

Πρόταση αριθ. 36: Η Επιτροπή θα προτείνει πρωτοβουλία για την κοινωνική επιχειρηματικότητα το 2011, ώστε να στηρίξει και να συνοδεύσει την ανάπτυξη καινοτόμων εταιρικών έργων στο κοινωνικό επίπεδο στο εσωτερικό της ενιαίας αγοράς, χρησιμοποιώντας ιδίως την κοινωνική αξιολόγηση, τη δεοντολογική και περιβαλλοντική επισήμανση, τις δημόσιες προμήθειες, την καθιέρωση ενός νέου καθεστώτος επενδυτικών κεφαλαίων και τη χρήση ανενεργών αποταμιεύσεων.

Κατά τα τελευταία έτη, επιχειρηματίες οι οποίοι δραστηριοποιούνται μεμονωμένα ή μεγάλες εταιρείες έχουν δρομολογήσει ιδιαίτερα καινοτόμα έργα στο κοινωνικό επίπεδο. Η πρώτη αυτή δεκαετία του 2000 κατέδειξε σε όλη την Ευρώπη και τον κόσμο την ύπαρξη ενός τεράστιου δυναμικού καινοτομίας του τομέα της κοινωνικής οικονομίας. Χωρίς απαραίτητα την απόρριψη της λογικής των κερδών, τα έργα αυτά τα οποία γεννήθηκαν από τη βούληση ενός ατόμου ή μιας ομάδας ατόμων κατέδειξαν δημιουργικές λύσεις σε σημαντικά κοινωνικοοικονομικά προβλήματα τα οποία συχνά προκύπτουν από μια κατάσταση αποκλεισμού (πρόσβαση στα γεωργικά προϊόντα διατροφής, στην κατοικία, στην υγειονομική περίθαλψη, στην αγορά εργασίας, στις τραπεζικές υπηρεσίες, στις υπηρεσίες που επιτρέπουν καλύτερη ένταξη των ατόμων με αναπηρία κ.λπ.), καθώς και από τη γήρανση του πληθυσμού. Η καινοτομία που εισήγαγαν τα νέα αυτά μοντέλα δημιουργεί οικονομική ανάπτυξη και θετικό αντίκτυπο για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη (επιχειρηματίες, μισθωτούς, καταναλωτές, επενδυτές και άλλους οικονομικούς εταίρους κ.λπ.). Η οργάνωση των δημόσιων και των ιδιωτικών προμηθειών (οι πολιτικές αγορών στον ιδιωτικό τομέα και η εταιρική κοινωνική ευθύνη), η βελτιωμένη πρόσβαση στις χρηματοδοτήσεις (τραπεζικές ή στις χρηματοπιστωτικές αγορές ιδίως με τη χρήση των ανενεργών αποταμιεύσεων), η καθιέρωση ενός νέου καθεστώτος επενδυτικών κεφαλαίων για την προώθηση και τη βελτίωση της ρευστότητας των επενδύσεων στα έργα μεγάλης κοινωνικής, οικονομικής και τεχνολογικής καινοτομίας στην χρηματοοικονομική βιομηχανία και τους καταναλωτές χρηματοπιστωτικών προϊόντων και η καθιέρωση ad hoc εργαλείων επικοινωνίας θα αποτελέσουν μοχλούς δράσης.

Πρόταση αριθ. 37: Για πολλούς λόγους όσον αφορά κυρίως τη φύση της χρηματοδότησής της ή την επιλογή των μετόχων ή των ενδιαφερόμενων μερών που στηρίζουν και συνοδεύουν έργα μεγάλης κοινωνικής, οικονομικής και ενίοτε τεχνολογικής καινοτομίας, η κοινωνική οικονομία διαρθρώνεται μέσω μιας ποικιλίας διαφορετικών νομικών καθεστώτων (ιδρύματα, συνεταιρισμοί, αλληλασφαλιστικές ενώσεις κ.λπ.). Η Επιτροπή θα προτείνει μέτρα τα οποία θα επιτρέψουν τη βελτίωση της ποιότητας των σχετικών νομικών δομών ώστε να βελτιστοποιηθεί η λειτουργία τους και να διευκολυνθεί η ανάπτυξή τους εντός της ενιαίας αγοράς.

Θα προταθούν οι ακόλουθες πρωτοβουλίες:

- Η Επιτροπή θα παρουσιάσει κανονισμό σχετικά με το καταστατικό των ευρωπαϊκών ιδρυμάτων πριν από το τέλος του 2011.

Οι δραστηριότητες των ιδρυμάτων σημείωσαν σημαντική ανάπτυξη κατά τα τελευταία έτη και οι δράσεις τους επιτρέπουν να επιτευχθούν φιλόδοξοι στόχοι σε τομείς όπου η ευρωπαϊκή δημιουργικότητα και καινοτομία έχουν καταστεί ουσιαστικές για την ανταγωνιστικότητα της ενιαίας αγοράς σε έναν παγκοσμιοποιημένο κόσμο, ιδίως σε θέματα έρευνας. Ο διοικητικός φόρτος, η καταγραφή σε άλλο κράτος, το βάρος της απόδειξης που επιβάλλεται στα ιδρύματα ενός κράτους μέλους το οποίο εγκαθίσταται σε άλλο κράτος μέλος της Ένωσης, οι δυσκολίες συγκέντρωσης χρηματοδοτικών πόρων σε διασυνοριακή βάση στο εσωτερικό της Ένωσης αποτελούν εμπόδια τα οποία παρεμποδίζουν σήμερα την ανάπτυξη των ιδρυμάτων στην Ευρώπη και για τα οποία ένας κανονισμός σχετικά με το καταστατικό των ευρωπαϊκών ιδρυμάτων θα αποτελούσε λύση.

- Η Επιτροπή θα προτείνει δημόσια διαβούλευση (πράσινη βίβλος) σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού σχετικά με το καταστατικό της ευρωπαϊκής συνεταιριστικής εταιρείας και θα λάβει μέτρα μετά την έγκριση της έκθεσης αξιολόγησής της το 2012.

Οι συνεταιρισμοί κατέχουν ένα πολύ σημαντικό μέρος στη δομή και το δυναμισμό της οικονομίας. Επιπλέον, προτείνουν μηχανισμούς μοναδικής αλληλεγγύης μεταξύ των μελών τους δημιουργώντας στερεή μετοχική διάρθρωση που ευνοεί τη δημιουργία ισχυρής ομάδας, την κατοχή μετοχών από τους εργαζόμενους και τις μακροπρόθεσμες επενδύσεις.

- Η Επιτροπή θα εκπονήσει το 2011 μελέτη σχετικά με την κατάσταση των ενώσεων αλληλασφάλισης σε όλα τα κράτη μέλη για να εξετάσει κυρίως τις διασυνοριακές δραστηριότητές τους.

Οι ενώσεις αλληλασφάλισης είναι παρούσες στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες, παρότι η σπουδαιότητά τους διαφέρει από χώρα σε χώρα. Πάνω από 120 εκατ. Ευρωπαίοι είναι, για παράδειγμα, μέλη ενός ταμείου αλληλασφάλισης υγείας στην Ευρώπη. Στον τομέα των ασφαλίσεων και στον τομέα των υπηρεσιών χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης ο τομέας της αλληλασφάλισης αντιπροσωπεύει σημαντικό μέρος της απασχόλησης.

Πρόταση αριθ. 38: Η Επιτροπή θα διεξάγει δημόσια διαβούλευση (πράσινη βίβλος) σε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης. Θα διεξάγει επίσης δημόσια διαβούλευση σχετικά με τις πιθανές εναλλακτικές λύσεις για τη βελτίωση της διαφάνειας της ενημέρωσης από τις επιχειρήσεις όσον αφορά τις

κοινωνικές και περιβαλλοντικές πτυχές και τον σεβασμό των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Οι διαβουλεύσεις αυτές θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην ανάληψη νομοθετικών πρωτοβουλιών.

Είναι πρωταρχικής σημασίας οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις να δείξουν τη μεγαλύτερη υπευθυνότητα, τόσο έναντι των εργαζομένων τους και των μετόχων τους όσο και έναντι της κοινωνίας εν γένει. Η διακυβέρνησή τους θα πρέπει να βελτιωθεί ιδίως όσον αφορά τη σύνθεση και πολυμορφία στα διοικητικά συμβούλια, συμπεριλαμβανομένης της εκπροσώπησης των γυναικών, τη μακροπρόθεσμη δέσμευση των μετόχων ή την κατοχή μετοχών από εργαζόμενους. Για να ενισχυθεί τόσο η εταιρική διακυβέρνηση όσο και η κοινωνική —και μάλιστα η κοινωνιακή— ευθύνη των επιχειρήσεων, ο προβληματισμός θα πρέπει να επικεντρωθεί στη βελτίωση της διαφάνειας, ιδίως στους τομείς των δικαιωμάτων του ανθρώπου και της αιεφόρου ανάπτυξης καθώς και στα μέσα για τη βελτίωση της λειτουργίας της επιχείρησης με σκοπό να επιτευχθεί, ιδίως, μεγαλύτερη συμμετοχή των εργαζομένων, να βελτιωθούν οι σχέσεις με τους μετόχους της και να διευκολυνθεί μια πιο κατάλληλη αποτίμηση των επιχειρήσεων εκ μέρους των χρηματοπιστωτικών αγορών.

2.5. Μια ενιαία αγορά στην υπηρεσία των καταναλωτών

Για τους ευρωπαίους καταναλωτές, η ενιαία αγορά πρέπει να αντιπροσωπεύει μια προστιθέμενη αξία παρέχοντάς τους ποικίλα αγαθά και υπηρεσίες υψηλής ποιότητας. Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στην πρόσβαση στα τραπεζικά προϊόντα τα οποία, σε μεγάλο βαθμό, αποτελούν προϋπόθεση για την κυκλοφορία ή την εργασία εντός της ενιαίας αγοράς. Τέλος, οι εποπτικές αρχές πρέπει να διασφαλίζουν στους ευρωπαίους καταναλωτές υψηλή προστασία έναντι κάθε κινδύνου συνδεδεμένου με την ποιότητα των παρεχόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών.

Οι καταναλωτές δεν διαθέτουν συχνά πληροφορίες που θα τους επέτρεπαν να επιλέγουν την καλύτερη τιμή ή να προβαίνουν σε τεκμηριωμένη επιλογή των προϊόντων, διότι οι πληροφορίες μπορεί να παρουσιάζονται κατά τρόπο που καθιστά τη σύγκριση δύσκολη και ασαφή. Αυτό ισχύει ιδίως για τις διασυννοριακές προσφορές και τα έξοδα παράδοσης. Σήμερα, ο καταναλωτής δεν διαθέτει για τις αγορές του όλα τα στοιχεία ώστε να προβεί σε τεκμηριωμένη επιλογή. Η Επιτροπή θα διενεργήσει αξιολόγηση των υφιστάμενων πρακτικών σε σχέση με ιστότοπους σύγκρισης τιμών και θα καταρτίσει κατευθυντήριες γραμμές για τους εν λόγω ιστότοπους βάσει των βέλτιστων πρακτικών και των εμπειριών των κρατών μελών.

Πρόταση αριθ. 39: Η Επιτροπή θα εκπονήσει το 2011 πολυετές σχέδιο δράσης για την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής εποπτείας της αγοράς. Επιπλέον, σε συνεργασία με τις τελωνειακές υπηρεσίες και τις εποπτικές αρχές των αγορών των κρατών μελών, η Επιτροπή θα εκπονήσει το 2011 κατευθυντήριες γραμμές για τους τελωνειακούς ελέγχους στον τομέα της ασφάλειας των προϊόντων. Η Επιτροπή θα προτείνει επίσης αναθεώρηση της οδηγίας για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων, ώστε να διασφαλιστεί ένα συνεκτικό και αποτελεσματικό πλαίσιο για την ασφάλεια των καταναλωτικών αγαθών στην ΕΕ.

Οι ευρωπαίοι πολίτες απαιτούν να προστατεύεται η υγεία τους και τα δικαιώματά τους σε όλη την ΕΕ, ιδίως όταν πρόκειται για απειλές ή για κινδύνους τους οποίους δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν μεμονωμένα. Για την ικανοποίηση αυτής της απαίτησης, η Επιτροπή θα ενισχύσει την εποπτεία της αγοράς για την ασφάλεια των προϊόντων στην ΕΕ. Ο στόχος θα

επιτευχθεί μέσω ενός σχεδίου δράσης το οποίο θα αρχίσει το 2011. Πρόκειται για την ενίσχυση του συντονισμού των εθνικών αρχών εποπτείας της αγοράς, ώστε να διασφαλιστεί ότι τα εμπορεύματα που κυκλοφορούν ελεύθερα στην ενιαία αγορά είναι ασφαλή και αξιόπιστα για τον καταναλωτή. Αυτό θα εγγυάται ισότιμες συνθήκες ανταγωνισμού, που θα επιτρέπουν στις σοβαρές επιχειρήσεις να επωφελούνται πλήρως από τις ευκαιρίες που παρέχει μία αγορά 500 εκατ. καταναλωτών. Επιπλέον, η Επιτροπή θα προτείνει αναθεώρηση της οδηγίας για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων, ώστε να αναπτυχθεί ένα συνεκτικό και αποτελεσματικό πλαίσιο εποπτείας της αγοράς για την ασφάλεια των καταναλωτικών αγαθών στην ΕΕ.

Πρόταση αριθ. 40: Η Επιτροπή θα εγκρίνει νομοθετική πρωτοβουλία για την πρόσβαση σε ορισμένες βασικές τραπεζικές υπηρεσίες, στις αρχές του 2011. Θα καλέσει επίσης τον τραπεζικό τομέα να παρουσιάσει πρωτοβουλία αυτορρύθμισης η οποία αποσκοπεί στη βελτίωση της διαφάνειας και της συγκρισιμότητας των τραπεζικών εξόδων έως το τέλος του 2011.

Οι πολίτες, και ιδίως οι φοιτητές, αντιμετωπίζουν προβλήματα κατά το άνοιγμα τραπεζικών λογαριασμών ή την απόκτηση κάρτας πληρωμής σε κράτος μέλος στο οποίο έχουν πρόσφατα μετακομίσει, ή στο οποίο δεν είναι κάτοικοι. Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα δικαιολογούν την αρνητική αυτή στάση ισχυριζόμενα ότι ορισμένες κατηγορίες δυνητικών καταναλωτών αντιπροσωπεύουν αυξημένο κίνδυνο για μια τράπεζα και πρέπει, συνεπώς, να επιδείξουν ιδιαίτερη προσοχή. Προβάλλουν επίσης το επιχείρημα ότι δεν είναι σε θέση να σχηματίσουν μια ακριβή εικόνα του ιστορικού επιστροφής πίστωσης του δανειολήπτη. Ωστόσο, σε πολλές περιπτώσεις, η άρνηση ανοίγματος λογαριασμού δεν μπορεί να θεωρηθεί αντικειμενικά δικαιολογημένη και ανάλογη. Εξάλλου, η έλλειψη διαφάνειας όσον αφορά τα τραπεζικά έξοδα αποτελεί μείζον εμπόδιο στον τομέα των λιανικών χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών. Οι πελάτες δεν μπορούν να κατανοήσουν και να συγκρίνουν τα έξοδα των τραπεζικών λογαριασμών τους, γεγονός που τους αποτρέπει από το να αλλάξουν λογαριασμό ώστε να επιτύχουν ευνοϊκότερους όρους. Οι καταναλωτές στα κράτη μέλη όπου τα τραπεζικά έξοδα είναι περίπλοκα και αδιαφανή πληρώνουν συνεπώς υψηλότερα έξοδα απ' ό,τι θα έπρεπε. Μια μεγαλύτερη διαφάνεια αποτελεί επίσης προϋπόθεση για διασυνοριακές συναλλαγές και την επιτυχία της λειτουργίας του ενιαίου χώρου πληρωμών σε ευρώ (SEPA). Μελέτη 224 τραπεζών, οι οποίες καλύπτουν το 81% της λιανικής τραπεζικής αγοράς όσον αφορά τις καταθέσεις πελατών, εκτίμησε ότι 66% των ιστοτόπων τους στο διαδίκτυο απαιτούσαν συμπληρωματικές πληροφορίες για τον καθορισμό του κόστους τραπεζικού λογαριασμού. Η μελέτη αυτή κατέδειξε επίσης ότι οι διαφορές μεταξύ των τιμών των τραπεζικών λογαριασμών, στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ήταν πολύ πιο σημαντικές από εκείνες άλλων υπηρεσιών.

Πρόταση αριθ. 41: Η Επιτροπή θα προτείνει, έως τον Φεβρουάριο 2011, οδηγία που αποσκοπεί στη δημιουργία μιας ολοκληρωμένης ενιαίας αγοράς για την ενυπόθηκη πίστωση με υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών.

Η αγορά των λιανικών χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών είναι ένας τομέας από τον οποίο δεν μπορούν να επωφεληθούν ακόμη πλήρως οι καταναλωτές. Συχνά είναι διστακτικοί όταν πρόκειται να αλλάξουν πάροχο υπηρεσιών ή διαθέτουν πολύ λίγες πληροφορίες για να μπορούν να συγκρίνουν τις διαθέσιμες προσφορές. Οι δυσκολίες αυτές τείνουν να αυξάνουν όταν η αναζήτηση γίνεται πέρα από τα σύνορα. Παράλληλα με τις διαρθρωτικές

μεταρρυθμίσεις που βρίσκονται σε εξέλιξη στον χρηματοπιστωτικό τομέα, οι μεταρρυθμίσεις πρέπει να συνεχιστούν για να αυξηθεί η εμπιστοσύνη των καταναλωτών στις λιανικές χρηματοπιστωτικές αγορές. Τα εμπόδια αυτά αποτελούν μέρος εκείνων που πλήττουν περισσότερο τους πολίτες στην καθημερινότητά τους. Οι ευρωπαϊκές ενυπόθηκες αγορές είναι ζωτικής σημασίας για εκατομμύρια ευρωπαίους πολίτες: ένα ενυπόθηκο δάνειο αποτελεί μία από τις πιο σημαντικές χρηματοπιστωτικές αποφάσεις στη ζωή, δημιουργώντας οικονομική δέσμευση πολλών δεκαετιών. Η ανεύθυνη συμπεριφορά εκ μέρους των φορέων μπορεί να δημιουργήσει ρήγμα στα θεμέλια του χρηματοπιστωτικού συστήματος, με αποτέλεσμα δυνάμει σοβαρές κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις. Η ολοκλήρωση των ενυπόθηκων αγορών παραμένει επίσης περιορισμένη. Το επίπεδο απευθείας διασυνοριακού δανείου παραμένει χαμηλό και εξακολουθούν να υφίστανται ουσιαστικές αποκλίσεις μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά τις τιμές, την επιλογή των προϊόντων και τις προσεγγίσεις στις ρυθμίσεις που εφαρμόζονται στους διάφορους ενδιαφερόμενους φορείς, όπως οι μη τραπεζικοί δανειοδότες και οι μεσίτες πιστώσεων. Οι πιστωτές και οι μεσίτες πιστώσεων αντιμετωπίζουν εμπόδια τα οποία τους εμποδίζουν να ασκήσουν επιχειρηματικές δραστηριότητες σε άλλο κράτος μέλος ή αυξάνουν κατά τρόπο δυσανάλογο το κόστος τους. Ομοίως, οι πολίτες αντιμετωπίζουν εμπόδια όταν επιθυμούν να συνάψουν ενυπόθηκη πίστωση σε άλλο κράτος μέλος, ή ακόμη από έναν δανειοδότη ο οποίος είναι εγκατεστημένος στο ίδιο κράτος μέλος για την απόκτηση ακινήτου που βρίσκεται αλλού στην ΕΕ και συχνά το αίτημά τους για πίστωση απορρίπτεται. Η αναζήτηση καλύτερης τιμής ή προϊόντος σε διαφορετικά κράτη μέλη είναι επίσης δύσκολη και μάλιστα αδύνατη λόγω της έλλειψης συγκρίσιμων πληροφοριών. Η ολοκλήρωση των ευρωπαϊκών αγορών ενυπόθηκης πίστης θα προωθούσε τη χρηματοοικονομική σταθερότητα και θα συνεπαγόταν σημαντικά οφέλη για τους καταναλωτές. Αυτό θα οδηγούσε σε μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα των ενυπόθηκων δανειστών και στη διαθεσιμότητα μεγαλύτερου φάσματος προϊόντων.

Πρόταση αριθ. 42: Η Επιτροπή θα εκδώσει ανακοίνωση, έως το τέλος του 2010, η οποία αποσκοπεί στον εντοπισμό και στην κατάργηση των φορολογικών εμποδίων με τα οποία βρίσκονται ακόμη αντιμέτωποι οι ευρωπαίοι πολίτες.

Ορισμένα εμπόδια τα οποία παρεμποδίζουν τους πολίτες από το να μπορούν να μετακινούνται, να εγκαθίστανται και να προμηθεύονται ελεύθερα αγαθά και υπηρεσίες σε ολόκληρη την ΕΕ οφείλονται σε φορολογικά προβλήματα. Τα προβλήματα αυτά ενδέχεται να συνίστανται σε δυσκολίες όσον αφορά την απόκτηση απαλλαγής από τη διπλή φορολόγηση, λόγω του περιορισμένου πεδίου εφαρμογής των συμβάσεων σε θέματα διπλής φορολόγησης ή της απουσίας τέτοιων συμβάσεων, λόγω φορολογικών κανόνων που εισάγουν διακρίσεις και αλληλεπικαλύψεων μεταξύ διαφόρων φορολογικών συστημάτων, καθώς και σε δυσκολίες που αφορούν τη φορολογική νομοθεσία δύο ή περισσότερων κρατών μελών, και σε δυσκολίες σε σχέση με αιτήματα μείωσης φόρου ή φορολογικές επιστροφές σε άλλο κράτος μέλος. Δυσκολίες μπορούν να προκύψουν ειδικότερα για τους διασυνοριακούς εργαζόμενους, στους τομείς της φορολογίας αυτοκινήτων και της φορολογίας των συντάξεων και των κληρονομιών.

Πρόταση αριθ. 43: Η Επιτροπή θα εγκρίνει το 2012 πρόταση τροποποίησης του κανονισμού όσον αφορά τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών μεταφορών, ιδίως βάσει των συνεπειών από την πρόσφατη κρίση που προέκυψε λόγω της έκρηξης του ισλανδικού ηφαιστείου και, σε περίπτωση έγκρισης της νομοθετικής πρότασης σχετικά με τον οδικό τομέα (λεωφορεία

και πούλμαν), θα εκδώσει ανακοίνωση για τα δικαιώματα των επιβατών σε όλους τους τρόπους μεταφοράς.

Παρά την ισχύουσα νομοθεσία, ιδίως για τους τομείς των αερομεταφορών, των σιδηροδρομικών μεταφορών και σύντομα των θαλάσσιων μεταφορών, τα δικαιώματα των επιβατών ποικίλλουν ακόμη ανάλογα με τον επιλεγόμενο τρόπο μεταφοράς και δεν τηρούνται πάντοτε εκ μέρους των φορέων. Η κατάσταση αυτή δημιουργεί κίνδυνο στρέβλωσης του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά και θίγει τον στόχο διασφάλισης επαρκώς ενιαίου επιπέδου ποιότητας των υπηρεσιών, προς το συμφέρον των πολιτών αλλά και της ευρωπαϊκής οικονομίας στο σύνολό της.

3. ΔΙΑΛΟΓΟΣ, ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΣΧΕΣΗ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ: ΤΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΧΡΗΣΤΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΓΟΡΑΣ

Η ενιαία αγορά δεν αποτελεί ιδιοκτησία των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων ή ορισμένων μεγάλων πανευρωπαϊκών ομίλων: **οικοδομείται από κάθε Ευρωπαίο ο οποίος σε καθημερινή βάση εργάζεται, εξοικονομεί, αγοράζει, επενδύει...** Η οικοδόμηση και η χρησιμοποίηση της ενιαίας αγοράς εξαρτώνται πράγματι από όλους τους Ευρωπαίους!

Βασική φιλοδοξία της εν λόγω Πράξης είναι να προτείνει ένα νέο πλαίσιο διαλόγου ώστε να καταστούν ο προβληματισμός και η εφαρμογή των κειμένων στην υπηρεσία αυτών των Ευρωπαίων: στον ρόλο της με την υποβολή προτάσεων, την παροχή κινήτρων και την παροχή ενός χώρου για διάλογο και συζητήσεις, **η Επιτροπή δεσμεύεται να ξαναδώσει νόημα στην ενιαία αγορά ώστε να προσφέρει περισσότερα στους Ευρωπαίους.** Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο θα αποφασίσουν, στο πλαίσιο των αντίστοιχων ρόλων τους, για τις δράσεις που πρέπει να αναλάβουν όσον αφορά τα κράτη.

Ωστόσο, η Πράξη αυτή για την ενιαία αγορά δεν μπορεί να επιτύχει εάν η εν λόγω διαδικασία υποβολής προτάσεων, λήψης αποφάσεων, εφαρμογής και παρακολούθησης δεν ανοίξει περισσότερο και σε προγενέστερο στάδιο στους άλλους εταίρους.

Πολλές πτυχές αυτής της Πράξης, για παράδειγμα τα μέτρα που αφορούν τις δημόσιες υπηρεσίες ή τις φορολογικές πτυχές, άπτονται του πεδίου αρμοδιοτήτων των κρατών μελών και των τοπικών και περιφερειακών αυτοδιοικήσεών τους. Αυτός είναι ο ουσιαστικός λόγος για τον οποίο οι τοπικές και περιφερειακές αρχές όλων των επιπέδων πρέπει να εμπλέκονται και να συμμετέχουν πλήρως στη διακυβέρνηση της ενιαίας αγοράς, σε συντονισμό με την ενεργό συμμετοχή τους στην πολιτική συνοχής.

Η εν λόγω Πράξη για την Ενιαία αγορά αντανακλά την ισχυρή βούληση του Προέδρου Barroso **να δώσει μεγαλύτερη ευκαιρία στη στρατηγική Ευρώπη 2020 και να εφαρμόσει κατά τρόπο λειτουργικό τις κύριες συστάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της έκθεσης του Mario Monti.** Η Πράξη αυτή δεσμεύει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την επίτευξη αποτελεσμάτων, την άρση των εμποδίων για την προετοιμασία του μέλλοντος και την ενίσχυση της Ευρώπης για την αντιμετώπιση των προκλήσεων.

Αναμφισβήτητα, η Πράξη αυτή και η εφαρμογή της θα χαρακτηριστούν από μια ισχυρή βούληση διεξαγωγής διαλόγου, σύναψης εταιρικών σχέσεων με τα ενδιαφερόμενα μέρη και αντικειμενικής αξιολόγησης των αποτελεσμάτων τους.

Η επιρροή δεν μπορεί να επιβληθεί με νόμους και διατάγματα, οικοδομείται. Για τον λόγο αυτό η Επιτροπή δεν θα αποφύγει καμία συζήτηση, ακόμη και τις πιο δύσκολες: τα ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα, τις κυβερνήσεις και τα εθνικά κοινοβούλια, τις τοπικές αρχές, την κοινωνία των πολιτών, τα συνδικάτα και τις επιχειρήσεις, τους καταναλωτές, τις ενώσεις κ.λπ. σε στενή συνεργασία με την Επιτροπή των Περιφερειών και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

Η Πράξη αυτή προτείνει 50 δράσεις με στόχους που καθορίζονται σε χρονοδιάγραμμα για τις φάσεις διαβούλευσης στις οποίες θα προβεί η Επιτροπή σύμφωνα με τις αρχές της έξυπνης ρύθμισης. **Με διαφάνεια και αίσθημα ευθύνης, η Επιτροπή καλεί καθέναν από τους εταίρους της να προετοιμάσει αυτές τις φάσεις διαλόγου, να υποβάλει τις παρατηρήσεις του και να αναλάβει την ευθύνη για το μέλλον της μεγάλης ενιαίας αγοράς μας.**

Η Επιτροπή πρέπει να συνεχίσει να διαδραματίζει τον ρόλο της στην εποπτεία και την αποτελεσματική εφαρμογή των πολιτικών της ενιαίας αγοράς. Έχει επίγνωση των προσπαθειών που ζητείται να καταβάλουν τα κράτη μέλη για να οδηγηθούν προς μία πιο ενωμένη και ανταγωνιστική αγορά. Θα είναι ανοικτή στις διαβουλεύσεις αλλά θα παραμείνει επιφυλακτική όσον αφορά τους στόχους.

Πρόταση αριθ. 44: Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα συνεργαστούν για να συνεχιστεί η ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς ενισχύοντας τη διαδικασία αξιολόγησης του κεκτημένου, ιδίως βάσει της διαδικασίας «αμοιβαίας αξιολόγησης» της οδηγίας για τις υπηρεσίες, η οποία εφαρμόζεται επί του παρόντος από τα κράτη μέλη και την Επιτροπή. Η εμπειρία από τη διαδικασία αμοιβαίας αξιολόγησης της οδηγίας για τις υπηρεσίες θα επεκταθεί και σε άλλες βασικές νομοθεσίες της ενιαίας αγοράς.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει τη δραστηριότητα αξιολόγησης στηριζόμενη στην αξιοποίηση των συγκεκριμένων εμπειριών, δοκιμάζοντας και ενισχύοντας τις συνέργειες μεταξύ των υφιστάμενων μέσων (εποπτεία της αγοράς, τομεακές έρευνες, πίνακας ανακοινώσεων των καταναλωτών κ.λπ.). Προς τον σκοπό αυτό, θα καταρτίζει τακτικά κατάλογο ("Top 20") των προσδοκιών των φορέων της ενιαίας αγοράς (επιχειρήσεων, καταναλωτών, εργαζόμενων, φοιτητών, συνταξιούχων). Ο κατάλογος αυτός θα αποτελεί βαρόμετρο της κατάστασης της ενιαίας αγοράς και της λειτουργίας της στην πράξη.

Επιπλέον, η Επιτροπή θα εξετάζει τακτικά την κατάσταση της ενιαίας αγοράς σε συνεργασία με όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς διοργανώνοντας κάθε έτος με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ένα **Φόρουμ της ενιαίας αγοράς**, με τη συμμετοχή των άλλων θεσμικών οργάνων, των εκπροσώπων των κρατών μελών (συμπεριλαμβανομένων των εκπροσώπων σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο), των εθνικών κοινοβουλίων, των πολιτών και των ενδιαφερομένων μερών. Το πρώτο φόρουμ θα πρέπει να πραγματοποιηθεί το 2011.

Πρόταση αριθ. 45: Η Επιτροπή θα παρουσιάσει, στις αρχές του 2011, στρατηγική για την επέκταση του συστήματος πληροφόρησης της εσωτερικής αγοράς (IMI) σε άλλους νομοθετικούς τομείς το 2011, με στόχο να δημιουργηθεί ένα πραγματικό ηλεκτρονικό δίκτυο «face to face» των ευρωπαϊκών διοικήσεων. Η στρατηγική αυτή θα αποτελέσει το αντικείμενο νομοθετικής πρότασης.

Το σύστημα πληροφόρησης της εσωτερικής αγοράς (IMI) έχει σχεδιαστεί ως ένα ευέλικτο εργαλείο στήριξης της διοικητικής συνεργασίας προς όφελος των διαφόρων τομεακών νομοθεσιών. Επί του παρόντος χρησιμοποιείται για την οδηγία σχετικά με τα επαγγελματικά προσόντα και για την οδηγία που αφορά τις υπηρεσίες. Για την πλήρη αξιοποίηση του δυναμικού της IMI, πρέπει να αναπτυχθεί μια σαφής στρατηγική ώστε να επεκταθεί η IMI σε άλλους τομείς και να δημιουργηθούν συνέργειες μεταξύ της IMI και άλλων εργαλείων τεχνολογιών πληροφοριών. Η στρατηγική θα αναπτυχθεί λεπτομερώς στην ανακοίνωση της Επιτροπής. Το βασικό εμπόδιο για την επέκταση της IMI είναι η απουσία νομικής βάσης η οποία θα ικανοποιεί πλήρως τους υπεύθυνους της προστασίας δεδομένων σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. Για τη διευθέτηση αυτού του προβλήματος, θα συζητηθεί η δυνατότητα εκπόνησης πρότασης κανονισμού. Η πρόταση θα θεσπίζει τους κανόνες διαχείρισης δεδομένων και άλλους όρους για τη χρησιμοποίηση της IMI, και θα καθιστά δυνατή τη συνεργασία στους τομείς όπου αυτή είναι αναγκαία για την εφαρμογή του δικαίου της εσωτερικής αγοράς, αλλά που δεν προβλέπεται ρητά από το ισχύον δίκαιο.

Πρόταση αριθ. 46: Η Επιτροπή θα υποβάλει το 2011 πρωτοβουλία για τη χρήση των εναλλακτικών τρόπων επίλυσης των διαφορών στην ΕΕ. Η Επιτροπή θα εκδώσει επίσης σύσταση το 2011 σχετικά με το δίκτυο εναλλακτικών συστημάτων επίλυσης των διαφορών για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες. Οι δύο αυτές πρωτοβουλίες αποσκοπούν στο να διασφαλιστεί ότι θα καθιερωθούν απλά εξωδικαστικά μέσα προσφυγής και με καλή σχέση κόστους/αποτελεσματικότητας για την εξέταση των διασυννοριακών διαφορών κατανάλωσης. Έως το 2012, η Επιτροπή θα προτείνει ένα επιγραμμικό ευρωπαϊκό σύστημα επίλυσης διαφορών για τις ψηφιακές συναλλαγές. Η Επιτροπή θα διεξάγει εξάλλου το 2010-2011 δημόσια διαβούλευση σχετικά με μια ευρωπαϊκή προσέγγιση συλλογικών προσφυγών, ώστε να προσδιοριστούν οι όροι που θα μπορούσαν να ενταχθούν στο νομικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στις έννομες τάξεις των κρατών μελών.

Εάν επιθυμούμε οι καταναλωτές να μπορούν να κάνουν τις αγορές τους έχοντας πλήρη εμπιστοσύνη σε άλλο κράτος μέλος και να επωφελούνται από τα δικαιώματα που τους παρέχει η ευρωπαϊκή νομοθεσία, πρέπει να έχουν τη βεβαιότητα ότι σε περίπτωση προβλήματος θα μπορούν να αποζημιωθούν. Δικαιώματα που δεν μπορούν να τηρούνται στην πράξη είναι άνευ αξίας. Σύμφωνα με εκτιμήσεις πρόσφατης έρευνας, οι ζημιές που προκαλούνται στους ευρωπαίους καταναλωτές λόγω προβλήματος που αφορά αγορασθέν αγαθό ή υπηρεσία ανέρχονται στο 0,3% του ευρωπαϊκού ετήσιου ΑΕΠ. Οι εναλλακτικοί τρόποι επίλυσης των διαφορών και παροχής βοήθειας σε περίπτωση καταγγελιών, όπως τα ευρωπαϊκά κέντρα καταναλωτών, μπορούν να επιφέρουν μία εύκολη, ταχεία και φθηνή λύση για τους καταναλωτές και διατηρούν τις σχέσεις των επιχειρήσεων με την πελατεία τους. Ωστόσο, οι καταναλωτές και οι επιχειρήσεις δεν είναι αρκετά ενήμεροι για τα εναλλακτικά υφιστάμενα συστήματα επίλυσης των διαφορών και τέτοιου είδους συστήματα δεν υπάρχουν σε πολλούς τομείς. Στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, για παράδειγμα, οι καταναλωτές συχνά δεν έχουν άλλη επιλογή από το να προσφύγουν σε δαπανηρές και επαχθείς δικαστικές διαδικασίες. Σε ορισμένα κράτη μέλη δεν υπάρχουν εξωδικαστικοί μηχανισμοί επίλυσης των διαφορών. Επιπλέον, οι υφιστάμενοι μηχανισμοί δεν έχουν καταδείξει μέχρι σήμερα ότι ήταν ικανοποιητικά αποτελεσματικοί σε διασυννοριακή βάση. Είναι συνεπώς ανάγκη να καλυφθούν τα κενά στη γεωγραφική και τομεακή κάλυψη του δικτύου FIN-NET. Επιπλέον, δεν είναι πάντοτε εύκολο να ασκείται συλλογική προσφυγή, είτε ενώπιον των δικαστηρίων είτε σε εξωδικαστικό πλαίσιο. Οι επιχειρήσεις μπορούν να

υποστούν στρεβλώσεις ανταγωνισμού εάν δεν υφίστανται ισότιμοι όροι ανταγωνισμού. Δυνατότητες να πραγματοποιηθούν οικονομίες κλίμακας σε συνδυασμό με προσφυγές χάνονται. Η βελτίωση των εναλλακτικών μηχανισμών επίλυσης των διαφορών μεταξύ καταναλωτών και επιχειρήσεων, ιδίως στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, θα είχε ως αποτέλεσμα σημαντικά οφέλη για τους καταναλωτές, θα ενίσχυε την εμπιστοσύνη των καταναλωτών και θα συνέβαλε στην ανάπτυξη της ενιαίας αγοράς.

Πρόταση αριθ. 47: Σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, η Επιτροπή θα αναπτύξει μια πιο αποφασιστική πολιτική για την τήρηση των κανόνων της ενιαίας αγοράς. Η Επιτροπή δεσμεύεται να προετοιμάσει σχέδια μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο και σχέδια πινάκων αντιστοιχίας για τις νομοθετικές προτάσεις που προβλέπονται στην Πράξη και να μειώσει τη μέση διάρκεια εξέτασης των φακέλων παράβασης. Η Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη να μειώσουν το έλλειμά τους ως προς τη μεταφορά των οδηγιών της ενιαίας αγοράς στο εσωτερικό δίκαιο σε 0,5% και να κοινοποιήσουν τους πίνακες αντιστοιχίας τους με τα μέτρα μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο.

Σημαντικές προσπάθειες έχουν καταβληθεί και εξακολουθούν να καταβάλλονται για την ενίσχυση της εταιρικής σχέσης μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών στη διαχείριση της ενιαίας αγοράς, ιδίως με την εφαρμογή της «σύστασης για τις εταιρικές σχέσεις» του 2009²³. Οι συνεχιζόμενες προσπάθειες που καταβάλλονται για τη βελτίωση της εφαρμογής των κανόνων της ενιαίας αγοράς απέφεραν τους καρπούς τους, όπως δείχνει, για παράδειγμα, το χαμηλό επίπεδο του μέσου ελλείμματος μεταφοράς στην εθνική νομοθεσία στον τελευταίο πίνακα ανακοινώσεων της εσωτερικής αγοράς²⁴.

Παρά τις προσπάθειες αυτές, ωστόσο, πέρα από την προθεσμία που προβλέπεται στις οδηγίες, απαιτούνται κατά μέσο όρο επτά επιπλέον μήνες έως ότου μεταφερθούν πλήρως στο εθνικό δίκαιο²⁵. Οι στατιστικές που δημοσιεύθηκαν αναφέρουν 36% καθυστερήσεις για το 2008 στη γνωστοποίηση των μέτρων μεταφοράς, 31% καθυστερήσεις για το 2009 και 30% καθυστερήσεις για το 2010²⁶. Υπάρχουν ωστόσο κενά, ιδίως το γεγονός ότι η εθνική νομοθεσία δεν είναι πάντοτε σύμφωνη με τις οδηγίες τις οποίες μεταφέρει στο εθνικό δίκαιο. Το μάκρος των επίσημων διαδικασιών επί παραβάσει τις οποίες κινεί η Επιτροπή και οι σημαντικές καθυστερήσεις στην εφαρμογή των αποφάσεων του Δικαστηρίου από τις εθνικές αρχές συνιστούν επίσης προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν. Είναι επίσης αναγκαίο να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στα ζητήματα εφαρμογής των κανόνων τη στιγμή της εκπόνησής τους και της αξιολόγησής τους ή/και της τροποποίησής τους. Η Επιτροπή θα αναπτύξει μέσα στήριξης, για παράδειγμα με τη συστηματική κατάρτιση σχεδίων μεταφοράς για τις νομοθετικές προτάσεις που αναφέρονται στην Πράξη. Τα σχέδια αυτά θα βοηθήσουν στο να δοθεί προσοχή στις δυσκολίες μεταφοράς σε πρώιμο στάδιο.

Απαιτείται μια ανανεωμένη προσπάθεια στην εφαρμογή και την τήρηση των κανόνων· ακόμη περισσότερο γιατί πρόκειται για μια σημαντική προϋπόθεση για την εύρυθμη λειτουργία της ενιαίας αγοράς, διότι οι κανόνες πρέπει να είναι ο ίδιοι για όλους. Αυτό προϋποθέτει μια

²³ Σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τα μέτρα με σκοπό τη βελτίωση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς (2009/524/EK) της 29^{ης} Ιουνίου 2009.

²⁴ Βλ. Πίνακα ανακοινώσεων της εσωτερικής αγοράς, αριθ. 21.

²⁵ Βλ. Πίνακα ανακοινώσεων της εσωτερικής αγοράς, αριθ. 21.

²⁶ Αριθμητικά στοιχεία τα οποία βασίζονται στον αριθμό διαδικασιών παράβασης που κινήθηκαν βάσει δεδομένων που διατίθενται στην ακόλουθη διεύθυνση:

http://ec.europa.eu/community_law/directives/directives_communication_fr.htm

στέρα εταιρική σχέση και αποφασιστική συνεργασία με τα κράτη μέλη ώστε να συνεχιστεί η μείωση του ελλείμματος μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο. Απαιτείται η ανάληψη αμοιβαίας δέσμευσης για την επαλήθευση της συμφωνίας του εθνικού δικαίου με τις πιο σημαντικές ρυθμίσεις της ενιαίας αγοράς, χάρη στη συστηματική χρήση πινάκων αντιστοιχίας στους οποίους πρέπει να έχουν πρόσβαση οι πολίτες και οι επιχειρήσεις. Οι πίνακες αυτοί θα διαβιβάζονται από την Επιτροπή στα κράτη μέλη για κάθε νέα οδηγία προτεραιότητας που περιέχεται στην Πράξη. Πρέπει επίσης να αναληφθούν κοινές προσπάθειες για την επιτάχυνση των διαδικασιών επί παραβάσει της Επιτροπής και τη συμμόρφωση με τις αποφάσεις του Δικαστηρίου καθορίζοντας από κοινού φιλόδοξους στόχους καθώς και για την ανάπτυξη της σημαντικής ρύθμισης των εναλλακτικών τρόπων επίλυσης των διαφορών όπως το SOLVIT και το EU-PILOT.

Πρόταση αριθ. 48: Η Επιτροπή θα ενισχύσει τη διαβούλευση και το διάλογο με την κοινωνία των πολιτών κατά την προετοιμασία και την εφαρμογή των κειμένων. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στο να λαμβάνονται υπόψη οι απόψεις των καταναλωτών, των ΜΚΟ, των συνδικάτων, των επιχειρήσεων, των αποταμιευτών, των χρηστών και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης στις διαβουλεύσεις που διεξάγονται πριν από την έγκριση των προτάσεων και ιδίως όσον αφορά τις εργασίες των ομάδων εμπειρογνομόνων.

Η πολιτική της ενιαίας αγοράς δεν μπορεί παρά να εμπλουτιστεί από τη συμβολή ενός ευρέος φάσματος ενδιαφερομένων μερών. Αυτοί οι οποίοι δεν είναι επαγγελματίες των σχετικών τομέων αποτελούν μόνο μικρό μέρος της συμβολής που δέχεται η Επιτροπή. Η άποψη των καταναλωτών, των μικροεπενδυτών, των μικρών επιχειρήσεων, των εκπροσώπων των μισθωτών, των ΜΚΟ και των εκπρόσωπων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης μπορεί να είναι εποικοδομητική για την εφαρμογή των μέτρων επιτόπου, και να βοηθήσει να προσδιοριστεί κατά πόσον οι προτεινόμενες πολιτικές μπορούν συγκεκριμένα να συνεισφέρουν περισσότερο στους πολίτες.

Πρόταση αριθ. 49: Το 2010, η Επιτροπή θα συνεχίσει την προώθηση μιας μονοαπευθυντικής θυρίδας η οποία παρέχει στους πολίτες και στις επιχειρήσεις πληροφορίες και πρόσβαση στην υπηρεσία συνδρομής για τα δικαιώματα που τους παρέχει η ενιαία αγορά, μέσω διαδικτύου, τηλεφώνου, ή προσωπικής επαφής, αναπτύσσοντας τη διαδικτυακή πύλη «Η Ευρώπη σου» και συντονίζοντάς την καλύτερα με την «Europe Direct». Η Επιτροπή θα ενισχύσει επίσης τις εταιρικές σχέσεις με τα κράτη μέλη ώστε οι πληροφορίες σχετικά με τους κανόνες και τις εθνικές διαδικασίες να διατίθενται επίσης μέσω αυτής της μονοαπευθυντικής θυρίδας.

Πολλές εκθέσεις δείχνουν ότι οι Ευρωπαίοι δεν γνωρίζουν καλά τα δικαιώματά τους και δεν ξέρουν προς τα πού να στραφούν ώστε να τα ασκήσουν σε περίπτωση προβλήματος παρά την πληθώρα επίσημων πηγών πληροφοριών και συστημάτων συνδρομής που έχουν δρομολογηθεί από την Επιτροπή. Ξεκινώντας από τη διαπίστωση αυτή, η πύλη «Η Ευρώπη σου» σχεδιάστηκε εκ νέου ως μονοαπευθυντική θυρίδα και οι διαθέσιμες πληροφορίες επανασυντάχθηκαν από την άποψη των χρηστών. Ο στόχος κατά τους προσεχείς μήνες είναι να γίνει γνωστή στους Ευρωπαίους και να προστεθεί στις διαθέσιμες πληροφορίες για να καταστεί ακόμη πιο χρήσιμη, ιδίως παρέχοντας εθνικές πληροφορίες (συγκεκριμένη

κατάσταση σε κάθε κράτος μέλος, απαιτούμενες διατυπώσεις, τοπικές επαφές κ.λπ.). Αυτό δεν θα μπορούσε να επιτευχθεί χωρίς την ενεργό συνεργασία με τα κράτη μέλη.

Πρόταση αριθ. 50: Η Επιτροπή σε συνεργασία με τα κράτη μέλη θα ενισχύσει τα άτυπα εργαλεία επίλυσης προβλημάτων, ιδίως παγιώνοντας και ενισχύοντας το σχέδιο «EU Pilot», το δίκτυο SOLVIT και τα δίκτυα των ευρωπαϊκών κέντρων καταναλωτών. Όσον αφορά το SOLVIT, βάσει αξιολόγησης που διενεργήθηκε το 2010, η Επιτροπή θα διατυπώσει συγκεκριμένες προτάσεις το 2011. Μακροπρόθεσμα, θα εξετάσει τους όρους ενδεχόμενης συμπληρωματικής ανάπτυξης των εν λόγω εργαλείων και άλλων εναλλακτικών μηχανισμών επίλυσης των διαφορών, αναπτύσσοντας στενότερους δεσμούς μεταξύ τους, ώστε να διασφαλιστεί ότι μακροπρόθεσμα θα μπορούν να εξετάζουν αποτελεσματικότερα όλα τα προβλήματα που συνδέονται με την ενιαία αγορά.

Μετά από 8 έτη λειτουργίας του SOLVIT, ο αριθμός των περιπτώσεων που εξετάστηκαν έχει υπερδεκαπλασιαστεί και τα κέντρα καλούνται να εξετάζουν τελείως διαφορετικές περιπτώσεις, υπερβαίνοντας ενίοτε την αυστηρή εντολή που τους έχει ανατεθεί. Για τη διασφάλιση της βέλτιστης λειτουργίας του δικτύου στο μέλλον, πρέπει να διεξαχθούν συζητήσεις τόσο για την εντολή του SOLVIT, όσο και για τα μέσα διασφάλισης της ποιότητας των επιδόσεων του και τις σχέσεις του με άλλα εργαλεία επίλυσης προβλημάτων. Οι συζητήσεις αυτές θα καταστήσουν δυνατό να σημειωθεί πρόοδος μακροπρόθεσμα πέρα από το SOLVIT, προς μία κατάσταση όπου θα υπάρχει ένα ταχύ και άτυπο σύστημα επίλυσης διαφορών για κάθε πρόβλημα που συναντά ένας πολίτης ή μια επιχείρηση στην ενιαία αγορά. Όσον αφορά το δίκτυο των ευρωπαϊκών κέντρων καταναλωτών, θα αποτελέσει αντικείμενο αξιολόγησης που θα καταλήξει το 2011 σε συγκεκριμένες προτάσεις που αποσκοπούν στην περαιτέρω εξέλιξή του. Το σχέδιο «EU Pilot», από την πλευρά του, αποσκοπεί στη διασφάλιση στενής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών για την ταχύτερη επίλυση των προβλημάτων κατά την εφαρμογή του δικαίου της ενιαίας αγοράς, χωρίς προσφυγή σε διαδικασίες παράβασης. Η ποικιλία και ο όγκος των προβλημάτων που υπάρχουν απαιτούν να ενισχυθεί αυτή η πρωτοβουλία. Η Επιτροπή ανέλαβε πρωτοβουλία για την επέκταση της κάλυψης του σχεδίου από 24 σε 27 κράτη μέλη.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: ΓΙΑ ΜΙΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Φιλοδοξία αυτής της Πράξης είναι η ανανέωση της Πράξης εμπιστοσύνης μεταξύ των Ευρωπαίων και της μεγάλης αγοράς τους, ώστε να καταστεί ένα εργαλείο στην υπηρεσία της ανάπτυξης και να μας επιτρέψει να αντιμετωπίσουμε τις προκλήσεις.

Πρώτ' απ' όλα η Επιτροπή προτείνει μια σφαιρική προσέγγιση: ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας της αγοράς θέτοντας τις επιχειρήσεις και τους Ευρωπαίους εκ νέου στο επίκεντρο της ενιαίας αγοράς για να ανακτήσουν την εμπιστοσύνη· ανάπτυξη των πολιτικών αγοράς στην υπηρεσία της διατηρήσιμης και ισότιμης ανάπτυξης· καθιέρωση των εργαλείων χρηστής διακυβέρνησης, του διαλόγου, της εταιρικής σχέσης και της αξιολόγησης. Η συνολική αυτή προσέγγιση απαιτεί συντονισμό των εργασιών της Επιτροπής και άλλων θεσμικών οργάνων, καθώς και ενίσχυση της παρακολούθησης. Αυτό δεν θα επηρεάσει τους μηχανισμούς παρακολούθησης που έχουν τεθεί στο πλαίσιο των εμβληματικών πρωτοβουλιών της στρατηγικής Ευρώπη 2020.

Πρόκειται επίσης για μια συλλογική προσέγγιση που δεσμεύει την Επιτροπή, αλλά επίσης το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στον ρόλο τους και με τις δικές τους διαδικασίες. Το

Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο και η Επιτροπή των Περιφερειών θα ανοίξουν το πεδίο των συζητήσεων προς τους τοπικούς και περιφερειακούς εκπροσώπους, τους κοινωνικούς ή οικονομικούς εταίρους, τις ενώσεις και τους παράγοντες της κοινωνίας των πολιτών. Επιπλέον, **η Πράξη για την Ενιαία αγορά θα συζητιέται τους προσεχείς μήνες σε ολόκληρη την Ευρώπη**. Μεταφρασμένη στις γλώσσες όλων των κρατών μελών, η εν λόγω Πράξη θα απευθύνεται σε όλα τα μέλη των εθνικών κοινοβουλίων των κρατών μελών και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, στις περιφερειακές αρχές, συμπεριλαμβανομένων των άκρως απόκεντρων περιφερειών, καθώς και στους κοινωνικούς εταίρους και στους οικονομικούς και κοινωνικούς φορείς και στην κοινωνία των πολιτών. Ειδικά μέσα ενημέρωσης θα τεθούν στη διάθεση των ενδιαφερόμενων μερών.

Έτσι θα δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις μιας **πραγματικά ευρωπαϊκής δημόσιας συζήτησης** όσον αφορά τις προκλήσεις της κοινωνικής οικονομίας της αγοράς με υψηλό βαθμό ανταγωνιστικότητας.

Όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη καλούνται να εκφράσουν τις απόψεις τους σχετικά με την ανάκαμψη της ενιαίας αγοράς, και ιδίως, με τα 50 μέτρα που προτείνονται στο παρόν έγγραφο στην ακόλουθη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/internal_market/smact. Συγκεκριμένα μέσα πληροφόρησης θα τεθούν στη διάθεση των ενδιαφερόμενων μερών.

Παρατηρήσεις μπορούν να σταλούν στην Επιτροπή έως τις 28 Φεβρουαρίου 2011 το αργότερο. Βάσει των απαντήσεων που θα λάβει, η Επιτροπή θα προτείνει τα άλλα θεσμικά όργανα να συμφωνήσουν στην οριστική έκδοση αυτής της Πράξης.

Οι παρατηρήσεις που θα ληφθούν θα δημοσιευθούν στο διαδίκτυο. Είναι σημαντικό να διαβάσετε την ειδική δήλωση περί της προστασίας προσωπικών δεδομένων που περιέχεται στον προαναφερόμενο ιστότοπο, προκειμένου να ενημερωθείτε για το πώς θα χρησιμοποιηθούν τα προσωπικά δεδομένα και οι απόψεις σας.

Στο τέλος αυτής της δημόσιας συζήτησης και βάσει των συμπερασμάτων που θα συναχθούν, η Επιτροπή επιθυμεί να δεσμευθούν όλα τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, στις αρχές του 2011, ώστε να καταστεί η εν λόγω Πράξη και τα 50 μέτρα που περιέχονται σ' αυτή το οριστικό πολιτικό σχέδιο δράσης για την περίοδο 2011-2012. Η υλοποίησή της θα επιτρέψει να χαρακτηριστεί δυναμικά η 20ή επέτειος της ενιαίας αγοράς στο τέλος του 2012.

Η υλοποίηση το 2012 των πρωτοβουλιών που περιέχονται στην Πράξη θα είναι η στιγμή της αξιολόγησης της εφαρμογής της και των αποτελεσμάτων που αφορούν τη διατηρήσιμη ανάπτυξη και την ενίσχυση της εμπιστοσύνης των Ευρωπαίων στην ενιαία αγορά. Για την αξιολόγηση αυτών των αποτελεσμάτων, θα αναπτυχθούν δείκτες, οι οποίοι θα μπορούν για παράδειγμα να μετρούν:

- την εξέλιξη του κόστους για τη χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας·
- την ποσότητα των αγαθών που αποτελούν αντικείμενο συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών σε ποσοστό του ΑΕΠ της ΕΕ·
- το μερίδιο των διασυνοριακών υπηρεσιών σε ποσοστό του ΑΕΠ της ΕΕ και του αριθμού επιχειρήσεων που είναι εγκατεστημένες σε άλλο κράτος μέλος από το κράτος μέλος κύριας εγκατάστασής τους·
- τον αριθμό των δημόσιων αρχών που είναι διασυνδεδεμένες μέσω του συστήματος πληροφοριών για την εσωτερική αγορά (IMI), και τον αριθμό των ερωτήσεων που εισήχθησαν και

- το ποσοστό των αγαθών και υπηρεσιών που αγοράστηκαν επιγραμματικά σε άλλη χώρα.

Βάσει αυτής της αξιολόγησης, η Επιτροπή θα σχεδιάσει μια δεύτερη φάση εμβάθυνσης της ενιαίας αγοράς επ' ευκαιρία της οποίας θα μπορούν να εντοπιστούν και άλλες πηγές ανάπτυξης και εμπιστοσύνης, σε μια ανανεωμένη ενιαία αγορά. Προς τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή θα διενεργήσει εις βάθος εργασία έρευνας, μελέτης και ανάλυσης.

1. Ισχυρή, διατηρήσιμη και ισότιμη ανάπτυξη για τις επιχειρήσεις			
1.1 Προώθηση και προστασία της δημιουργίας			
Πρόταση αριθ. 1	Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο θα πρέπει να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για την έγκριση των προτάσεων για το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το γλωσσικό καθεστώς του και το ενιαίο σύστημα για την επίλυση των διαφορών. Στόχος είναι τα πρώτα διπλώματα ευρεσιτεχνίας της ΕΕ να απονεμηθούν το 2014.	Χωρίς προθεσμία	Ένωση καινοτομίας
Πρόταση αριθ. 2	Η Επιτροπή θα προτείνει οδηγία-πλαίσιο για τη διαχείριση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας το 2011, ώστε να ανοίξει την πρόσβαση στα επιγραμμικά περιεχόμενα βελτιώνοντας τη διακυβέρνηση, τη διαφάνεια και την ηλεκτρονική διαχείριση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Η Επιτροπή θα προτείνει επίσης οδηγία για τα ορφανά έργα.	2011	Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη
Πρόταση αριθ. 3	Η Επιτροπή θα προτείνει το 2010 σχέδιο δράσης κατά της παραποίησης/απομίμησης και της πειρατείας, το οποίο θα περιέχει νομοθετικά και μη νομοθετικά μέτρα. Επιπλέον, το 2011 θα υποβάλει νομοθετικές προτάσεις, ιδίως για την προσαρμογή του νομοθετικού πλαισίου στις ανάγκες που δημιουργούνται από την ανάπτυξη του διαδικτύου καθώς και για την ενίσχυση της δράσης των τελωνείων στον τομέα αυτό και θα επανεξετάσει τη στρατηγική της για την εφαρμογή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας στα τρίτα κράτη.	2010/2011	Ολοκληρωμένη βιομηχανική πολιτική
1.2 Προώθηση νέων προσεγγίσεων για τη διατηρήσιμη ανάπτυξη			
Πρόταση αριθ. 4	Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα συνεργαστούν για να συνεχιστεί η ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς των υπηρεσιών βάσει της διαδικασίας «αμοιβαίας αξιολόγησης» της οδηγίας για τις υπηρεσίες, η οποία εφαρμόζεται επί του παρόντος από τα κράτη μέλη και την Επιτροπή. Η Επιτροπή θα υποδείξει το 2011 τα συγκεκριμένα μέτρα προς τον σκοπό αυτό, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων στον τομέα των υπηρεσιών στις επιχειρήσεις.	2011	
Πρόταση αριθ. 5	Η Επιτροπή θα αναλάβει έως το τέλος του 2011 πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στην ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου στην εσωτερική αγορά. Οι πρωτοβουλίες αυτές θα επικεντρωθούν κυρίως στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι καταναλωτές στην ψηφιακή οικονομία. Θα περιέχουν ανακοίνωση για τη λειτουργία του ηλεκτρονικού εμπορίου και, επιπλέον, κατευθυντήριες γραμμές	2011	Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη Έκθεση για την

	στα κράτη μέλη για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή της διάταξης της οδηγίας για τις υπηρεσίες η οποία αποσκοπεί στην καταπολέμηση των διακρίσεων έναντι των παραληπτών των υπηρεσιών λόγω της υπηκοότητάς τους ή του τόπου κατοικίας τους.		ιθαγένεια
Πρόταση αριθ. 6	Η Επιτροπή θα προτείνει το 2011 τροποποίηση του κανονιστικού πλαισίου για την τυποποίηση, ώστε να καταστούν οι διαδικασίες τυποποίησης πιο αποτελεσματικές, αποδοτικές και συμμετοχικές και να επεκταθεί η εφαρμογή των διαδικασιών αυτών στις υπηρεσίες.	2011	Ολοκληρωμένη βιομηχανική πολιτική Ένωση καινοτομίας Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη
Πρόταση αριθ. 7	Η Επιτροπή θα εκδώσει το 2011 λευκή βίβλο για την πολιτική των μεταφορών, η οποία θα προτείνει σειρά δράσεων που προορίζονται συγκεκριμένα στην άρση των υπόλοιπων εμποδίων που έχουν εντοπιστεί μεταξύ των τρόπων μεταφοράς και μεταξύ των εθνικών συστημάτων μεταφοράς.	2011	Ολοκληρωμένη βιομηχανική πολιτική
Πρόταση αριθ. 8	Η Επιτροπή θα θεσπίσει το 2011 πρόταση η οποία αποσκοπεί στην αναθεώρηση της οδηγίας για την ενεργειακή φορολογία, ώστε να αντικατοπτρίζει καλύτερα τους κλιματικούς και ενεργειακούς στόχους της ΕΕ στο φορολογικό πλαίσιο, λαμβάνοντας ως βάση τους ελάχιστους συντελεστές ειδικών φόρων κατανάλωσης για τις εκπομπές CO ₂ και το ενεργειακό περιεχόμενο.	2011	
Πρόταση αριθ. 9	Η Επιτροπή θα προτείνει πρωτοβουλία η οποία αποσκοπεί στη σύσταση ομάδας υψηλού επιπέδου για τις υπηρεσίες στις επιχειρήσεις με σκοπό τη μελέτη των αδυναμιών της αγοράς και των θεμάτων τυποποίησης, καινοτομίας και διεθνούς εμπορίου στους τομείς όπως η υλικοτεχνική υποστήριξη, η διαχείριση των εγκαταστάσεων, το μάρκετινγκ και η διαφήμιση.		
Πρόταση αριθ. 10	Η Επιτροπή θα εξετάσει, πριν από το 2012, τη δυνατότητα ανάληψης πρωτοβουλίας σχετικά με το οικολογικό αποτύπωμα των προϊόντων, η οποία αποσκοπεί στην επίλυση του προβλήματος των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων των εκπομπών CO ₂ . Η πρωτοβουλία θα εξετάζει τα μέσα για τον καθορισμό μιας κοινής ευρωπαϊκής μεθοδολογίας για την αξιολόγηση και την ένδειξή τους.	2012	Ολοκληρωμένη βιομηχανική πολιτική

Πρόταση αριθ. 11	Η Επιτροπή θα υποβάλει, στις αρχές του 2011, σχέδιο ενεργειακής απόδοσης για την αξιοποίηση του δυναμικού για σημαντική εξοικονόμηση ενέργειας συμπληρώνοντας τις υφιστάμενες πολιτικές σε όλους τους τομείς κατανάλωσης ενέργειας.	2011	
1.3 Για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις			
Πρόταση αριθ. 12	Η Επιτροπή θα εγκρίνει το 2011 σχέδιο δράσης για τη βελτίωση της πρόσβασης των ΜΜΕ στις κεφαλαιαγορές. Θα περιέχει μέτρα που αποσκοπούν στη βελτίωση της προβολής των ΜΜΕ έναντι των επενδυτών, στην ανάπτυξη ενός αποτελεσματικού δικτύου χρηματιστηρίων ή ρυθμιζόμενων αγορών ειδικά για τις ΜΜΕ, και στο να προσαρμοστούν περισσότερο οι απαιτήσεις εισαγωγής στο χρηματιστήριο και οι υποχρεώσεις δημοσιότητας στις ΜΜΕ.	2011	Ένωση καινοτομίας
Πρόταση αριθ. 13	Η Επιτροπή θα αξιολογήσει την πρωτοβουλία σχετικά με τις ΜΜΕ («Small Business Act» – νόμος περί μικρών επιχειρήσεων) έως το τέλος του 2010, ώστε να διασφαλιστεί, μεταξύ άλλων, η εφαρμογή της αρχής «Think Small First» (σκέψου πρώτα σε μικρή κλίμακα) στην πολιτική και τη νομοθετική διαδικασία, για να συνδεθεί στενά η «Small Business Act» με τη στρατηγική Ευρώπη 2020.	2010	Ολοκληρωμένη βιομηχανική πολιτική
Πρόταση αριθ. 14	Η Επιτροπή θα προτείνει το 2011 αναθεώρηση των οδηγιών για τα λογιστικά πρότυπα προκειμένου να απλουστευθούν οι υποχρεώσεις χρηματοοικονομικής ενημέρωσης και να μειωθούν τα διοικητικά εμπόδια, ιδίως αυτά που αφορούν τις ΜΜΕ.	2011	
1.4 Χρηματοδότηση της καινοτομίας και των μακροπρόθεσμων επενδύσεων			
Πρόταση αριθ. 15	Η Επιτροπή θα εξετάσει τη δυνατότητα προώθησης της έκδοσης ιδιωτικών ομολογιακών δανείων για τη χρηματοδότηση ευρωπαϊκών έργων («ομόλογα έργου»).		Ολοκληρωμένη βιομηχανική πολιτική
Πρόταση αριθ. 16	Η Επιτροπή θα αναζητήσει μέτρα τα οποία θα μπορούν να ενθαρρύνουν τις ιδιωτικές επενδύσεις — ιδίως μακροπρόθεσμα— ώστε να συμβάλουν πιο ενεργά στην υλοποίηση των στόχων της στρατηγικής Ευρώπη 2020. Τα μέτρα αυτά θα μπορούν να αποσκοπούν στη μεταρρύθμιση της εταιρικής διακυβέρνησης και να δημιουργήσουν κίνητρα για τη μακροπρόθεσμη, διατηρήσιμη και δεοντολογική επένδυση που απαιτεί μια έξυπνη, πράσινη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.	2012	Ένωση καινοτομίας

	Επιπλέον, έως το 2012, η Επιτροπή θα μεριμνήσει ώστε τα ταμεία επιχειρηματικού κεφαλαίου που εδρεύουν σε κάθε κράτος μέλος να μπορούν να λειτουργούν και να επενδύουν ελεύθερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ενδεχομένως με τη θέσπιση νέου νομοθετικού καθεστώτος). Θα καταβάλει προσπάθειες για την εξάλειψη κάθε δυσμενούς φορολογικής μεταχείρισης στις διασυνοριακές δραστηριότητες.		
Πρόταση αριθ. 17	Μετά την τρέχουσα αξιολόγηση της ευρωπαϊκής νομοθεσίας των δημοσίων συμβάσεων, και βάσει ευρείας διαβούλευσης, η Επιτροπή θα υποβάλει, το αργότερο το 2012, νομοθετικές προτάσεις που αποσκοπούν στην απλοποίηση και στον εκσυγχρονισμό των ευρωπαϊκών κανόνων ώστε να καταστεί πιο ευέλικτη η ανάθεση συμβάσεων και να καταστεί δυνατή μια καλύτερη χρήση των δημοσίων συμβάσεων για τη στήριξη άλλων πολιτικών.	2012	Ένωση καινοτομίας Ολοκληρωμένη βιομηχανική πολιτική
Πρόταση αριθ. 18	Η Επιτροπή θα εγκρίνει το 2011 νομοθετική πρωτοβουλία σχετικά με τις συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών. Σαφείς και ανάλογοι κανόνες θα επιτρέψουν τη βελτίωση της πρόσβασης στην αγορά για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, διασφαλίζοντας τη διαφάνεια, την ίση μεταχείριση και ισότιμους όρους ανταγωνισμού για τους οικονομικούς φορείς. Θα προωθήσουν τις συμπράξεις δημοσίου-ιδιωτικού τομέα και θα αναπτύξουν το δυναμικό μιας καλύτερης σχέσης ποιότητας-τιμής για τους χρήστες των υπηρεσιών και για τις αναθέτουσες αρχές.	2011	
1.5 Δημιουργία ευνοϊκού νομικού και φορολογικού πλαισίου για τις επιχειρήσεις			
Πρόταση αριθ. 19	Η Επιτροπή θα λάβει πρωτοβουλίες για τη βελτίωση του συντονισμού των εθνικών φορολογικών πολιτικών, ιδίως με την υποβολή πρότασης οδηγίας για τη θέσπιση κοινής ενοποιημένης φορολογικής βάσης για τις εταιρείες (ΚΕΦΒΕ) το 2011.	2011	
Πρόταση αριθ. 20	Η Επιτροπή θα δημοσιεύσει νέα στρατηγική για τον ΦΠΑ το 2011, βάσει πράσινης βίβλου η οποία επιχειρεί εις βάθος επανεξέταση του συστήματος ΦΠΑ, που προβλέπεται για το 2010.	2011	
Πρόταση αριθ. 21	Η Επιτροπή θα προτείνει το 2011 νομοθεσία για την καθιέρωση διασύνδεσης μεταξύ των μητρώων εταιρειών.	2011	

Πρόταση αριθ. 22	Η Επιτροπή θα προτείνει έως το 2012 απόφαση για τη διασφάλιση της αμοιβαίας αναγνώρισης της ηλεκτρονικής ταυτοποίησης και της ηλεκτρονικής επαλήθευσης της ταυτότητας σε όλη την ΕΕ με βάση επιγραμμικές υπηρεσίες επαλήθευσης ταυτότητας οι οποίες θα πρέπει να διατίθενται σε όλα τα κράτη μέλη. Το 2011, η Επιτροπή θα προτείνει αναθεώρηση της οδηγίας για τις ηλ-υπογραφές με σκοπό την παροχή νομικού πλαισίου για διασυνοριακή αναγνώριση και διαλειτουργικότητα των συστημάτων ασφαλούς ηλ-επαλήθευσης ταυτότητας.	2012	Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη
1.6 Ανταγωνιστική στις διεθνείς αγορές			
Πρόταση αριθ. 23	Η Επιτροπή θα συνεχίσει την ανάπτυξη της κανονιστικής συνεργασίας της με τους βασικούς εμπορικούς εταίρους (τόσο σε διμερές επίπεδο —κανονιστικοί διάλογοι— όσο και σε πολυμερές επίπεδο, για παράδειγμα στο πλαίσιο του G20), με τον διπλό στόχο να προωθήσει την κανονιστική σύγκλιση, ιδίως ενθαρρύνοντας, εφόσον είναι δυνατό, την ισοδυναμία των καθεστώτων τρίτων χωρών, και να ταχθεί υπέρ της ευρύτερης θέσπισης διεθνών προτύπων. Σε αυτή τη βάση, θα διαπραγματευθεί συμφωνίες διεθνούς εμπορίου (τόσο πολυμερείς όσο και διμερείς) δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση τόσο στην πρόσβαση στην αγορά όσο και στην κανονιστική σύγκλιση, ιδίως για τις υπηρεσίες, τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας και τις επιδοτήσεις.	Σε εξέλιξη	Ολοκληρωμένη βιομηχανική πολιτική
Πρόταση αριθ. 24	Η Επιτροπή θα παρουσιάσει το 2011 νομοθετική πρόταση για κοινοτικό μέσο που στηρίζεται στην εφαρμογή των διεθνών δεσμεύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για να ενισχύσει την ικανότητά της να διασφαλίζει ενισχυμένη συμμετρία στην πρόσβαση στις δημόσιες συμβάσεις στις βιομηχανικές χώρες και στις μεγάλες αναδυόμενες χώρες.	2011	Ανακοίνωση για την εμπορική πολιτική
2. Οι Ευρωπαίοι στο επίκεντρο της ενιαίας αγοράς για την ανάκτηση της εμπιστοσύνης			
2.1 Βελτίωση των δημόσιων υπηρεσιών και των υποδομών γενικού συμφέροντος			
Πρόταση αριθ. 25	Η Επιτροπή δεσμεύεται να εκδώσει έως το 2011 ανακοίνωση συνοδευόμενη από σύνολο δράσεων για τις υπηρεσίες γενικού συμφέροντος.		

Πρόταση αριθ. 26	Η Επιτροπή θα εγκρίνει το 2011 αναθεώρηση των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών για την ανάπτυξη του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών, καθώς και πρόταση σχετικά με το συνολικό πλαίσιο χρηματοδότησης των υποδομών μεταφοράς.	2011	Ολοκληρωμένη βιομηχανική πολιτική
Πρόταση αριθ. 27	Η Επιτροπή θα εκδώσει ανακοίνωση σχετικά με τις προτεραιότητες των ενεργειακών υποδομών έως το 2020-2030, ώστε να συμβάλει στην υλοποίηση μιας πλήρως λειτουργικής εσωτερικής αγοράς ενέργειας, ανταποκρινόμενη στο πρόβλημα των συνδέσεων που λείπουν και διευκολύνοντας την ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Τα απαιτούμενα εργαλεία για την εφαρμογή των εν λόγω προτεραιοτήτων θα προταθούν το 2011 σε ένα νέο μέσο για την ασφάλεια και τις ευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές.	2011	Ολοκληρωμένη βιομηχανική πολιτική
Πρόταση αριθ. 28	Το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο θα πρέπει να εκδώσουν την πρόταση απόφασης σχετικά με την εκπόνηση προγράμματος δράσεων για το ευρωπαϊκό ραδιοφάσμα, για μια αποτελεσματικότερη διαχείριση και χρήση του ευρωπαϊκού ραδιοφάσματος.	Χωρίς προθεσμία	Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη
2.2 Ενίσχυση της αλληλεγγύης στην ενιαία αγορά			
Πρόταση αριθ. 29	Βάσει της νέας στρατηγικής της για την αποτελεσματική εφαρμογή του Χάρτη των θεμελιωδών δικαιωμάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση, η Επιτροπή θα μεριμνήσει ώστε τα δικαιώματα που εγγυάται ο Χάρτης, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος ανάληψης συλλογικών δράσεων, να λαμβάνονται υπόψη. Η Επιτροπή θα αναλύσει προηγουμένως και εις βάθος τις κοινωνικές επιπτώσεις όλων των νομοθεσιών για την ενιαία αγορά.	2011	
Πρόταση αριθ. 30	Η Επιτροπή θα θεσπίσει νομοθετική πρόταση το 2011 που αποσκοπεί στη βελτίωση της εφαρμογής της οδηγίας σχετικά με την απόσπαση των εργαζομένων, η οποία θα μπορεί να συμπληρωθεί ή να συμπληρωθεί από διευκρίνιση της άσκησης των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων στο πλαίσιο των οικονομικών ελευθεριών της ενιαίας αγοράς.	2011	
Πρόταση αριθ. 31	Η Επιτροπή θα επανεξετάσει την οδηγία για τις δραστηριότητες και την εποπτεία των ιδρυμάτων επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών (ταμεία συντάξεων) το 2011 και θα εκπονήσει άλλες προτάσεις βάσει της πράσινης βίβλου του Ιουλίου 2010 σχετικά με τις συντάξεις, μεταξύ άλλων για την άρση των εμποδίων που αντιμετωπίζουν οι μετακινούμενοι εργαζόμενοι για την οργάνωση της σύνταξής τους.	2011	

Πρόταση αριθ. 32	Η Επιτροπή θα ξεκινήσει διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους ώστε να δημιουργηθεί ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο για την πρόβλεψη της βιομηχανικής αναδιάρθρωσης.	2011	Ολοκληρωμένη βιομηχανική πολιτική
2.3 Πρόσβαση στην απασχόληση και στη δια βίου μάθηση			
Πρόταση αριθ. 33	Η Επιτροπή θα προτείνει το 2012 νομοθετική πρωτοβουλία για τη μεταρρύθμιση των συστημάτων αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων, βάσει αξιολόγησης του κεκτημένου του 2011, ώστε να διευκολυνθεί η κινητικότητα των εργαζομένων και να προσαρμοστεί η κατάρτιση στις σημερινές ανάγκες της αγοράς εργασίας. Στο πλαίσιο αυτό θα αξιολογηθεί η δυνατότητα επαγγελματικής ταυτότητας.	2012	Έκθεση για την ιθαγένεια
Πρόταση αριθ. 34	Η Επιτροπή θα δημιουργήσει σε συνεργασία με τα κράτη μέλη μια «κάρτα νέων σε κίνηση», η οποία θα διευκολύνει την κινητικότητα όλων των νέων να μεταβούν σε άλλο κράτος μέλος για σπουδές. Θα ενισχύσει τον διαδικτυακό τόπο της που είναι αφιερωμένος στη «Νεολαία σε κίνηση», παρέχοντας πληροφορίες για την εκπαίδευση εξ αποστάσεως και τις δυνατότητες σπουδών και κατάρτισης στην Ευρώπη.	2012	Ανακοίνωση «Νεολαία σε κίνηση»
Πρόταση αριθ. 35	Η Επιτροπή θα διασφαλίσει την εφαρμογή του ευρωπαϊκού πλαισίου προσόντων σε σύμπραξη με τα κράτη μέλη. Θα προτείνει σύσταση του Συμβουλίου για να προωθήσει και να επικυρώσει την κατάρτιση εκτός σχολείου («μη τυπική και άτυπη εκπαίδευση»). Θα προτείνει επίσης τη δημιουργία ενός «ευρωπαϊκού διαβατηρίου δεξιοτήτων» το οποίο θα επιτρέπει στον καθένα να καταγράφει τις γνώσεις του και τις δεξιότητες που απέκτησε καθόλη τη διάρκεια της ζωής του. Θα γεφυρώσει το κενό μεταξύ του ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων και της ονοματολογίας των επαγγελμάτων στην Ευρώπη.	2011	Ανακοίνωση «Νεολαία σε κίνηση»
2.4 Νέα μέσα για την κοινωνική οικονομία της αγοράς			
Πρόταση αριθ. 36	Η Επιτροπή θα προτείνει πρωτοβουλία για την κοινωνική επιχειρηματικότητα το 2011, ώστε να στηρίξει και να συνοδεύσει την ανάπτυξη καινοτόμων εταιρικών έργων στο κοινωνικό επίπεδο στο εσωτερικό της ενιαίας αγοράς, χρησιμοποιώντας ιδίως την κοινωνική αξιολόγηση, τη δεοντολογική και περιβαλλοντική επισήμανση, τις δημόσιες προμήθειες, την καθιέρωση ενός νέου καθεστώτος επενδυτικών κεφαλαίων και τη χρήση ανενεργών αποταμιεύσεων.	2011	

Πρόταση αριθ. 37	Για πολλούς λόγους όσον αφορά κυρίως τη φύση της χρηματοδότησής της ή την επιλογή των μετόχων ή των ενδιαφερόμενων μερών που στηρίζουν και συνοδεύουν έργα μεγάλης κοινωνικής, οικονομικής και ενίοτε τεχνολογικής καινοτομίας, η κοινωνική οικονομία διαρθρώνεται μέσω μιας ποικιλίας διαφορετικών νομικών καθεστώτων (ιδρύματα, συνεταιρισμοί, αλληλασφαλιστικές ενώσεις κ.λπ.). Η Επιτροπή θα προτείνει μέτρα τα οποία θα επιτρέψουν τη βελτίωση της ποιότητας των σχετικών νομικών δομών ώστε να βελτιστοποιηθεί η λειτουργία τους και να διευκολυνθεί η ανάπτυξή τους εντός της ενιαίας αγοράς.	2011/2012	
Πρόταση αριθ. 38	Η Επιτροπή θα διεξάγει δημόσια διαβούλευση (πράσινη βίβλος) σε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης. Θα διεξάγει επίσης δημόσια διαβούλευση σχετικά με τις πιθανές εναλλακτικές λύσεις για τη βελτίωση της διαφάνειας της ενημέρωσης από τις επιχειρήσεις όσον αφορά τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές πτυχές και τον σεβασμό των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Οι διαβουλεύσεις αυτές θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην ανάληψη νομοθετικών πρωτοβουλιών.	2011/2012	Ολοκληρωμένη βιομηχανική πολιτική
2.5 Μια ενιαία αγορά στην υπηρεσία των καταναλωτών			
Πρόταση αριθ. 39	Η Επιτροπή θα εκπονήσει το 2011 πολυετές σχέδιο δράσης για την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής εποπτείας της αγοράς. Επιπλέον, σε συνεργασία με τις τελωνειακές υπηρεσίες και τις εποπτικές αρχές των αγορών των κρατών μελών, η Επιτροπή θα εκπονήσει το 2011 κατευθυντήριες γραμμές για τους τελωνειακούς ελέγχους στον τομέα της ασφάλειας των προϊόντων. Η Επιτροπή θα προτείνει επίσης αναθεώρηση της οδηγίας για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων, ώστε να διασφαλιστεί ένα συνεκτικό και αποτελεσματικό πλαίσιο για την ασφάλεια των καταναλωτικών αγαθών στην ΕΕ.	2011	Ολοκληρωμένη βιομηχανική πολιτική
Πρόταση αριθ. 40	Η Επιτροπή θα εγκρίνει νομοθετική πρωτοβουλία για την πρόσβαση σε ορισμένες βασικές τραπεζικές υπηρεσίες, στις αρχές του 2011. Θα καλέσει επίσης τον τραπεζικό τομέα να παρουσιάσει πρωτοβουλία αυτορρύθμισης η οποία αποσκοπεί στη βελτίωση της διαφάνειας και της συγκρισιμότητας των τραπεζικών εξόδων έως το τέλος του 2011.	2011	
Πρόταση αριθ. 41	Η Επιτροπή θα προτείνει, έως τον Φεβρουάριο 2011, οδηγία που αποσκοπεί στη δημιουργία μιας ολοκληρωμένης ενιαίας αγοράς για την ενυπόθηκη πίστωση με υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών.	2011	

Πρόταση αριθ. 42	Η Επιτροπή θα εκδώσει ανακοίνωση, έως το τέλος του 2010, η οποία αποσκοπεί στον εντοπισμό και στην κατάργηση των φορολογικών εμποδίων με τα οποία βρίσκονται ακόμη αντιμέτωποι οι ευρωπαίοι πολίτες.	2010	Έκθεση για την ιθαγένεια
Πρόταση αριθ. 43	Η Επιτροπή θα εγκρίνει το 2012 πρόταση τροποποίησης του κανονισμού όσον αφορά τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών μεταφορών, ιδίως βάσει των συνεπειών από την πρόσφατη κρίση που προέκυψε λόγω της έκρηξης του ισλανδικού ηφαιστείου και, σε περίπτωση έγκρισης της νομοθετικής πρότασης σχετικά με τον οδικό τομέα (λεωφορεία και πούλμαν), θα εκδώσει ανακοίνωση για τα δικαιώματα των επιβατών σε όλους τους τρόπους μεταφοράς.	2012	Έκθεση για την ιθαγένεια
3. Διάλογος, εταιρική σχέση, αξιολόγηση: τα εργαλεία της χρηστής διακυβέρνησης της ενιαίας αγοράς			
Πρόταση αριθ. 44	Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα συνεργαστούν για να συνεχιστεί η ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς ενισχύοντας τη διαδικασία αξιολόγησης του κεκτημένου, ιδίως βάσει της διαδικασίας «αμοιβαίας αξιολόγησης» της οδηγίας για τις υπηρεσίες, η οποία εφαρμόζεται επί του παρόντος από τα κράτη μέλη και την Επιτροπή. Η εμπειρία από τη διαδικασία αμοιβαίας αξιολόγησης της οδηγίας για τις υπηρεσίες θα επεκταθεί και σε άλλες βασικές νομοθεσίες της ενιαίας αγοράς.		Ολοκληρωμένη βιομηχανική πολιτική
Πρόταση αριθ. 45	Η Επιτροπή θα παρουσιάσει, στις αρχές του 2011, στρατηγική για την επέκταση του συστήματος πληροφόρησης της εσωτερικής αγοράς (IMI) σε άλλους νομοθετικούς τομείς το 2011, με στόχο να δημιουργηθεί ένα πραγματικό ηλεκτρονικό δίκτυο «face to face» των ευρωπαϊκών διοικήσεων. Η στρατηγική αυτή θα αποτελέσει το αντικείμενο νομοθετικής πρότασης.	2011	
Πρόταση αριθ. 46	Η Επιτροπή θα υποβάλει το 2011 πρωτοβουλία για τη χρήση των εναλλακτικών τρόπων επίλυσης των διαφορών στην ΕΕ. Η Επιτροπή θα εκδώσει επίσης σύσταση το 2011 σχετικά με το δίκτυο εναλλακτικών συστημάτων επίλυσης των διαφορών για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες. Οι δύο αυτές πρωτοβουλίες αποσκοπούν στο να διασφαλιστεί ότι θα καθιερωθούν απλά εξωδικαστικά μέσα προσφυγής και με καλή σχέση κόστους/αποτελεσματικότητας για την εξέταση των διασυνοριακών διαφορών κατανάλωσης. Έως το 2012, η Επιτροπή θα προτείνει ένα επιγραμμικό ευρωπαϊκό σύστημα επίλυσης διαφορών για τις ψηφιακές συναλλαγές. Η Επιτροπή θα διεξάγει εξάλλου το 2010-2011 δημόσια διαβούλευση σχετικά με μια ευρωπαϊκή προσέγγιση συλλογικών προσφυγών, ώστε να προσδιοριστούν οι όροι που θα μπορούσαν να ενταχθούν στο νομικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στις έννομες τάξεις των κρατών μελών.	2011	Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη Έκθεση για την ιθαγένεια

Πρόταση αριθ. 47	Σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, η Επιτροπή θα αναπτύξει μια πιο αποφασιστική πολιτική για την τήρηση των κανόνων της ενιαίας αγοράς. Η Επιτροπή δεσμεύεται να προετοιμάσει σχέδια μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο και σχέδια πινάκων αντιστοιχίας για τις νομοθετικές προτάσεις που προβλέπονται στην Πράξη και να μειώσει τη μέση διάρκεια εξέτασης των φακέλων παράβασης. Η Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη να μειώσουν το έλλειμά τους ως προς τη μεταφορά των οδηγιών της ενιαίας αγοράς στο εσωτερικό δίκαιο σε 0,5% και να κοινοποιήσουν τους πίνακες αντιστοιχίας τους με τα μέτρα μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο.	2011	
Πρόταση αριθ. 48	Η Επιτροπή θα ενισχύσει τη διαβούλευση και το διάλογο με την κοινωνία των πολιτών κατά την προετοιμασία και την εφαρμογή των κειμένων. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στο να λαμβάνονται υπόψη οι απόψεις των καταναλωτών, των ΜΚΟ, των συνδικάτων, των επιχειρήσεων, των αποταμιευτών, των χρηστών και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης στις διαβουλεύσεις που διεξάγονται πριν από την έγκριση των προτάσεων και ιδίως όσον αφορά τις εργασίες των ομάδων εμπειρογνομώνων.	2011	Έκθεση για την ιθαγένεια
Πρόταση αριθ. 49	Το 2010, η Επιτροπή θα συνεχίσει την προώθηση μιας μονοαπευθυντικής θυρίδας η οποία παρέχει στους πολίτες και στις επιχειρήσεις πληροφορίες και πρόσβαση στην υπηρεσία συνδρομής για τα δικαιώματα που τους παρέχει η ενιαία αγορά, μέσω διαδικτύου, τηλεφώνου, ή προσωπικής επαφής, αναπτύσσοντας τη διαδικτυακή πύλη «Η Ευρώπη σου» και συντονίζοντάς την καλύτερα με την «Europe Direct». Η Επιτροπή θα ενισχύσει επίσης τις εταιρικές σχέσεις με τα κράτη μέλη ώστε οι πληροφορίες σχετικά με τους κανόνες και τις εθνικές διαδικασίες να διατίθενται επίσης μέσω αυτής της μονοαπευθυντικής θυρίδας.	2010	Έκθεση για την ιθαγένεια
Πρόταση αριθ. 50	Η Επιτροπή σε συνεργασία με τα κράτη μέλη θα ενισχύσει τα άτυπα εργαλεία επίλυσης προβλημάτων, ιδίως παγιώνοντας και ενισχύοντας το σχέδιο «EU Pilot», το δίκτυο SOLVIT και τα δίκτυα των ευρωπαϊκών κέντρων καταναλωτών. Όσον αφορά το SOLVIT, βάσει αξιολόγησης που διενεργήθηκε το 2010, η Επιτροπή θα διατυπώσει συγκεκριμένες προτάσεις το 2011. Μακροπρόθεσμα, θα εξετάσει τους όρους ενδεχόμενης συμπληρωματικής ανάπτυξης των εν λόγω εργαλείων και άλλων εναλλακτικών μηχανισμών επίλυσης των διαφορών, αναπτύσσοντας στενότερους δεσμούς μεταξύ τους, ώστε να διασφαλιστεί ότι μακροπρόθεσμα θα μπορούν να εξετάζουν αποτελεσματικότερα όλα τα προβλήματα που συνδέονται με την ενιαία αγορά.	2011	

